

इपलीला.

Reg. No. 23,

II
1922

13-6-1922

129

लेण्ड,

लगवानलाल व. भांडक.

श्री. श्री.

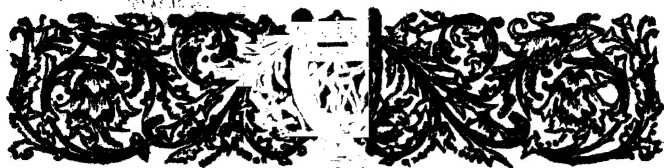
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૭૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૂપાંતરણ

વિષય ૪-૧૩

(१)

इपलीला.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ

૪-૧૧

૮૮૪

રૂપલીલા.

લેખક.

ભગવાનલાલ લક્ષ્મીશંકર માંકડ બી. એ.

પહેલી આવૃત્તિ.

(સર્વ હક સ્વાધીન.)

કિંમત ર રૂપીઆ.

શ્રી 'આદર્શ' પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
શા વાડીલાલ ડાહ્યાભાઈ પંડિતે છાપ્યું.
ઠે. પાંચકુવા નવા દરવાજા-અમદાવાદ.

મળવાનું ઠેકાણું:—

ભગવાનલાલ લક્ષ્મીશંકર માંકડ,

બી. એ.—રાજકોટપરા.

તથા સર્વ જાણીતા બુકસેલરોને ત્યાંથી આ પુસ્તક મળશે.

પ્રસ્તાવના.

જેનો કંઈ પ્રસ્તાવજ નથી તેનાં પદોનો કે કીર્તનોનો શો પ્રસ્તાવ હોઈ શકે ? તોપણ રૂઢીને માન આપતાં મારે એ ખોલ લખવા ઉચિત લાગે છે. પહેલાં તો આ પુસ્તક કેમ પ્રકાશમાં આવ્યું તે વિષે મારે કહેવું જોઈએ. જ્યારે આનાં ઇંગ્લેન્ડ ભાંડુઓને પ્રકાશમાં લાવવા મેં મારો વિચાર મારા મુરખી શેઠ કેશવજી રામજીને દર્શાવ્યો ત્યારે તેણે સૂચના કરી કે શા માટે તમારા ગુજરાતી કાવ્યોને ન છપાવતાં ? આ ગુજરાતી કાવ્યો છપાવવાની વાત મને રૂચી ને આ કે જે છુટાં છવાયાં પથરાયાં પડ્યાંતાં, જેમ બગીચાની ગલીઓમાં ખરેલાં ટુકડાં, તેમ તેને ભેગાં કરવાનું કામ મેં શરૂ કર્યું અને છપાવવા નક્કી કર્યું. એ આજે બહુ દિની આજી વર્ષાનાં ધોર વાદળાથી જેમ સૂર્ય, જેમ બહુ લંબાયેલ અંધાર પછી ઉપા દેખાય તેમ મારી પાસે મુર્તિમંત થઈ ઉભી રહી છે.

સાધારણ રીતે વાંચકોને પુસ્તકના નામ વિષે પહેલાં કુતૂહલ થાય એમ માની રૂપલીલા એ શું તે વિષે જરા રફોટ કરું તો અસ્થાને નહિં ગણાય. રૂપલીલા એ એક શ્રી કૃષ્ણના રૂપ સંબંધી પૃથ્વીઓનું સંપૂર્ણ સ્વતંત્ર કાવ્ય છે. તથા ખીજા ભાગો વનગીલા શ્રંગારહાર અને ભક્તિનાં પદો આ પ્રકરણોનાં નામો પુરતાં સૂચક છે. છેલ્લું પ્રકરણ યમુના તરંગ એમાં જીવન, મૃત્યુ, કવિતા, જગત ઇ. વિષયો ઉપરનાં કાવ્યો છે.

આમાં ઘણાંએ કાવ્યો ત્રણ ત્રણ ચાર ચાર વર્ષોનાં જુનાં છે અને હજીય મારે મન તો અભારનાં હરકોઈ જેવાંજ લાગે છે. તેઓ બધાંયે સહુ સહુના વખતમાં મને પુણ્ય આનંદ આપ્યો છે તથા તેઓ સર્વ તરફ મારો પિતા પુત્રતુલ્ય પ્રેમ છે તેથી ક્યાં સારાં

કયાં નરસાં એ કહેવું જોઈલું એ દીકરાવાળી માને કયો સારો તથા કયો નરસો એ કહેવું જોઈલું કહજીએ તેટલુંજ મને મુશ્કેલ પડે તેમછે. તોપણ આ જેવાં છે તેવાને તેવાંજ ગુણવંતી રસમ ગુજરાતમાં લાવનાશ્ચાળી પ્રભજન પાસે મુકું છું જે આની-સોનાં-કથીરની કાળ કસોટી ઉપર ચડાવી કદર કરશે. આ મારો ગુજરાત તથા ગુજરાતી સાહિત્યની અંદર પ્રથમ પ્રયત્ન, પ્રવેશ તથા પ્રસંગ છે અને તથા ખામીયો ધણીય હશે છતાં નીર ક્ષીર ન્યાયે આ ગુજરાત સ્વીકારી લેશે એવી અશા રાખું છું.

આ પુસ્તક છપાવવામાં મુંબઈવાળા શેઠ કેશવજી રામજી તથા શેઠ જગમોહનદાસ ધરમદાસે જે મદદ કરી છે તેને માટે તેઓનાં હું ધણોજ આભારી છું.

રાજકોટ પરા. } ભવદીય,
કારતક શુદ્ધ ૬ ૧૯૭૮. } ભગવાનલાલ લક્ષ્મીશંકર માંકડ.

અનુક્રમણિકા.

રૂપલીલા.	૫
વનલીલા.	૧૬-૨૮
બોલે કોકિલ મોર.	૧૭
ઐટલી શીવાઈ.	૧૮
નિરવતા રવે.	૧૮
બપોરે ધન કુંજે.	૧૯
રસ રમ છટ.	૨૦
ચંદ્ર આથમે.	૨૧
અત્યારે તે કાણુ આવે.	૨૨
ઝીણી ઝરમઃ વરસે.	૨૩
કોકિલ ટુંક ટુંક.	૨૩
રવ કરતું.	૨૪
આજ વૃંદાવન બોલે છે મોર.	૨૫
ચમકે વીજ.	૨૬
મધુવન મળીયા.	૨૬
શું વસ્યું મન.	૨૭
શ્રૃંગાર હાર.	૨૯	૨૧
સંગીત પ્રીત.	૨૬
શ્રૃંગાર હાર.	૩૧
એકતરફી પ્રેમ.	૩૨
રમણ આશ.	૩૨
નટવર છો તું.	૩૩
નહિ એ બાલક ખેલ.	૩૩
એવાં એવાં સ્વપનેરે.	૩૪

એ રાધા વિરહ.	૩૫
વિનતિ મારી.	૩૬
શું રાધે વિલાસ.	૩૬
વીસરી ગયો શું.	૩૭
શું મનનું મનમાં ખોલે રે.	૩૮
ઝરફ પુનમની રાતરે.	૩૯
નિંદ નેન આવી.	૪૦
હુલ હુલામણી.	૪૧
અમ સમરણ શું.	૪૨
એક મિલન શું.	૪૨
• લલકાર લાલ.	૪૩
ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ.	૪૪
રોષ ભર વદને.	૪૫
• એક દે દિદાર.	૪૬
નેનન સામે.	૪૬
શું અંજન.	૪૮
ખીઠાગ ગાવે.	૪૯
મુખ ન મલકાય.	૪૯
અંસુરી વાતા.	૫૦
કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.	૫૧
શું એ દિન નહિ આવે.	૫૨
તો આંખી નંદકુમાર.	૫૨
એ તે શું જાણે રે.	૫૩
જોઈ લટ સમારતી.	૫૪
એવો જોઈએ.	૫૫
તું બન્ને પ્રભાત વા.	૫૬
અંસુરીયાં વેરણુ થઈ.	૫૭

મુખડું સલુણું એ.	૫૮
મોહન ધર ચાલ.	૫૯
આવી શરદ પુનમની રાત કે.	૬૦
નેણુલાં ભાવે બર્ધાંરે.	૬૧
તો સ્વપને આવજો હો.	૬૨
કોણ રાગ ગાઉં.	૬૩
શું તું કરે રે વિલાપ.	૬૪
મધુવન વેણુ રેનની.	૬૪
આજ પીયા સું કરત વાત.	૬૫
શશીચર થંબ્યો.	૬૬
હવે તો હસ ચંડી.	૬૭
નવનીત પ્રીત.	૮
જાગીયે શ્રી નાથજી.	૬૯
રજની એ સુર.	૬૯
ધડી બે ધડી રીસ હોયે રે.	૭૦
રાધે વલ્લભ સ્યામ.	૭૦
જાવા દેને સ્યામ.	૭૧
જગ સહુ જાણી ગયું.	૭૨
ઉગ્યો ન ચંદ.	૭૩
શું રીસાવું આલો.	૭૪
અવિરત આંસુ ધાર.	૭૫
આવોજી હિંડોજો.	૭૬
આવ ભેટ સ્યામ સું.	૭૭
છોને તું પ્રિય મુજ કે ને.	૭૭
પહોડ થયું ક્યાં!	૭૮
ઢીલું મુકતો જરી.	૭૯
કેમ ધર આવે ?	૭૯

ચીડી બંસી તારી.	૮૦
રીસ ચડવા મંડી.	૮૧
રસ રમછટ જામી છે.	૮૨
મુરલી તાને.	૮૩
આજો હસવે ખસવું કરે.	૮૩
તું ચરણ પડી હૂને.	૮૪
પવન પડી ગયો.	૮૪
કેમ ઘંઘાવન આવુંરે.	૮૬
એ અલી નાવીયા.	૮૬
ઘેઘો ઘેઘો થયો સાવ હવે...	૮૭
ચરણની ધૂલી લાલ.	૮૮
અળતે રંગી તુજ પાહોલીયા.	૮૮
ઓ મઃ નેન માનિની.	૮૯
સુરત રત એ.	૯૦
મારી સઘળી રેન.	૯૧
મારી સઘળી રેન એક પળમાં.	૯૧
નેણલાં સલુણાનાં રતિરસ ઘોલાંરે.	૯૨
મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.	૯૩
લાગે નિશદિન.	૯૪
સામું જોઈ જરીક હસકે.	૯૪
લાગી તે રહી મધ રસ ચટકી.	૯૫
અંતરની કંઈ કંઈ કહીયે.	૯૬
સાંજ સમીપે.	૯૭
સાંભર તું તોયે શું.	૯૮
આશું તુંજ ઢંગ.	૯૯
આ શું	૯૯
એ વિર હેતવ લીન.	૧૦૦

આજના ઉજાગરા.	૧૦૧
મેલી દે મરડાવું.	૧૦૧
તાઈ કારણ.	૧૦૨
શી તારી બંસી દહેકરે.	૧૦૩
ધડીયે ધડીયે.	૧૦૪
જગાડી મુજનેરે.	૧૦૫
મલન ન આરજે કાન.	૧૦૬
નિંદરડી.	૧૦૭
દાંતો ધર આવ્યો હશે સુંદર...	૧૦૮
હું તને પ્રધુ પીયા.	૧૦૯
આજ લગી મને.	૧૦૯
એ એક તાને માન.	૧૧૦
પીયા ધર અતિ દુર.	૧૧૧
જાગતી ગીરધારી.	૧૧૨
પીયા કહી બોલાવે.	૧૧૩
મુરલી ધરી વરચાવે	૧૧૩
મુજ ધર મોહન આવ્યા.	૧૧૪
ઘેર ચાલો લાલ.	૧૧૫
મારે આંગણ કાચલ બોલે.	૧૧૬
ઘેલો આનંદ.	૧૧૭
કેમ કરી ધાઈ ધીર.	૧૧૮
નકવેસર.	૧૧૮
નિત નિત ન્યારો ન્યારો.	૧૧૯
વનમાં ગુજરીયાં.	૧૨૦
સકિતનાં પદો.	૧૨૧
સ્ત્રીકાશ કે ના.	૧૨૨
હરિ સમરથના હેવા.	૧૨૨

એક ટુજ નામે.	:	૧૨૩
એક જો હોય શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.	૧૨૪
ટુજ સુંદર મધુર રાગ.	૧૨૫
તૃણપર્ણની આ નૈયાં.	૧૨૫
જીવન પંથ નવ જુલો.	૧૨૬
બરોસો પુરણ.	૧૨૭
રાધા કૃષ્ણ જીગલ જોડ.	૧૨૭
સહુથી મન ઉઠોરે.	૧૨૮
મુજ મન કલેશ હરો.	૧૨૯
કેદાર વાર કર મારી.	૧૩૦
સુકાની રે'જે ચેતનો.	૧૩૦
આરતિયે રતિ લાગી.	૧૩૧
કો'ને મને લાલ.	૧૩૧
તે દિ રંગ રાખ્યો તો તેં.	૧૩૩
શું કેવું.	૧૩૩
જેમ કહો તેમ.	૧૩૪
કર નસકાઇ.	૧૩૫
આજ પ્રભુ મને ન વીસારજો.	૧૩૬
સુર ધુન લાગે.	૧૩૭
હવે તો જો હરિ આવે.	૧૩૭
યમુના તરંગ.	૧૩૮
જરીક હસી લ્યો.	૧૪૧
યમુના કિનારે.	૧૪૧
મુર્ધના શી રાગ તારી.	૧૪૩
સ્વપન એવાં.	૧૪૩
એકલો સારંગીયો.	૧૪૪
મારે ધરથી કાંઈ નહિં દુરરે.	૧૪૫
ટુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.	૧૪૫

એ કે'શા કોષ.	૧૪૫
મિલન સમાપ્તિ આરતની.	૧૪૬
કેદાર એજ સાર.	૧૪૭
આ તમ અમ મિલનનો આખર પ્રસંગ.	૧૪૮
મળ્યાં મન એકમેકનાં.	૧૪૯
આજ યાત કંઈ નવ નવલ રાગના...	૧૫૦
કંઈ એવી લગન લગાવ.	૧૫૧
માણુને મીઠલડારે.	૧૫૨
તુજ ગીત મુજ જીવન.	૧૫૩
તેં રાવાને મેં હસવાને.	૧૫૪
તું રાગથી અનલ પ્રાણ.	૧૫૫
હિડાડી દ્યો અગિલ શુલાલ	૧૫૬
જીવન એક સુરો.	૧૫૭
ગયે રાગ દિલ.	૧૫૮
આજ દિન.	૧૫૯
એ કોયલ કે ખુલખુલ.	૧૬૦
તુજ હસવે ખોલે કે મીટ.	૧૬૧
ટકંત નીસરણી.	૧૬૨
એવું તે શું કહોને.	૧૬૩
શું એકજ રાગે.	૧૬૪
મને સંભારે કે ના.	૧૬૫
જેમ કો રવપનથી.	૧૬૬
મંદ સમિર દહેરે.	૧૬૭
જેની નિશ્ચિત.	૧૬૮
શું એ મન થાય કે.	૧૬૯
જેટલી ઘંટાવન.	૧૭૦
જરી હળીએ મળીએ.	૧૭૧

નિત નિત પ્રિય મિલન એજ...	૧૬૭
અંતર વચ ઉભો.	૧૬૮
જરી લાલન લેર.	૧૬૮
એ ગત દિન સ્મરણાં.	૧૬૯
મુજ ઉર મુંજન.	૧૭૦
કુમુદ ખીલ્યું ક્યારે !	૧૭૧
કઈ સખી કામચુ રે.	૧૭૨
કોણ કે સખી હું હૃદય.	૧૭૩
હે શું ન સમજ.	૧૭૪
જીવન હીંચકે.	૧૭૫
અંતરે ધ્રુવ.	૧૭૬

શુદ્ધિ પત્રક.

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧	૪	ધરકો	ધર કો
૭	૧૯	કુંજતર	કુંજ તર
૮	૫	યમુના શોભાષ	યમુના રે' શોભાષ
૯	૫	મુંઝાય	મુંઝાય
૯	૨૧	સંખા	સખા
૧૦	૧૮	વર્ષ	વર્ષા
૧૨	૧૧	બાધ્યા	બાધ્યા
૧૩	૧૩	ઐટે	ઐટે
૧૪	૧૧	તહિ	તહિં
૧૮	૭	પીટાળ	પીટાળ
૧૮	૯	મંન્દ	મન્દ
૧૮	૧૭	તમિર	તિમિર
૧૯	૧૩	બહાર	બહાર
૨૩	૧	હિંડોળ	હિંડોળ
૨૩	૫	બરસે	બરસે
૨૪	૬	સુ	સુ
૨૫	૬	તમ	પ્રભુ
૨૬	૧૧	દિ'	દિ
૩૩	૧૧	સમય	સમયે ર'
૩૪	૧૭	બ્યાં	'બ્યાં
૩૫	૮	હર્ષ	હર્ષ
૩૫	૧૭	પ્રભુ	પ્રભુ

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૩૯	૭	બોલતો	બોલ તો
૪૦	૧૧	ઝાલુબશે	ઝાલુબશે
૪૨	૮	વરણા	વર્ણા
૪૪	૧૫	પુવાને	પુવા ' ને
૪૭	૭	એટલા	એટલાં
૪૮	૧	આંજણુ	અંજન
૪૮	૨	આંજણુ	અંજન
૪૮	૪	આંજણુ	અંજન
૫૨	૧૨	દધએ	દધ એ
૫૩	૧૦	પુછુ	પુછું
૫૭	૭	નાવવાનું	ના'વવાનું
૬૦	૧૦	સમીર	સમિર
૬૧	૭	કાંતો	કાં તો
૬૧	૮	કાં, તો	કાં તો
૬૭	૧૧	આ તુંજ	આ ઉપા_તુંજ
૬૯	૧૦	તો	છો.
૭૬	૧૨	કે તો	કે ' તો
૭૭	બીજું ૫૬	તું	તું
૮૩	૫	રહુ	રહું
૮૩	૮	બન્સી	બંસી
૮૩	૧૭	નેનબારે	નેન બારે
૮૪	૧૩	કમાંડ	કમાડ
૮૭	૨૧	કે દી	કેદી
૯૧	૪	કે	કે '
૯૩	૫	અમોલા	અમોલાં

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૯૩	૧૬	વાત કે આથમે સફ	વાત' આથમે સફ
૯૪	૨	૨	૨'
૯૭	૧૪	મગીથે	મળાથે
૯૮	૧૮	કાંધ	કાંધ
૧૦૦	૧૮	જુન	ન
૧૦૩	૪	તુમી	તું સમી
૧૦૬	૪	લાટ	વાટ
૧૦૭	નિંદરડી		નિંદરડી
૧૦૭	૧૫	હત્યાદી	હત્યારી
૧૦૭	૧૫	મજે	મુજ
૧૧૧	૯	રસામણાં	રસામણાં
૧૨૦	૧૩	છુટીરે	છુંટીરે
૧૨૫	૧૬	બંસીનો	બંસીનો
૧૪૬	૯	દાસી	દેવી
૧૬૧	૧૧	કુસુમેયર	કુસુમે
૧૬૭	૭	નિલન	મિલન
૧૬૯	૩	ગતવે	જગવે
૧૬૫	૧૫	ચિત્તચેર	ચિત્તચોર
૧૭૬	૩	હથે	હાથે

શ્રી રૂપલીલા.

૫૬ (૧)

ગોપી વચન:-

અલી આવ પુછું એક વાત તને છાનીમાની,
છાનીમાની રે પોતાની માની—અલીઆવ.
બહુ રે દિવસ થયા પુછું પુછું કરં પણ કોઈ તક નવ આવે રે,
સાજ સમી છે શાંત છે સઘળું નહિ ધરકો નહિ હમણાં કો આવે રે,
અલી આવ પુછું એક વાત તને છાનીમાની,
અહિં તહિં શોધતી તક મળવાને માંડ એ આજે આવી રે,
બહુરે દિની ગઈ શાંતી પાડી ફોડ આજ શકું મન લાવી રે,
અલી આવ પુછું એક વાત તને છાનીમાની.
આરે આંખલીયાની નીચે ઓટલડે આ ફળીયામાં બેસી ચે બાર રે,
સમ છે તુજને જો ન કે સાચું કેવો કેવો છે નંદકુમાર રે,
અલી આવ પુછું એક વાત તને છાનીમાની.
છાનીમાની રે પોતાની માની,—અલી આવ.
અલી આવ પુછું એક વાત તને છાનીમાની.

૫૬ (૨)

ગોપી વચન.

સહુકો કહે મને મોહી શું એણે મળો કપટી છે પ્રિય તારો રે,
કોઈ કહેઃ સુંદર સહુ બીજું જુદું કહે સાચે સાચું કહે કેવો
પ્રિય મારોરે—સહુ.

વરવો નંદકુંવર જોયા વીણ એ શું હઈશ શું મોહીરે,
સાચે રે કહું છું : અધ થઈ શું ને હૃદ નાંખ્યું એ રંગે
બોઈ રે-સહુ.

સમ છે મારા જો ન કહે સાચું કેવું છે મોહન રૂપ રે,
બરમાણી છું કે છું હું કમાણી કાળો કપટી છે કે એ
અનૂપ રે-સહુ.

પદ (૩)

અખી વચન:-

હજી સુધી સમજી શકી ના શું સ્યામ સ્વરૂપ.

મળી ઘરમાં મળી વળી વૃંદાવન મળી યમુના તટ ધનકુંજ રે
હળીમળી રમી એ શું રંગે થઈ સહજજ તું તદ્રુપ રે.

હજી સુધી સમજી શકીના શું સ્યામ સ્વરૂપ.

સાંજ સવાર બપોર મળી તું મળી રાતે ને મધ્યરાત્રિ રે,
પુરણ એકાંત અંદનીયે બેઠાં તોય પુછ શું કેવો રસ રૂપરે.

હજી સુધી સમજી શકીના શું સ્યામ સ્વરૂપ.

શું હસ સુજને ગાઈ ગાઈ, પુછે એલી શું વરહ નામ રે,
એક થઈ એ સું પળ પણ ન શકે રહી, તોય કહે કેવો વૃજભૂપ રે.

હજી સુધી સમજી શકી ના શું સ્યામ સ્વરૂપ.

પદ (૪)

અખી વચન.

કેમ કરી જાણી શકું રે પુરણ મન મોહન,

બારી જુદી જુદીયે જોયું જેમ જુદું લાગે આકાશ રે,

તેમ જુદો જુદો તુજને લાગ્યો, એ તુજ પ્રાણુ જીવન રે,

કેમ કરી જાણી શકું રે પુરણ મન મોહન.
 અહિં તહિં જોયો મેં તો એને નવ તેં જોયો તેમ રે,
 એ સું હતો જાઉં તારે કમિ એ સમે કેવું હોયે એનું મન રે.
 કેમ કરી જાણી શકું રે પુરણ મન મોહન.
 નિકટ રહી તું ને હું દુર રહી તું પ્રિયા એની ને હું સખી તારી રે,
 પુછ મને એ ઠીક પણ ઘેલી કેમ જાણું તુજ કેવા જીવન રે
 કેમ કરી જાણી શકું રે પુરણ મન મોહન.

પદ (૫)

ગોપી વચન.

નેન વીહોણી હું એ નેન સતારો ક્યેં દુર,
 નેન રતન એ નેન સતેજ તેજ અતર સુર પ્રેમ પુર રે,
 વાટ એની જોતાં આંખડી ખોઈ થયું મન સુનું એ જાતાં દુર રે.
 નેન વીહોણી હું એ નેન સતારો ક્યેં દુર.
 આંધળું જો કે ગાય તેમ કામ બેજ હું કરું રે.
 મોહન મોહન કરું ને આંખે ભેટ ક્યારે ભેટું એ મુજ ઉર રે.
 નેન વીહોણી હું એ નેન સતારો ક્યેં દુર
 આ મુજ જીવન માન સખીજો એને મનડે ક્યા નવ કાંઈ રે
 ત્યાં ક્યાં કે રીતે જાણું કે સમજું કેવો મોહનલાલ મધુરે રે,
 નેન વીહોણી હું એ નેન સતારો ક્યેં દુર.

પદ (૬)

ગોપી વચન:-

વનમાલી રેતાં દુર સખી નેન વીહોણી હું.
 જાણુ ન શું મન પાંખ વધે તેમ આંખડી થાયે મંદ રે.

જ્યારથી જોયો નંદકુવર ત્યાંથી મુજ દોડયું મન પાણી પુર રે.
-નેન વીહોણી હું

વનમાલી રે'તાં દુર સખી નેન વીહોણી હું.
મન નવ અટકયું નેનાં હારી થઈ એ નિરાશે અંધ રે.
કેમ પછી જ્યાં આમ પરાધીન કેમ જાણું કે કેવો મધુર રે.
-નેન વીહોણી હું

વનમાલી રે'તાં દુર સખી નેન વીહોણી હું.
વિનવું તને એટલે કરજોડી જરી જો તું મુજ ગત સામું રે.
સંભ્રમ વિભ્રમ થાય મને બહુ રહું નિશ્ચિન આતુર રે.
-નેન વીહોણી હું

વનમાલી રે'તાં દુર સખી નેન વીહોણી હું.

૫૬ (૭)

ગોપી વચન:-

હું તો જોતાં થાઉં લીન રે મોહનને
ભુલું માન ગુમાન બધુંયે, ભુલું લાનને સાન રે.
એક પલકમાં પરવશ થાઉ, કેણુ જાણુ કેવીય અધીન રે.
-મોહનને

હું તો જોતાં થાઉં લીન રે મોહનને.
નેન શ્રવણને સ્પર્શ વળી થઈ જાયે સાથ શિથીલ રે,
શિથીલ થયાં એકે મુજ મન પાંખો, થાયે શક્તિ હીનરે
-મોહનને

હું તો જોતાં થાઉં લીન રે મોહનને
મન શું મન તન સું તન સરવે થાયે પળમાં એક રે,

ત્યાં ક્યાં જોવું કે નીરખવું સહુ સુજેઝારે હૃદયે સ્વાધીન રે,
—મોહનને

હું તો જોતાં થાઉં લીનરે મોહનને.

૫૬ (૮)

ગોપી વચન:-

મોરનો પીછધર ન્યારો ન્યારો લાગે નિશદીન.

જીવો સવારે તો હાંકતો ગોધન, વાજે ઘડી ઘડી વેણ, મોહન રે
ગોધન આગે કે પાછળ હીંડે, કરે વાત કાં સું ગોપજન રે
—ન્યારો લાગે

મોરનો પીછધર ન્યારો ન્યારો લાગે નિશદીન.

કર ખંસી કાળી કામળી કાંધે, કદી વિવિધ જામા ધરે અંગ રે,
જે પવને ઉડે રૂઠા, પંખી બોલે ગાય, તેમ એ આનંદ ઉભરે મન રે.
—ન્યારો લાગે

મોરનો પીછધર ન્યારો ન્યારો લાગે નિશદીન

સુર ઉગ્યો કે ન ઉગ્યો ત્યાંતો, હાંકે ગોધન વૃંદાવન રે,
જીવે ગલનથી જીવે જીવે વન ધારી રૂપ જીવાં એ પ્રીતમ રે
—ન્યારો લાગે

મોરનો પીછધર ન્યારો ન્યારો લાગે નિશદીન.

૫૬ (૯)

ગોપી વચન:-

કંઈ ન કહી શકું એવું રે સખી મને લાગે એવું તન,
લાગે રે મન રે સખી મને લાગે તન —કંઈ,
કુંજતરૂ છાય ખપોરે બેઠા વાતો કરતો મીડી મીડી રે,

કેકલી કંઈ ખેલે રમત અવનવી અતિ મનમાં થઈ મગન રે.—કંઈ.
 કે તરૂં ડાળે બાંધી હીંચકો ઝુલે હસતાં સખા સું આપ રે;
 કોઈ ગાયે કો વેણ બજાવે કોઈ તાળ દે કોઈ દે થાપ રે.—કંઈ.
 આંખા ડાળે ઝુંક માંહિ તરૂં વચમાંથી ચમુના દેખાયરે.
 એક કારે વાદળ જેમ ઘેરાં બીજી કારે ચમુનાં શોભાઈ રે—કંઈ.
 આપે દુર દુર ગોધન ચરતાં પુછ હલવતાં ઘંટી બજાવે રે,
 એ એનામાં મોહન નિજમાં થાતા અવનવાં મળતાં મગનરે.—કંઈ.

૫૬ (૧૦)

ગોપી વચન:-

જ્યારથી ભ્રમ થયો મુજ મનમાં ગાંડી જેવી શું હું ભરમાઈ રે,
 સાંજ સમે ધુધરીયાળાં ગોધન વૃંદાવનથી હાંકતો આવે રે
 ઘરકોરે, વિધ વિધ કરતો અવાજે, ચારી લાવે મન મોહનરે,
 —જ્યારથી

મલપત વેણ બજાવત આવે, કરતો સહુને જાણુ પ્રીતમ રે.
 ગોપીઓ ખારે કે ખારીએ આવે જાણુતી કે કો અજાણી
 થઈ મન રે—જ્યારથી.

દિવસ ભરની અછીપી તરસો છીપવે કરી દર્શન રે,
 સફલ કરે જીવ્યું દિનભરનું પ્રાતઃથકી રે જીવન—જ્યારથી.
 વચમાં બોલે કોયલ ગાંડી તો રહી ઉભા ચાંદુડીયા પાડે રે,
 મોર કળા પુરી નાચે થનગન, રહી ઉભો જોવા મોહન રે.
 —જ્યારથી

ધુસર ઉડે ગોટમગોટા સૂર કિરણોનો બાંધે પાજ રે,
 સુરલોકે જેને પુછે આવવું હોયે આવો આવો આજે આ વન રે.
 —જ્યારથી

૫૬ (૧૧)

ગોપી વચન:-

તું રે કહીશ આમાં જુદો જુદો શું પણ મુજ આંખે શું
 ભ્રમણાએ આંખરું રે
 આંખે શું ભ્રમણાએ આંખરું મારી શા જાહુ રંગે મન મુજ
 માંખરું રે. તું રે,
 સંભમ વિભ્રમે આ કે તે થાયે, મન વરતી શકે ના ને મુંઝવે રે,
 જે રે જોવે તેણે ભ્રમને આહુતી, મને ના દેવાતાંયે દેવાય રે. તું રે.
 રજની સમે કદી એ એકલડાં જાયે સુતાં જ્યાં વૃંદાવન રે,
 ટેલે કે મુખ વેણુ બળવે સુતાં જગવે ગોકુળ વન રે. તું રે,
 કે કોઈ સખીએને મળવા જાયે, બંસી ઘેડી ને ફેરવી બમાવે રે;
 અહિંતહિં દુર દુર વાજવાજ એને પુરેપુરી એ સતાવે રે. તું રે.
 કે કદી કે સખી ને લઈ જાયે મીઠા વિધવિધ કરે રે વિહાર રે.
 ન્યાલ કરે પળપળ સખી એને પ્રીત ઘેલુડો નંદકુમાર રે.-તું રે.
 કાંતો રાધાના ઘરસું ટેલે ' રાધે રાધે ' વેણુ બળવે રે,
 બાર ઉઘાડી જાગી કે રાધી' કાં દેખાયે કાં નવ જેમ બાવે રે.-તું રે.
 કે.ઈ સખીને વચન હઈ પાછા ક્યાંનાં ક્યાંએ ઉતરી જાય રે,
 તરસાવે એને સવાર સુધી એવાં કંઈક કરે વૃજરાય રે.-તું રે.

૫૬ (૧૨)

ગોપી વચન:-

જેમ આ સવાર બપોર બધાનું તેમ રંગ રૂતુ રે કરતા રે
 કંઈક વસંતે કંઈક શ્રીષમમાં કંઈ વર્ષામાં રૂપ જુદું ધરતારે.-જેમ.
 આંખે વસંત વસંત વધાવે, બહુ ગોપ ને ગોપી લઈ સંગ રે
 કેશરંગી વાધા સજે માથે મોર પીછ જાણે કોઈ અનંગ રે જેમ.
 કરે રે વસંતે વન કુલ ભેળાં, સંખામાં જઈ વેંચાઈ ઉમંગ રે,

એસર સુંદર બેસી ક્યાં ગુંથે કહે 'એને દેશું' અતિ ઉછરંગ રે-જેમ
 જમર તણાં જ્યાં ટોળાં ગુંજે ત્યાં ઉભો રહી દે કાન રે,
 ભૂંભૂંભૂંભૂં કરતો હીંડે, એનાં શીખી ગાનને તાન રે. જેમ.
 કાંચલ કુએ ઘેલો માધુ કુકુ કરતો ફરે બહુ જોવા રે,
 પોતાની શ્રાપિત ગોપી કેરાં મથે આંસુ પિતાંબરે લોવા રે. —જેમ
 પશુ એ અહલ્યા શી શ્રાપિત ક્યાં રહી, ભોગવી હજીય સુધીનાં રે
 કેમ ગોપી થઈ યુથમાં હોડે, બાલ ગોવિંદે વિરહોનમાં રે

પદ (૧૩)

ગોપી વચન:-

ગ્રીષ્મ બપોરે યમુના કિનારે જઈ બેસે જ્યાં ઉડે છાંટા રે,
 વસ્ત્ર ભીંજે તે કરે અતિ થંડક કે ત્યાં અહિં તહિં મારે આંટારે-ગ્રીષ્મ
 ઘનકુંજે તરૂંવર આધારે ઘટ નિંદર જરી સુવે રે,
 નિંદે રાધા સુપન ઉતારે, મીઠો મંદ હસત કેવે! રહોયે રે-ગ્રીષ્મ
 શાંત શાંતિમાં શાંત મનોહર મનશી થઈને પધારે રે,
 કુંજમવનમાં કો નવ જાણે તેમ અહિંથી તહિંએ વધારે રે-ગ્રીષ્મ
 માંડપડે જ્યારે સાંજ એ ત્યારે ગોવન હાંકે ઘેર રે,
 રજની પછી નાની મોટી કરે માધુ ઉડવે ચંદનીયે રસરેલ રે-ગ્રીષ્મ.

પદ (૧૪)

ગોપી વચન:-

વર્ષામાં ટપકત વાહણીયે ગોધન બહુ વનમાં ચરાવે રે,
 વેલાં આવે વેલાં ધર હાંકે એમ માત જશોદાજી કહાવે રે-વર્ષ
 વરસંતા મેહુલીયે અહિં તહિં બેસે, એઠી કામળ કાળી રે,
 ગિરિવર કે કો તરૂં આધારે તોય લહબહ થાયે વનમાળી રે-વર્ષ

જરીક જ રે' એ મેહુલીયો કે ગોધન હાંકે ઘેર રે,
 ઝટઝટ ઘરમાં જ્યાં માત જશોદા જોતાં વાટ હોયે રતભેર રે-વર્ષા.
 ચમકે મોર કળા પુરી નાંખે ને જ્યાં સંધ્યા ખીલે રે
 એ રે સમે રસ છોળ છલંતી વાજે બેસી મોહન ઉર ઝીલેરે
 તડકો થાયે આનંદ વાઘે જાણે સુર શું આવ્યો રે આનંદ રે, -વર્ષા
 ઘનઘેરાનાં મન્દ જરી મન થાયે જોતામાં નન્દાનન્દ રે, -વર્ષા
 આમ સહુ રૂતુ રૂતુએ જુદી મને લાગે કે ના એ એવો રે,
 પુષ્પ મુજ તે કહેને સખી તું મોહનવર કેવો કેવો રે, -વર્ષા
 કદી આનંદી કદી ચડયે મોઢે કદી ગાંઠો કદી ડાહ્યા થાય રે,
 કદી ગોરો કદી કાળો કપટી કદી ભોળો જેમ વાહીયે તેમ વહાય રે,
 —વર્ષા.

૫૬ (૬૫)

સખી વચન:-

જેટલા રંગ વિવિધ સંધ્યાના ને જેટલા પ્રાતઃ કેરા રે,
 જેટલા સાગર રંગ તરંગો જેટલા નલ આછા ઘેરા રે-જેટલા
 તેટલા કે તેટલા થીય વધુ સખી મોહન જુદાં રૂપ રે,
 કોઈ સમે લાગે કાળો કુખડો લાગે કોઈ સમે એ અનૂપરે-જેટલા
 રવિકર ચંદ્રકરણ અમૃતમય વરસે એક ચોમેર રે,
 જુદાં જુદાં લાગે સહુજનને જેમ મલય સમિર એક દહરરે-જેટલા
 તુજને જુદો મુજને જુદો લાગે એકજ જોડે મોહન રે
 કેમ કરી વરણું રૂપ સુંદરનું જેથી સંતોષુ તુજ મન રે-જેટલા

૫૬ (૧૬)

સખી વચન:-

એક અનેક સું લાગે સખી કાંઈ એમાં એવું છે જાડું જુડું રે
 પળમાં જાણે પહેલા નહોતો એવો એમ રૂપે દેખાય જુડું રે-એક

સહુ ભરમાયે જેમ મન કંઈ કે જરી કરે રે વિચાર રે,
 શું છે શું નહિ જમણા જાગે નિશંદિન એને નિન્ધાર રે—એક
 પણ એક છતી માન સખી મુજ જેને કંઈ નવ ચાર વિચાર રે,
 એકજેયો સુણ્યો માન્યો તેવો પછી કીધો એવો મન વિસ્તાર રે એક
 શાંતિ નિજ મનમાંહિં જમાવી કરે નિત એ અન્દરી પ્રીત રે
 એ પ્રીતે તે પ્રીત શબરી સું કરતી મોહન વશ જળ મ નરે —એક
 સોયે નોયે એનો થઈ એસે લેતાં તન મન ધન એસે હારી રે,
 ઘડો નવ અગગો સાથેને, સાથે નિશંદિન નિત રે'શે ગિરધારી—એક
 ૫૬ (૧૭)

સખી વચન.

તોય મને તું કહેને આલી પહેલાં કયાં મળ્યાં યાદ એ આવે રે,
 શું રે સમય સ્થળે કેમ લેળા થયાં એ જો તું મુજને બતાવે રે—તોય
 પેચીંતાં શું પિતાંબર અંગે, કે માથે બાધ્યાતા પાઘ રે,
 હાથ ધરીતી બંસી કે વાતો કેમ એણે કે તેં સાધ્યો લાગ રે—તોય
 સાથ હતું કોઈ તારું કે ના હતી જાણતી કે ના ગીરધારી રે,
 આ બધું કહે જો તો હું તુજને કાંડું આલી બતાવું બીહારી રે—તોય
 ૫૬ (૧૮)

ગોપી વચન:-

યમુના કિનારે બંસી વાતો રે, બહાલો મને સાંભરે રે,
 ધરીયું પિતાંબર રે સુંદર અતિ શોભતું રે, કાળી કામળી અંગે
 ધરી રે યમુના
 આડો પગ નાંખી રે પ્રીતમ ઉભો રે પેલા વૃક્ષ કદમ્બને છાંય,
 સંધ્યા ખીલી રહી રે મધુર આલાપતોરે, સખી કે'જો પહેલો
 વૃજરાય—યમુના

પાણીડાં ગઈતી રે થયુંતું અસુઈ રે, ઝટઝટ ચાલવા મંડયા એ વાર,
જાણતાં રે મનમાં રે કે મોહન આવશે રે કરશે અડપલડાં

અમસું તેણીવાર—યમુના

પાણી ભર્યાં ન ભર્યાં રે પગલે ઉતાવળે રે, જઈયે અમે ધરકોર,
આવી ઉભો રહ્યો રે ત્યાંતો હસંતો રે જોતો એકીટસે એ કિશોર—યમુ.
સખી નહિ ભુલું રે જે વિધ ઉભો રે, હસતો લજ્જે કાટિક કામ,
હુંતો હારી રે એને મુખ મરકલે રે, થાત એટલેથીયે બેભાન—યમુ.
એણે મન માન્યું રે અમસું માગીયું રે, સુણતાં શિથીલ થયાં એણીવાર
ભાન સ્નાન સઘળી રે પળમાં વીસરીયાં રે, અમે ના પાડી ન શક્યાં

લજાર—યમુના

જાળી જ્યાં ગયાં રે મોહનવર ક્યાંઈ નહિ રે, અમે લડસડતાં
ચાલ્યાં ઘેર રે
રાત અંધારી રે તિમિર છાઈ પડ્યું રે, ક્યાં ગોતીયે અમ
પ્રીતકો પેર—યમુના.

અરે સખો અતિરે વરણ્યો ન જાયે રે, કેમ કોથી જાણે એક મન રે,
ને જીને જાણે રે પ્રીતમ મારો રે, અમ પ્રાણુલવન મોહનરે—યમુના,

૫૬ (૧૬)

સખી વચન.

ખસ જેવો મળીયો રે જીને કેવો ચે નહિ,
મનમાન્યો તુજ પ્રીતમ પ્યાર—જીને કેવો ચે નહિ.
જીને રૂપ તુજમે ભમાવે કેમ કેવી છો એજ ચકાસે રે,
ઢીલીપોચી તને ઢેખી જો એણે તો કરશે તુજ મોડો સ્વીકાર—જીને.
જેવો જોયો રે માન મને એવો નવ ભરમાજે રે ભરમાવી રે,
ચડી જો એ ભ્રમ કેરે ઝુલે તો કહી પાછી ધર નહિ આવે રે—જીને

એને ન ભુલજે પાંશરો થાશે આવી ઉભશે એ તુજ દ્વાર રે,
તુંરે પ્રીત છલકતી જોઇ ખેસી જાશે એ એણી ઠાર રે-ખીજો.
એજ તારો એની થઈશ તું નહિ લાગે કંઈ વાર રે.
એ રૂપ જે તે ખેમાં જોયું એજ થઈ રેશે તુજ ભરથાર રે —ખીજો

૫૬ (૨૦)

ગોપી વચન.

સ્વપ્ન ઉડે જેમ મૃગજળ વીટે જેમ ઉડે રજની અંધાર, રે
તેમ ઉડી બડકાવતી ભ્રમણા કરી દીધો રૂપ વિસ્તાર રે. સ્વ૦
માયા અકારા મન મુંઝવતી એને તેં મુકો નસાડીરે
દીપક અંતરભાવ તણા મુજ એક લગન દીધા લગાડી રે, સ્વ૦
કદી નહીં ભુલું એ રૂપ સુંદર કેમે હું નિશ્ચિન રે,
મગન થઈશ ને લગની લગાડીશ થઈ રહીશ સાગરે એ મીન રે.

સ્વરૂપ.

જેવી પુતળી લુણુ તણી રે વીગળી જળમાં સમાયે રે,
તેમ હું મોહનને તે અંતર રસમાં રહીશ રસાઈ રે સ્વ.

(२)

(१५) पढो.

वनजील।

વનલીલા.

બોલે કોકિલ મોર.

(બીઠાગ.)

એ શું વૃંદાવન બોલે કોકિલ મોર !
 કોકિલ મોર રે બોલે કોકિલ મોર.
 એ શું વૃંદાવન બોલે કોકિલ મોર !
 કરતી કોકિલ કુહ કુહ ગાંડી,
 માંહે ટહુકે વળી વળી મોરરે ;
 પીયુ પીયુ કરતો ઉડે પપૈયો,
 ઉડે પેલે ધન કુંજથી એ ચકોર રે,
 આજ કાં સહુ ઉભરતે તોર રે. એ શું વૃંદાવન.
 માંજ પડી સુર સુર ક્ષિતીજે ડુખ્યો,
 ઉગ્યો પુરવે રજની નાથ રે;
 માંજ છતાં નભ રંગ ઉછંગે,
 ભેટ્યો રજનીને લઈ બાથરે;
 વરસી આનંદ રહ્યો કાંસહુ ઠોર રે. એ શું વૃંદાવન.
 ઠેઠે વધામણી એ શું મુજને,
 શું આવશે મોહન ઘેર રે,
 રજની જેમ શશીએ સંતોખી,
 તેમ કરશે પીયુ શું હું સું દહોર રે
 ઉઠશે આજ શું રસ રંગ ઠોર. શું વૃંદાવન.

એ શું વૃંદાવન બોલે કોકિલ મોર;
કોકિલ મોરરે બોલે કોકિલ મોર એ શું વૃંદાવન

‘ એટલી શી વાઈ ’

(સોહિણી)

એટલી શી વાઈ બંસી !
એટલી શી વાઈ બંસી લાલા એટલી શી—
કે વૃંદાવન કુંજ ગલન ઘન વેલી હાળો હાળ રે,
લચી લચી પાન મહીંય એ ધુન ઉભરાઈ—એટલી શી—
અહિં તહિં ફળ ફુલ ગુચ્છ તિમિર પ્રકાશી,
શાંત શાંત છુપી ભરી દ્રોણેય છવાઈ—એટલી શી—
કે જરાય પવન વાય મનંદ મનંદ તરૂ હાળ,
વિચિ વિચિ સુર સાગર નટનાગર રે ઢળાઈ—એટલી શી—
પ્રભુ નામ વૃંદાવન આરતે ઉભરાઈ નાચે,
ઘડીક ઘડીક ઉર સાગર રે’ લહેરાઈ—એટલી શી—
એટલી શી વાઈ બંસી ? લાલ,
એટલી શી વાઈ બંસી—

‘ નીરવતા રવે ’

(કલ્યાણ પુરવી)

નીરવતા રવે શીલું શું ગાયે ?
શીલું શું ગાયે—શીલું શું ગાયે ? નીરવતા—
આવો વૃંદાવન ઘન ગુંડે શ્યામ ઘટ તમિર સમુદ્રે,

તારક ચળકે મન્દ મન્દ થયો વાદળ છાયે, નીરવતા—

નીરવતા રવે ઝીણું શું ગાયે ?

ખળખળ વહેતી શ્રીયમુના માંહે, શાંત સમિરની દ્હેર રે,
ફર ફર ઝાંખા ધર દીપકે રે અજવાળે શું દીપે રે— નીરવતા—

અહિં તહિં ઉડતા આ ભડકા શા તરૂં ઝુટે આગીયા ઉઠે રે,
એવે સ્તબ્ધ મહારાત્રી વાઘે કેમ રહી શકુ હું ધરમાંયરે ! નીરવતા—

નીરવતા રવે ઝીણું શું ગાય— નીરવતા—

ઝીણું શું ગાયે ઝીણું શું ગાયે,

નીરવતા રવે ઝીણું શું ગાયે,

ખપોરે ધનકુંજે

(સારંગ.)

ખપોરે ધનકુંજે શાંતિ સરવરે,

શાંતિ સરવરે શાંતિ સરવરે,

ખપોરે ધનકુંજે શાંતિ સરવરે,

ખહાર તપત તપે અંદર આ સર સરે,

જેમ કે સળગત રણે નીલે નિર્ઝર ઝરે

ખપોરે ધનકુંજે શાંતિ સરવરે

અરધ નિંદે અરધ જાગે મોહનને

મન રાધા સ્વપન પ્રીત ઝરે—શાંતિ ખપોરે

દુર દુરથી ગોધન ઘંટી રવ

આવે પવને નિંદે સરે—શાંતિ.

ખપોરે ધનકુંજે શાંતિ સરવરે

પ્રભુ મુખ નોખાં નોખાં (રંગીત) દીપશાં
 એ સ્વપને ફેરા સાગરે તરે—શાંતિ.
 બપોરે ઘનકુંજે શાંતિ સરવરે,
 શાંતિ સરવરે શાંતિ સરવરે.
 બપોરે ઘનકુંજે શાંતિ સરવરે.

‘ રસ રમ છટ ’

(ગરખી)

રસ રમ છટ રેલે ચડીરે,
 રેલે ચડીરે રેલે ચડી.
 રસ રમ છટ રેલે ચડીરે,
 શરદ પુનમનો શશીયર ઉગ્યો.
 રાધા ઉંચે જોતાં ઠરીયો રે,
 મુગ્ધ થતાં રાધે મુખ પડીયો.
 વૃંદાવન તેજે ઉભરીયો રે—રસ રમ છટ
 રસ રમ છટ રેલે ચડીરે,
 ઝટ જોતાં નભ મંડળ છુટયું.
 થયા તારક ગૃહ સખી જન રે,
 એ ગોપ ગોપી બાંહોલહી ઘાલો,
 રાસે રસીયા સંગ મોહનરે—રસ રમ છટ
 રસ રમ છટ રેલે ચડીરે,
 રૂપ રસ રેલ્યાં મરબાદ મુઠી.
 છિદયું વૃંદાવન ત્રિભુવન રે,

રાસ ભેતાં શેષ શંકર મોહે.

ચાહે મનથી થાવા ગોપીજન રે-રસ રમ છટ
રેલે ચડીરે રેલે ચડી
રસ રમ છટ રેલે ચડી રે.

ચંદ્ર આથમે.

(પુરવી.)

શ્રી વૃંદાવન કુંજગલન પર ચંદ્ર આથમે
મધુર મધુર સુર દુરથી આવે,
સમિર લહેરે લહરાતો ભમે. ચંદ્ર આથમે.
શ્રી વૃંદાવન કુંજગલન પર ચંદ્ર આથમે.
શોભા રજની કેરી પ્રગટી,
પુરણ પશ્ચિમ સમે. ચંદ્ર આથમે.
શ્રી વૃંદાવન કુંજગલન પર ચંદ્ર આથમે.
લાંબી છાય તરૂં સુવે પુવે
શશી ફીફી જ્યોત્સ્ના ઝમે. ચંદ્ર આથમે.
શ્રી વૃંદાવન કુંજગલન પર ચંદ્ર આથમે.
કુંજ જગવતું બાગ્યું પંખી ફેા,
તરૂં તરૂં ઉડતું ભમે. ચંદ્ર આથમે.
શ્રી વૃંદાવન કુંજગલન પર ચંદ્ર આથમે.
એરે સમે પ્રભુ મંદિર આવે,
મન ન ગમે તોય ગમે ચંદ્ર આથમે.
શ્રી વૃંદાવન કુંજગલન પર ચંદ્ર આથમે.

અત્યારે તે કોણ આવે.

(પદ.)

અત્યારે તે કોણ આવે,
ઠાલો વેણ બજાવે રે.

અત્યારે તે.

પોટલે પડીયું તિમિર તરૂવર પર,
પાન હાલે ન જરાયે રે,
તરૂવર ભારે એને નમ્યા નીચાં,
પવન પણ મંદ ના જરી વાયે રે.

અત્યારે તે.

ઉંચે આકાશ જો રજનીએ ઝીડ્યું,
અંતર ન જરી દેખાયે રે.
એતે આકાશ કે રજની ઉભી,
મન થાય વિચાર જરાયે.

અત્યારે તે.

આ ગલન તણાં ઘર દ્વાર દેવાણાં,
જરીય ન બોલાસ સંભળાયે રે,
તીં તીં કરતાં છાપાં બોલે,
તરૂવરની બોલે ભરાયે રે

અત્યારે તે.

વખત જડયો નવ તુજને બીજો,
તે જાગ્યાં સુતાં સહુ જ્યારે રે,
હજીયં રહ્યો શું તું તોરી જ એવો,
નવ આવી સમજ લગારે રે
અત્યારે તે કોણ આવે.

અત્યારે તે.

ઝીણી ઝરમર ઝરમર વરસે.

(હિડોળ.)

ઝીણી ઝરમર ઝરમર વરસે.

ઝરમર વરસે રે-ઝરમર ઝરમર

ઝીણી ઝરમર ઝરમર વરસે.

કાન દે વૃંદાવનની કોરે,

તુપુર રવ તુજ શ્રવણો ભરસે રે.-ઝરમર-ઝરમર ઝીણી.

ગાન મધુરે અહિં તહિં ભટકતું

માંડયે કાન એ એ ગમ ઠરશે રે.-ઝરમર-ઝરમર ઝીણી.

કોકિલ મયુર કયાંક અહિં તહિં ટહુકે,

એ શું ખંસી સુર ઉભરશે રે. ઝરમર-ઝરમર ઝીણી.

એક ગલનથી બીજી ગલનમાં,

જોત જોતામાં સુર એ ફરશે રે. ઝરમર-ઝરમર ઝીણી.

શું મનમોહન ગયો હશે વૃંદાવન,

ન્યારે કોઈ ન પહારે સરશે. ઝરમર-ઝરમર ઝીણી.

એક વાદળીયે ઘેર્યો ગગન સહુ,

કાંતો આજે એ એને વરશે રે. ઝરમર-ઝરમર ઝીણી.

ઝીણી ઝરમર ઝરમર વરશે

ઝરમર ઝરમર વરશે રે,

ઝીણી ઝરમર ઝરમર વરશે રે.

કોકિલ ટહુકે ટહુકે.

(અડાણો.)

અજી સુણો આજ ખોલે વૃંદાવન કોકિલ ટહુકે ટહુકે

કોકિલ ટહુકે ટહુકે કોકિલ ટહુકે ટહુકે. અજી સુણો.

અણ સુણો આજ બોલે વૃંદાવન કોકિલ દુહુ દુહુ
 આગ્યો વસંતરાજ કામી મન કેરો બાજ
 મહનરાજ સૈન્ય લઈ કુંજગલન ધન વન. અણ.
 અણ સુણો આજ બોલે વૃંદાવન કોકિલ દુહુ દુહુ,
 જુદી આજ બંસી ટેર, મોહન મન જુદી દહેર,
 હું સુ કરે જુદો કેર વિરહે બાળે મન. અણ.
 અણ સુણો આજ બોલે વૃંદાવન કોકિલ દુહુ દુહુ
 આંખે આજ લાગ્યો મોર કુસુમિત વન ઠોર ઠોર,
 પ્રભુ છો જો શિરભેર તો હયોને દરશન. અણ.
 અણ સુણો આજ બોલે વૃંદાવન કોકિલ દુહુ દુહુ,
 કોકિલ દુહુ દુહુ કોકિલ દુહુ દુહુ.
 અણ સુણો આજ બોલે વૃંદાવન કોકિલ દુહુ દુહુ.

રવ કરતું.

(૫૬.)

જુલતું નીરખું નીલ કુંજર રવ કરતું
 રવ કરતું વૃંદાવન સુંદર રવ કરતું.
 જુલતું નીરખું નીલ કુંજર રવ કરતું
 સમીર વેણ થઈ મગ્ન આન્દોલને,
 વન શાંતિ સુધા નિરઝરતું. રવ કરતું.
 જુલતું નીરખું નીલ કુંજર રવ કરતું,
 પુરવ વસંત કંઠ ઉગ્યે પ્રાચી
 તેવે સૃષ્ટિ વિવિધ અવતરતું. રવ કરતું.

બુલતું નીરખું નીલ કુંભાર રવ કરતું,
 એક ધ્યાન તાન ગાન અંતર જાગે,
 જોઈ વૃંદાવન સહુ તરવરતું. રવ કરતું.
 બુલતું નીરખું નીલ કુંભાર રવ કરતું.
 ધૂપ ઉડે સ્વચ્છન્દ ઉંચે તેમ,
 મન તમ ચરણ યુગલ રજ ઠરતું. રવ કરતું.
 બુલતું નીરખું નીલ કુંભાર રવ કરતું
 બુલતું નીરખું નીલ કુંભાર રવ કરતું.

આજ વૃંદાવન બોલે છે મોર.

(ગરબી.)

બોલે છે મોર રે બોલે છે મોર આજ વૃંદાવન બોલે છે મોર
 કાળી કાળી વાદળીમાં વીજળી ઝળુકે,
 મેહુલીયો ગાજે ધનધોર. વનમાં બોલે છે મોર.
 પુરી કળા મોર નીર ઝરે નેન રેલી
 ઝીલે આમતેમ જોઈ ઢલ ચકોરરે— વનમાં.
 કાળી કાળી વાદળીમાં વીજળી ઝળુકે—મેહુલીયો ગાજે ધન ધોર.
 પીયુ પીયુ કરે એક શ્વાસ પપૈયો,
 માંહી કોયલ કરે શોર બંકોર રે— વનમાં.
 કાળી કાળી વાદળીમાં વીજળી ઝળુકે—મેહુલીયો વનમાં
 બેરે કંઠે વહે ચમુના ઘેરી.
 આજ એને મોટે પુર રે. વનમાં.
 કાળી કાળી વાદળીમાં વીજળી ઝળુકે,—મેહુલીયો વનમાં

વૃંદાવન કૈાઘ કુંજગલન દુર,

વાય વેણુ ઝીણી નંદકિશોર રે. વનમાં.
કાળી કાળી વાદળીમાં વીજળી અબુકે—મેહુલીઓ વનમાં

ઝરમર ઝરમર મેહુલો વરસે

માંહે ઝુલે ભળી એમાં મદહાર ઝકઝોળરે. વનમાં.

કાળી કાળી વાદળીમાં વીજળી અબુકે,—મેહુલીયો વનમાં
બોલે છે મોરરે બોલે છે મોર આજે વૃંદાવનમાં.

ચમકે વીજ.

(બીહાગ.)

ચમક ચમકે વીજ ને ગરજે ઘન ઘોર

હાદુર મોર બપૈયા બોલે કોયલડી કરે શોર રે. ગરજે.

ઉંચે આભશું જોયું જોવાય ન એટલડો ઘનઘોર રે. ગરજે.

બાર બંધ સહુ ઘરનાં દિ' નાં જાણે રાત પડી ઠમઠોર. ગરજે.

ગોચર બંધ કે પહાર ન નીસરે ત્યારે ક્યાં તું નંદકિશોર. ગરજે.

જેના આબ્યાં ઘર પતિ સુંદર વર્ષોમાં ને ઘર રસછોળ રે. ગરજે.

કેમે દિવસ ને રેન ન જાયે આવ આવને નંદકિશોર. ગરજે.

સંગીત પ્રીતસું.

(કાનડો.)

સંગીત પ્રીત શું ઉડત ઉડત શુંજે,

ઉડત ઉડત શુંજેરે—સંગીત પ્રીતસું

ઝલક ઝલક તાનની ઝલ ઝલકે,

કંઈ મરકંતડે મુખ મલકે રે;

ઉર ઉર એકમેકે ઉભરે રે—સંગીત પ્રીતસું

જરીક એ સ્વર્ગે કે અપવર્ગે

જરી એ ભુલોક પાતાલેરે;

એક એજ બે લોકે સરાવે સરે—સંગીત પ્રીતમું
 આનન્દ ચન્દ એને નેન ઉગેરે,
 ઉગે તે ઉગે કદીયે ન આથમેરે;
 ઇશકૃપા હાથ બે ઝરતાં ઝરે રે—સંગીત પ્રીતમું

મધુવન મળીયા.

(સારંગી ધુન.)

આજ મધુવન મળીયા રાધા શું શ્યામ.
 દેખી બપોર થઈ ગોવાલણુ વહી ગઈ,
 જે સાથ આવીંતી દધિવેચણુ રે,
 રાધી એકલી રહી ગઈ રાને—રાધાસું
 આમ્રતરૂ ડાળે બાંધી હિંડોળો,
 ઝુલે મોહન ઘેન ઘેધુર રે,
 કોકિલ મલકતી બોલી એક વાણુ—રાધા શું
 ચમકયો મોહન જાતી રાધી દીઠી,
 ઝટપટ ગયો એ શું દોડી રે,
 લાંબો કુંજ ગલન કરી સાન—રાધા શું
 લઈ એને રે હિંડોલ બેસારી,
 ગાતા મનોહર ગાન રે,
 મેં આજે દીઠી મોહન રાધા એક તાન—રાધા શું
 શું વસ્યું મન.

(પુરવી.)

અંધારે કુંજગલન ફરતાં, શું વસ્યું મન,
 શું વસ્યું મનમોહન રે, શું વસ્યું મન.
 જોયું તિમિર તરૂવર શું લપટયું,

પડયું શ્યામ વશન શું લબહતું રે,
 ત્યાંતો ઉગ્યો એ ચંદ્ર ક્ષિતિજે ગયું,
 તિમિર પીયુ કરી ઉઠ્યો પપૈયો રે.
 સહુ એટલે દીપી નીકળ્યું મન રે મોહન૦
 નાહું તિમિર સહોદર ધુડ એ,
 જોતાં પ્રકાશ ક્યાંક ઉડે રે;
 તરૂ ખખહાટ થયો કંઈ હળવે,
 જ્યાં એ ધુડે ઉડયું શોધે નિવાસ રે.
 દુર તિમિર ભર કેા ગલનરે
 લેટી રજની ને શશી ખ્યારે
 ખ્યારે મોઠે તોય રીસ ઉતારીરે;
 પ્રકટયો પુરણ આનન્દ રે.
 વન ઉપવન સહુ એજ પ્રસંગે રહ્યા જોઈ,
 કલ્લોલ થઈ રહ્યો ભારીરે
 શું ઉભરાણું મન મોહન રે
 પાછો ફર્યો મનમોહન રે વનંથી,
 જ્યાં આંચો જ્યાં રાધા દ્વાર રે;
 બહુ રે દિવસની રીસ ઉતારી,
 ખખહાવે હળવે દ્વાર;
 કેતાં રાધી મોહન રે.
 શું રે થયું હજી હું નવ જાણું,
 કેમ બહુ દિની રીસ ઉતારી રે;
 છોડ્યા અખોલા મુજને નિજ કીધી,
 શું વનકેા સખી મળી મારી રે;
 સમજાવ્યા જીવનને. મોહન૦

(3)

भंगारदार

શ્રૃંગારહાર.

(શ્યામ રંગ સમીપે ન જવું—એ રાગ.)

ગરબી.

શ્રૃંગારહાર કેને ફૂંડો ખેરાવું,
આ શ્રૃંગારહાર કેને કહો ખેરાવું;
વન ઉપવનથી મધુર પુલ ચુંટયાં રે,
ગુંથ્યો સુંદર અતિ કેને ખેરાવું. શ્રૃંગારહાર કેને૦
સુષુતાં મનોહર મંદ મંદ હસીયો રે,
માને ઠીક જો હું એને ખેરાવું. શ્રૃંગારહાર કેને૦
પાસે ઉભાં ત્રો રાધિકા પ્રભુ ઉર રૂપ,
નેને કે'તાં કે હું એને જ ખેરાવું. શ્રૃંગારહાર કેને૦
કેને ખેરાવું હવે મુજને ન સુજે,
કેને રાજી કરે કેને ફૂંડો રીસાવું. શ્રૃંગારહાર કેને૦
સુમન મધુર વાસ વહી જતાં મીઠાં,
થયાં અધિર અતિ કેમ એ શોભાવું. શ્રૃંગારહાર કેને૦
રાધા શ્યામ શ્યામ રાધાં આંખ વીચું ત્યાં,
ખેલાં થાય એને હારે શોભાવું. શ્રૃંગારહાર કેને૦
આંખ ઉઘાડું ત્યાં એકમેક એક બેય,
મારો હાર કયાં? કો કંઠે ધરાવું? શ્રૃંગારહાર કેને૦
મધુર મધુર હાસ્ય કરી જોતાં એ હું સું,
બસ એનાં ચરણ કમળ ચિત મ્હાઉં, શ્રૃંગારહાર કેને૦

એક તરફી પ્રેમ.

(આશાવરી.)

એક તરફી પ્રેમ મ હોજે રે. રે એક તરફી
નયન હરસ સું ભટકે અહિં તહિં બીજાંને મન નવ કાંઈ રે,
આહો ભલે તમ પુર અંતરથી બીજાંને કહર ન કાંઈ રે.
એક તરફી.

બેઠે દુર દુર મુખ મલકાવે એક પલક ન મીટ મીલાવે રે,
ધીકતે હૃદય એ અધીક ઘી હોમે એમાં મન આનંદ
મનાવે રે. એક તરફી.
આંધી પ્રીત તો કાં કહે આવી જો શક નવ તું એ નિભાવી રે,
શાને આવી ઘર બંસી બળવી સાચું ખોટું કાં સમજાવી રે.
એક તરફી.

‘ રમણુ આશ. ’

(કાનડો.)

એકવાર રમણુ આશ.

પછી ભવના ભવ વિરહે વીતા

ડુબું છો નિરાશ થઈ હતાશ.

એકવાર. પછી ભવના.

ઉગ્યે શરદ પુર્ણ શશી રેન કરે ભેટે,

તેમ ભેટો બાંધો તમ કર પાશ.

એકવાર. પછી ભવના.

મદન વસંત અને કૈકિલ બપૈયા મોર,

મોર મેઘ રેન છો પછી મળી દે ત્રાસ. એકવાર. પછી ભવના.

સમણાં સુપન કુંજગલન મિલનનાં,
રમણુ કેરાંએ દેખાઓ ભુત ભાસ. એકવાર. પછી ભવના.
પ્રભુ સુંદર મુજ વિનતિ કરો બહુ દિની
આજ તો અંતર ધરો ખાસ. એકવાર. પછી ભવના.

‘ નટવર છો તું. ’

(નટ કેદાર.)

નટવર છો તું નટકે શિરોમણી.	
નટવા છો તું નટકે શિરોમણી.	
કેમ ન તો તુંમાં રાધે મન મોહો,	
એક નેનન કેરે લટકે.	નટકે શિરોમણી.
નટવર છો તું નટકે શિરોમણી.	
વિધવિધ રૂતુમાં વિધવિધ રંગી	
સમય સમય જ્યારે ચટકે	શિરોમણી.
આજ વસંત આવી કેસર ઘોળ્યાં રે	
કેવો ઉભો છુપી રંગ રાગ લટકે,	નટકે શિરોમણી.
રાધે નજર પડવી રહી બાકી,	
ખોલી દૃષ્ટિ તું પટ ધુંધટકે.	નટકે શિરોમણી.
નટવર છો તું નટકે શિરોમણી.	

નહિ એ બાળક ખેલ.

(પરજ.)

નહિં નહિં એ બાળક ખેલ બહાલા,
નહિં નહિં એ બાળક ખેલ બહાલા.

અંતર જળ સેજળ ભર છલખલ,
 એ છલકંતી જીવન રસ હેલ.. ંહાલા-નહિ નહિ.
 આશ ઉભાશ નિરાશ તિમિર નભ,
 ઝીલી હસવે રેવે અછરેલ. ંહાલા-નહિ નહિ.
 સમણાં મુગંધિતથી અતિ વાસિત,
 જીલે એમાં મન ને પ્રીતમ છકેલ. ંહાલા-નહિ નહિ.
 એ શું અડપલાં હજીય ન આજસીયાં,
 ખીજું કરવું મુજે ન શું છેલ ? ંહાલા-નહિ નહિ.
 જરીકજ ઠેલે હેલ વચકી જાશે,
 થાશે ત્રુટયે રેલમછેલ. ંહાલા-નહિ નહિ.
 નહિ નહિ એ બાળક ખેલ ંહાલા.

એવાં એવાં સ્વપનેરે.

(ગરબી.)

એમ જાણે પળ પળ નિશદિન રે એવાં એવાં સ્વપનેરે.
 એવાં એવાં સ્વપનાં રે એવાં એવાં સ્વપનાં રે. એમ જાણે.
 ભૂત તરે મન સહુ હમણાં શું મારું ઘર બાંધ્યું મે ભૂતે કાલે રે,
 અહિં શું કંઈ સંબંધ મને ના, કોઈ કેજો માં આહિની મને રે.

એમ જાણે પળપળ

ત્યાં આં રહ્યાં ગોઠુળ વૃંદાવન, યમુના તટ ને ગોધન રે,
 છાય કદમ્બ ને આંબલીયા સહુ, કુંજભુવન ને મોહન રે,

એમ જાણે પળપળ

અમથી અહિંતો હળવે હળવે રસણું ખીજું કાંઈ ન મારે રે,

જાઉં છું પ્રીતમ કેરે હું દેશે જ્યાં ખીલ્યાં છે સાચાં સ્વપન રે

એમ જાયે પળપળ૦

એવી નિંદરને સ્વપનાં એવાં જાણે અમ કો જન રે,

સ્વર્ગ ભર્યાં અમ નેને ઉઘાડયે છલકે એ લોચન રે,

એમ જાયે પળપળ૦

‘ એ રાધા વિરહ ’

(ખીલાગ.)

એ રાધા વિરહ કોણ સમ આલી ?

કેમ પ્રગટયો એવો પ્રખર એ અંતર,

નાંખી ભુરફી હર્ષ શું વનમાલી.

કોણ સમ.

એ રાધા વિરહ કોણ સમ આલી ?

નિશદ્દિન એ વીણુ ઝુરી ઝુરી મરી,

ગાળ્યાં તનમન લાગી એવી તાલી.

કોણ સમ.

એ રાધા વિરહ કોણ સમ આલી ?

એ વિરહે ગોકુલ વૃંદાવન,

આવ્યું વૈકુંઠ હાલી ચાલી.

કોણ સમ.

એ રાધા વિરહ કોણ સમ આલી ?

જુગ જુગ અમર થઈ કયોં ખ્યારો,

થઈ એ પ્રાણપ્રિય પ્રભુ બહાલી.

કોણ સમ.

એ રાધા વિરહ કોણ સમ આલી ?

કોણ સમ આલી કોણ સમ આલી ?

એ રાધા વિરહ કોણ સમ આલી ?

‘ વિનતિ મારી. ’

(કેદાર.)

મુણી કે ન મુણી વિનતિ મારી ?
 વિનતિ મારી વિનતિ મારી.
 મુણી કે ન મુણી વિનતિ મારી ?
 શું તેં કહ્યું જઈ કેમ ખબર કરી,
 કેમ મુણ્યું એ ખોહારી
 મુખમુદ્રા એની કેવી હતી-થઈ,
 કંઈ બોલ્યા કે ચુપ રહ્યા ગીરધારી.
 હઠ રાધાએ લીધી કે નવ કંઈ,
 કંઈ બોલ્યાં કે ના રાધા ખ્યારી.
 પ્રભુજીએ કંઈ આશ દીધી કે ના,
 ક્યારે આવશે મુઘ લેવા મારી.
 મુણી કે ન મુણી વિનતિ મારી !

મુણીકે.

મુણી કે.

મુણી કે.

મુણી કે.

‘ શું રાધે વિલાસ. ’

(વાઘેશ્વરી.)

શું રાધે વિલાસ ?
 રાધે વિલાસ શું રાધા વિલાસ ?
 એકં મેકથી એક ચડે,
 ઉપમા ન ત્રિભુવન જડે,
 થાય વાણી વણ્યું ને નિરાશ.
 શું રાધે વિલાસ.

રાધા રસસાર રૂપ,
 છલકી રયામ કુપ કયો અનુપ,
 કયો અંતર એને નિજ પ્રકાશ.
 શું રાધે વિલાસ.
 ખંસી એની જે પ્યારી,
 વન વન નચાવનારી,
 મહેર કરી શીખવી રાખી પાસ.
 શું રાધે વિલાસ.
 મન પ્રભુ આશ કરે રે,
 બહાલ સોઇ ન કરે નિરાશ,
 ગોવાળ મહારાજ કરી રાખ્યો અવાસ.
 શું રાધે વિલાસ,
 રાધે વિલાસ આલો રાધે વિલાસ.
 શું રાધે વિલાસ.

‘ વીસરી ગયો શું ? ’

(કાનડો.)

વીસરી ગયો શું ખંસી બજાવન ?
 ખંસી બજાવન—ખંસી બજાવન,
 વીસરી ગયો શું ખંસી બજાવન !
 બજાવત બજાવત કાં નવ વાળે,
 શું કર્યું કાંઈએ કામણુ રે ?
 વીસરી ગયો શું ખંસી બજાવન ?

ખંસી બજાવન૦

કુંક ન ચાલે સુર ન નીકળે,
 આજ શું આ મનમોહન રે. બંસી બજાવન૦
 વીસરી ગયો શું બંસી બજાવન ?
 બંસી પરે ફરે આંગળી ઠાલી,
 આ આમ છાયો મુખ આ પરસેવો જળ લોચન. ?
 બંસી બજાવન૦

વીસરી ગયો શું બંસી બજાવન !
 કહે મનમોહન આજ થયું શું,
 પુતળાં શું ઉભો શું જીવન રે ? બંસી બજાવન૦
 વીસરી ગયો શું બંસી બજાવન !
 બંસી બજાવન—બંસી બજાવન ?
 વીસરી ગયો શું બંસી બજાવન ?

‘ શું મનનું મનમાં બોલે રે. ’
 (પુરવી.)

શું મનનું મનમાં બોલે રે મોહનવર મારા !
 મોહનવર મારા રે મોહનવર મારા—
 શું મનનું મનમાં બોલે રે મોહનવર મારા !
 એ તુંજ બોલ્યું કંઈ નવ સમજું,
 શાને ન અંતર બોલે રે. મોહનવર મારા.
 શું મનનું મનમાં બોલે રે મોહનવર મારા.
 હું નારી અટલેથી બોલું
 તુજને શરમ શું આવે રે,

શરમ નહિ તો શું કહે પુછું,
 એવું તે શું અટકાવે રે. મોહનવર મારા-શું મન.
 એથી ચુપ ઠીક વાત રહી એક,
 આતો બળતર ઠાલી રે,
 તારે કહેવાયે કે કીધું;
 નવ સમજું હું વનમાલી રે. મોહનવર મારા-શું મન.
 બોલતો તાણી પ્રીતમવરજી,
 અહિં નહિં કોઈ સાંભળશે રે,
 આમાં કાંઈ નવ વળશે બહાલા,
 તાણી બોલે ધી સાકર બળશે રે. મોહનવર મારા-શું મન.
 શું મનનું મનમાં બોલે રે મોહનવર મારા,
 મોહનવર મારારે મોહનવર મારા.
 શું મનનું મનમાં બોલે રે મોહનવર મારા,

‘ શરદ પુનમની રાત કે ’

(ગરબી.)

આવી આજ કાંતો શરદ પુનમની રાતકે—
 સાગર શશી ચુંબશે રે,
 ચુંબશે રે કે સાગર શશી ચુંબશે—સાગર
 મોજની મોજે ઉછળી ઓળે

કે કંઠ ઝળુંબશે રે લોલ. આવી કાંતો.
 એના હાસ્ય કેરા લાસ્યની શી વાતડી,
 ઘન આનંદ છંદ વાત રળીયાતડો

આજ એ શું થઈ એક મેક કે હમચી ખુંદશે રે લોલ. આવી.
 સમણાં શું ઊભરીયાં પુરવ પ્રીતના,
 એ શું મોહિની ઉગી પુરવ અમીતમાં.
 ઘાલી બાંહોલડી એય બન્ને કે એક મેકે વળુંધશે રે. આવી.
 એવા રસ એધ આવ્યા સુર લોકથી,
 ઘસડી બાશે નાવ એ હેત અથોકથી,
 આજ ઘેલાં થઈ થઈ શું પીતાં એ શું ઝઝુમશે રે આવી.
 આવી આજ કાંતો શરદ પુનમની રાતકે
 સાગર શશી ચુંબશે.
 કે મોજની મોજે ઉછળી છાળે કે
 કંઠ ઝલુંબશે રે લોલ
 આવી આજ શરદ પુનમની રાતકે
 સાગર શશી ચુંબશે.

‘ નિંદનેન આવી. ’

(પુરવી)

ઉઠીયે હવે તો લાલ નિંદ નેન આવી.
 નિંદ નેન આવી લાલ નિંદ નેન આવી.
 ઉઠીયે હવે તો લાલ નિંદ નેન આવી
 એક પછી એક એમ આવે રે બગાસાં,
 રાત રહી છે થોડી બાવી.
 ઉઠીયે હવે તો લાલ નિંદનેન આવી.
 પ્રાતઃ સમય બગવું ંહેલું કામે લાગવું,

નિંદ નેન.

રોજ પેઠે આજ નથી સામુ વઢ ખાવી. નિંદ નેન.
 હઠીયે હવે તો લાલ નિંદ નેન આવી,
 નેન અલસ ભર લાલ રહે દિનભર,
 ખાકી વાત કાલ જરૂર બહેલી જઈશ આવી. નિંદ નેન.
 હઠીયે હવે તો લાલ નિંદ નેન આવી
 નિંદ નેન આવી લાલ નિંદ નેન આવી
 હઠીયે હવે તો લાલ નિંદ નેન આવી

‘ ભુલ ભુલામણી ’

(૫૬)

ભુલ ભુલામણી કહોને ક્યાં શીખ્યા રે,
 ભુલ ભુલામણી ઓ કહોજી ક્યાં શીખ્યા રે,
 ગોકુળ ગલનમાં કે કુંજ ભવનમાં
 કે ધ્રુમત ઘેરા ઘેરા રાધા નયનમાં—ભુલ ભુલામણી
 કહોને ક્યાં શીખ્યા, લાલ કહોને ક્યાં શીખ્યા—ભુલ ભુલામણી
 એક પ્રીત ગાનમાં કે રાધા તાનમાં,
 કે રાધી કેરી સાનમાં, કે વૃંદાવન રાનમાં ભુલ—
 કહોને ક્યાં શીખ્યા લાલ, કહોને ક્યાં શીખ્યા—ભુલ ભુલામણી
 ચટપટ આજ ભેતાં નટખટ નટવર,
 કપટ ઝપટ ભેતાં કે કોઈયે શીખાવી કાનમાં—ભુલ ભુલામણી

કહોને કયાં શીખ્યારે લાલ, કહોને કયાં શીખ્યા-ભુલ.
ભુલ ભુલામણી કહોને કયાં શીખ્યા રે.

‘ અમ સમરણ શું ’

(૫૬)

અમ સમરણ શું તુજ હરશન વીણ,
હરશન વીણ-તુજ હરશન વીણ.
ઉદ્ધવ કરે ઉપદેશ હમેશાં,
પણ ચાહીયે ત્યાં થઈએ શું જોગણ રે-તુજ હરશન૦
સ્મરણ કરે જો પપૈયા નિશદિન,
નહિ વરસે મેહ વરષા વીણરે- તુજ હરશન૦
તરશે સ્મરણે જો ચકોરી પલપલ,
નહિ ઉગે ચંદ એ રજની વીણ-તુજ હરશન૦
માટે પ્રીતમ બાંધી પ્રાત નીલાવો,
કેમ રહે પ્રીતમ ઉર પ્રીત વીણ- તુજ હરશન૦
અમ સુમરણ શું તુજ હરશન વીણ-
હરશન વીણ તુજ હરશન વીણ,
અમ સુમરણ શું તુજ હરશન વીણ

‘ એક મિલનસું ’

(પુરવી-પરજ)

મધરાતે રે ટેલે તુજ ઘર સું નિંહર છોડી એક મિલન સું.
નિંહર છોડી રાધા સુંહર નિંહ છોડી રે-એક મિલનન સું

મધરાતે રે ટેલે તુજ ધર-સુ' નિંદર છોડી-
 દિવસે એ શરમાયે મનમાં તુજ ધર સુ' નવ આવે રે,
 રાત પઠે અંધાર ઢળે કે આવે અતિ મન ભાવેરે-એક
 મધરાતે રે ટેલે તુજ ધરસુ' નિંદર છોડી-એક મિલન સુ'.
 તુંતો સુતી ભર નિંદરમાં ઘસ ઘસ ખ્યારી પુર રે,
 સ્વપને ન આવે કે તું એ જાણે પણ આવે પ્રેમે ચકચુર રે-એક
 મધરાતે રે ટેલે તુજ ધરસુ' નિંદર છોડી-એક મિલન સુ'
 આટલું મથે વહાલો એક મિલન સુ' તોય હે નવ કાં દરશન રે,
 બેઠો કયાંય હોય એકલડો ત્યાં જરી નાવે હયા તુજ મન રે-એક.
 મધરાતે રે ટેલે તુજ ધરસુ' નિંદર છોડી-એક મિલનસુ'
 તું છો અબુઝને એ શરમાયે સરખાં થયાં છો બેય ભેળાં રે,
 વહાય તને એ તું નવ સમજે થશે ક્યારે હેળાં ઘેલાં રે ? એક મિ.
 મધરાતે રે ટેલે તુજ ધરસુ' નિંદર છોડી-એક મિલન સુ'
 નિંદર છોડી શધા સુંદર નિંદ છોડીરે-એક મિલન સુ'
 મધરાતે રે ટેલે તુજ ધરસુ' નિંદર છોડી-એક મિલન સુ'

‘ લલકાર લાલ ’

(માલકોશ)

કંઠભર ગાન લલકાર લાલ.

ગાન લલકાર લાલ.

કંઠભર ગાન લલકાર લાલ

કંઠ છલક છલકી જાયે, પલક પલ ઉર ઉભરાય,

એવું મીઠલડું નવ રે'તું જ્ઞાલ લલકાર લાલ.

કંઠભર ગાન લલકાર લાલ

ખંસી તુજ પરી મેલ, ગાનની રેલવ રેલ,

એને ઝુલે મહલાવ ને મહાલ લલકાર લાલ.

કેતો દઉં તુજને તાન, સંભારી દઉં ગાન,

આજ માન માફે આપ્યો, જો ઘર લાલ, લલકાર લાલ

કંઠભર ગાન લલકાર લાલ.

લલકાર લાલ શું કર શું ખ્યાલ,

કંઠભર ગાન લલકાર લાલ,

ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ.

(માલકોથ અથવા કાનડો.)

રાધા શ્યામ વસે જ્યાં જ્યાં ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ

ત્યાં ત્યાં ન વસે કાન ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ

રાધા શ્યામ વસે જ્યાં જ્યાં ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ

ત્યાં રે સદાય પ્રેમ યુવાને વસંત વસે

ચાય કે પુનરી ઢાળે ચમર કે ત્રિકાળ. ત્યાં ન વસે.

રાધા શ્યામ વસે જ્યાં જ્યાં ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ.

રામ ને રાગિણી સહુ ગાય નાચે મઠ ઘેલાં,
 તાંબુર કે બજાવે કે કર કંકણે કે તાલ. ત્યાં ન વસે.
 રાધા શ્યામ હસે જ્યાં જ્યાં ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ
 મ્હાલે એ મનોહરાં બે એક મેકે એક થઈ,
 ધૂન જામે થૈ થૈ થૈથા કરંત થાય ત્યાંય. ત્યાં ન વસે.
 રાધા શ્યામ હસે જ્યાં જ્યાં ત્યાં ત્યાં ન વસે કાળ.

રોષભર વહને.

(કસ્યાણ.)

આજ એ રોષભર વહન.

રોષ ભર અસંતોષ ભર વહન.

આજ એ રોષ ભર વહન,

બ્રમર સંકુચિત નીચે નયન ઢાળ્યાં,

કંઠ બાધિત રોવે નીર નેન.

આજ એ.

રોષ ભર વહન એ આજ એ—

કો સું ન બોલે ચારે રાખી વિનંતિ ન કાન દે.

ખાનપાન છોડ્યાં સહુ શુન્ય શુન્ય વહન.—આજ એ.

રોષ ભર વહન એ આજ એ—

ચમુના કિનારે બેઠો હાથ પગ ભેડી

બિઠશે હવે ન લાંથી ચઢનઢન.

આજ એ.

રોષ ભર વહન એ રોષ ભર વહન.
આજ એ રોષ ભર વહન

‘ એક દે દિહાર. ’

(ભેરવી.)

હવે તો પ્રભાત પડી એક જ દે દિહાર
એક દે દિહાર મને એક જ દે દિહાર.
હવે તો પ્રભાત પડી એક જ દે દિહાર
જાવા ઘર વેળ થઈ કો સખી કેરે ઘરથી,
મહેર એટલી તો કર મુજ ગલનથી જા લગાર. એકજ દે.
સાંજની ઉભી અહિં દરશન ખાતર,
ન કર નિરાશ મને નંદકુમાર. એકજ દે.
આહિ તે કર પ્રભુ મારે ન કંઈ મન,
એક મહેરની નજર હું સું રાખ ગિરધાર. એકજ દે.
હવે તો પ્રભાત પડી એકજ દે દિહાર

‘ નેનન સામે. ’

(પદ)

તુંતો ઉભો આ નેનન સામે નંદકુમાર
નેનન સામે આઠે જામે.

તુંતો.

ખીતાંબર હવે તું નવ ધારે,
 ઓઢ કામળી તિમિર અંબાર તુંતો.
 દિન રજની કીધાં પાધ બહુ રંગી
 માથે સંધ્યા પ્રાતઃ મયુર પિછ ભાર. તુંતો.
 નાથે હસે વળી વેણુ બળવે
 પણ કોણુ સુણે તુજ ઉચાર. તુંતો.
 મળવું તને નહિં જાનાં એટલા,
 ખોટું રોવું શોકે અપાર. તુંતો.
 તુજ પ્રીત ંહાલા હજીએ એવી,
 સુકાણી અમ ઉર આવાર. તુંતો.
 રાત દિવસ ધુમે તું અમ પાસે,
 એક ભેટની આશ લગાર. તુંતો.
 છોને બોળાં કે વાંક ન તારો,
 કે તેણે જ આજ્યાં જગ ભાર. તુંતો.
 તું તો ઉભો આ નેનન સામે નંદકુમાર.
 નેનન સામે આઠે જામે નંદકુમાર
 તું તો ઉભો આ નેનન સામે નંદકુમાર

‘ શું અંજન. ’

(જીવન તેજે ભર્યારે.)

તુજ નેને શું આંજયું રે આંજણ કે,
આંજણ કે એ કામણ. તુજ નેને શું.
સઘળે જોતાં એકજ દેખે,

ભલે હોય યમુના કે વૃંદાવન.

અંજન.

ઘરમાં કે ઘરબારે રાધી,

જો ઉભો ખંસી કર ઘર મોહન રે.

અંજન.

આંજયું યુગ એકે કે તુજ માએ,

કે આંજયું તું એ પુરવજનમ.

અંજન

સાંજ સવાર ને દિન રજની,

મળીયાં જોવે એક જીવન.

અંજન

સુખ દુઃખ જગ સુર લોક ન જાણે;

એવી કેને તને શું લગન.

અંજન

પ્રભુને કેતાં એમ કયો તુજ,

થતાં તન્મયમાં મન પ્રીતમ.

અંજન.

તુજ નેને શું આંજયું રે અંજન કે

આંજયું એ અંજન કે કામણ.

તુજ નેને શું આંજયું રે અંજન.

‘ બીહાગ ગાવે. ’

(બીહાગ.)

ને રાગ બીહાગ ગાવે રે માધુ ઘર આવે,
 માધુ ઘર આવે રે માધુ ઘર આવે.
 જેમ ચકોરી ગીત સુણતા પુરવથી,
 ધસમસતો મધુર ચંદ આવે. ને.
 પુરણ આણપુ તો ઉભી દ્વારે,
 ને એ અતિ પ્રીતમ મન લાવે રે. ને.
 ‘ કોણુ આણપે ’ આવે કરતા રે
 મનમાં વિસ્મય થાતા આવેરે. ને.
 મેરે સુણયું છે જ્યાં જ્યાં એ ગયે,
 હમણાં રાગ બીહાગ બહેલાવે. ને.
 કેમે ને આવતા હોય મોહન તો
 મન માન્યા વીણુ એ ન નચાવે. ને.
 ને રાગ બીહાગ ગાવે માધુ ઘર આવે.

‘ મુખ ન મલકાવ. ’

(ભેરવી.)

ગોરી હો તુજ મુખ ન મલકાવ.
 મુખ ન મલકાવ રે-હો ગોરી.
 એથી દેખાય હંત પંક્તિ મોતી સરીખ,
 લોળા રાજહંસ ને ના લોળાવ,
 ગોરી હો તુજ મુખ ન મલકાવ.

આંખે ચડયા છે આમે હાથ કમલહંડ શ્વેત,
 થશે માનસ વીહોણું હંસ શાવ,
 ગોરી હો તુજ મુખ ન મલકાવ.
 તુજ કપોલે ભાવ વિવિધ ઉગે આથમે,
 ચોરી એ રંગ જશે મેઘ વીણુ ભાવ,
 ગોરી હો તુજ મુખ મ મલકાવ,
 એરે તું માન ને વિનતિ મારી,
 ઠાલા હાથ કે કાં સાજા કરાવ.
 ગોરી હો તુજ મુખ મા મલકાવ,
 મુખ મ મલકાવરે હો ગોરી
 ગોરી હો તુજ મુખ મ મલકાવ.

‘ ખંસુરી વાતા. ’

(પરજ અથવા પુરવી.)

પાછલી રાતના શ્યામ પધારે ખંસુરી વાતા,
 ખંસુરી વાતા રે પાછલી રાતના—
 સહુ સુતાં હોય ત્યાં આવી જગવે,
 મીઠું મીઠું કાંઈ ગાતા-ખંસુરી વાતા.
 પાછલી રાતના શ્યામ પધારે ખંસુરી વાતા.
 છાના તો કે આવે ઉટે ચડીને,
 જેમ કહીયે તેમ વધુવધુ થાતા-ખંસુરી વાતા.
 પાછલી રાતના શ્યામ પધારે ખંસુરી વાતા.
 રંગ શું જામે જ્યાં શશી આથમતો,
 પડે છુટા બે નિશ્વાસ ખાતાં રે. ખંસુરી વાતા.

પાછલી રાતના શ્યામ પધારે બંસુરી વાતા.
 ઓરે પ્રભુને કહેવું શું મારે,
 માફ માને નહિ મદમાતા રે-બંસુરી વાતા
 પાછલી રાતના શ્યામ પધારે બંસુરી વાતા.

‘ કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ. ’

(૫૬)

કૃષ્ણ કૃષ્ણ હું કરતી’તી ને કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.
 કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ હું કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ હું કરતી’તી ને કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.
 પ્રીતમવર મુજ મંદિર આવ્યા,
 જોતાં પાછા ગયા કહી તું રાધે નહિ. કૃષ્ણરૂપ.
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ હું કરતી’તી ને કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.
 પાછા ન આવ્યા આવે મન ત્યાં ન માને કે,
 તું કેા ધુતારી મારી રાધે નહિ. કૃષ્ણ રૂપ.
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ હું કરતી’તી ને કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.
 વિરહીણી તે દિની ઝુફં સખી હું,
 કેંક બતાવ ગોરી થઉં રહી. કૃષ્ણ રૂપ
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ હું કરતી’તી ને કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.
 કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ. હું કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ હું કરતી’તી ને કૃષ્ણ રૂપ થઈ ગઈ.

‘ શું એ દિન નહિ આવે ? ’

(૫૬.)

કે’ને સખી શું એ દિન નહિ આવે ?
 રાત્રીના ભૂત ઉપા આંચે ભાગે,
 તેમ દુઃખ વિરહનાં એની વેણ રાવે. દિન નહિ આવે.
 કે’ને સખી શું એ દિન નહિ આવે.
 નામ્રી છુટે જેમ તિમિર સુર ઉગ્યે,
 તેમ વિરહ હું ઉપર એના ભાવે. દિન નહિ આવે.
 ક્યાંથી અચાનક ખારણે ઉભી,
 હરખાવી, રાધે કહી ખોલાવે— દિન નહિ આવે.
 અખક ઉઠી ખાર ઉઘાડું ત્યાં,
 જોઉં પ્રીતમને લેટી પડું ભાવે— દિન નહિ આવે.
 લેગો ખેસી સુખ દુઃખ ટાળી,
 એની આંખી ઢધએ વીસરાવે— દિન નહિ આવે.
 શ્યામ રાધા રાધા શ્યામ કરાવે— દિન નહિ આવે.
 કે’ને સખી શું એ દિન નહિ આવે ?

‘ તો આંખી નંદકુમાર. ’

(૫૬.)

જો ન દે દરસ તો આંખી નંદકુમાર.
 આંખી નંદકુમાર તો આંખી નંદકુમાર.
 જો ન દે દરસ તો આંખી નંદકુમાર.

આગળ તો ઉંખરથી ન ઉઠતો જરાયે,
 શું હવે આંખી નોંધ હક ન લગાર. આંખી નંદકુમાર.
 જો ન દે દરસ તો આંખી નંદકુમાર
 દુરથી ભટકતી આવું મિલનસું,
 કરી બેઠો શું બંધ તું દાર. આંખી નંદકુમાર.
 જો ન દે દરસ તો આંખી નંદકુમાર,
 હું સું બીજી ઘણી તુજને મોહન,
 મને એક દરસની આશ પુર પાર. આંખી નંદકુમાર.
 જો ન દે દરસતો આંખી નંદકુમાર.
 પ્રભુ કે'ને પુછુ શું મુજ ઉખળ્યાં,
 હું સું ફરી બેઠાં પ્રીતમ ખ્યાર. આંખી નંદકુમાર.
 જો ન દે દરસ તો આંખી નંદકુમાર.

‘ એ તે શું જાણુરે. ’

(૫૬.)

એ તે શું જાણે-દુરજનીયાંરે એતે શું જાણુરે.
 કેમ થાયે યમુના તીર વાર-આપણુને કેમ થાય.
 એતે શું જાણે કેમ થાય યમુના તીર વાર-એતે
 હસતો ઉભો હોય શ્યામ મારગમાં,
 અધવીચી નેને મન્દ દહોરેરે;
 પાણી ન દે જાવા નવ જઈ શકીયે,
 એક ટસે જોતાં ઘેને ઘેરે રે-કેમ થાય એતે

એ તે શું જાણે-કેમ થાય યમુના તીર વારે-એતે
પાણી ઠંકાણે પાણી પડ્યું રે,

હેલ ઠંકાણે હેલરે;

મન એની નેન રસ સાકર પીગળે,

થાય હેતની હૈયે ઠેલમ ઠેલરે. કેમ થાય-એતે

એ તે શું જાણે કેમ થાય યમુના તીર વારે-એતે
થોભતો તોય જાયે ચાલ્યો,

અમ ઉપરથી પશ્ચિમ સુર રે;

કે એ અમ ભાગ્યે કે કમ ભાગ્યે,

અમે જાગી જોતાં અસુર રે કેમ થાય એતે

એ તે શું જાણે રે કેમ થાય યમુના તીર વારે-એતે
ફાળ પડે અંતરમાં દોડું હું,

ભરી કે નવ ભરી હેલ રે,

એ જાયે એને મારગ ચાલ્યો,

એવા કાંઈ કેા એ સમજે ફેલ રે. કેમ થાય-એતે

એ તે શું જાણે કેમ થાય યમુના તીર વારે.

‘ જોઈ લટ સમારતી. ’

(ભૈરવી.)

આજ રાધીને સ્વપને ઉભી જોઈ લટ સમારતી.

આજ પીયાને સ્વપને ઉભી જોઈ લટ સમારતી,

લટ સમારતી લટ સમારતી આજ પીયાને.

જાણું એની ગલન ગયો,

જે ઝરૂંખે ઉભી ત્યાંથી નીસર્યો,

શ્રી યમુના કૈર ઉભી,

કંઈ શૂન્ય શૂન્ય-નિહાળતી-આજ પીયાને-

આજ પીયાને સ્વપ્ને ઉભી જોઈ લટ સમારતી-આજ રાધીને

અલસ ભર સવાર આંખ.

લટ સમિર ઝુલવે કપોલ લોલ;

ઉપાને જગાડી આવ્યો,

માથે જગવવે આ ન ગણકારતી-આજ પીયાને

આજ પીયાને સ્વપ્ને ઉભી જોઈ લટ સમારતી-આજ રાધીને-

શુ એ રેન સ્વપ્ન મુજ,

આવ્યું હશે એ સંભારતી,

‘ શું એ આવ્યું અહા કેવું ! ’

કે’તાં શું ન હશે એવારતી-આજ પીયાને

આજ રાધીને સ્વપ્ને ઉભી જોઈ લટ સમારતી-આજ રાધીને

‘ એવો જોઈએ. ’

(ભૈરવી.)

હું સું તો કોક ઝુલે એવો જોઈએ,

ઝુલે એવો જોઈએ ઝુલે એવો જોઈએ,

હું સું તો કોક ઝુલે એવો જોઈએ,

સમિર સ્વમ્મનદ છન્દે,

કંઈક કંઈક ગાતી હીંડુ,

એને તાને માન જાન,

સાવ ડાલે ને ડુલે હું સું તો કોક-
 ડુલે એવો જોઈએ ડુલે એવો જોઈએ,
 હું સું તો કોક ડુલે એવો જોઈએ.
 ઘુઘર મંજુ ખાંધી પાયે,

હું વાંસે ઠમક ઠમક ચાલેરે,
 તાલ દેતો વધી સું ગાતો

કલાપુર મયુર સું ડાલે રે. હું સું તો કોક.
 ડુલે એવો જોઈએ ડુલે એવો જોઈએ
 હું સું તો કોક ડુલે એવો જોઈએ,
 મોર પીંછ વાંસે ઉડે

ઉડે પીતાંબર ધરી મુરલી મુખ,
 ઘેલો મહ ઘેને ઘેધુર,

હું સું તો કોક ડુલે એવો જોઈએ.
 જીવન વેચતો અણમુલે. હું સું તો કોક.

ઢાળો અંતર કેરો મુજ પ્રેમ,
 ઢાળી નેન મુજ પ્રેમ ઘેન,

ચાલ ચટક વદે પ્રેમ બહેન,
 મુજ પ્રાણ પ્યારી સુ મલકારે. હું સું તો કોક.

‘તું ભલે પ્રભાત વા.’

(ભૈરવ.)

તું ભલે પ્રભાત વા એમ પ્રભાત નહોયે,

તું ભલે પ્રભાત વા એમ પ્રભાત નહોયે;

એમ પ્રભાત નહોયે, લાલ એમ પ્રભાત નહોયે. તું

ઘર મારે આવ્યા વીણુ હજી ન આવ્યા મુજગદન;
ત્યારેજ પ્રભાત થાય જ્યારે વીતે રાત. તું

તું ભલે પ્રભાત વા એમ પ્રભાત નહોયે,
તું નટખટ નટવર હું સું, જરીય નહિં ફાવે;
જાણજે પુરણુ જાણું તુજ મન સહુ વાત. તું

તું ભલે પ્રભાત વા એમ પ્રભાત નહોયે,
નાવવાનું મન તારું વચન ન પાળવું;
કાલ તારું માને ન કેા એમ ગોકુલ કંઈ વાત. તું

તું ભલે પ્રભાત વા એમ પ્રભાત નહોયે,
એમ પ્રભાત નહોયે લાલ કેમ પ્રભાત હોયે;
તું ભલે પ્રભાત વા એમ પ્રભાત નહોયે.

‘ ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ. ’

(પુરવ વા ભેરવ.)

તારી રે ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ,
ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ તારી-આ;
તારી આ ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ,
તારે ન કામ બીજું સહુ પરવારી બેઠો રે.
બીજાને કનડવા બેઠો એ લઈ-તારી રે.
ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ તારી આ;
ગોકુળ ઘર ઘર એની જ વાતો.
સહુને પેટની પીડ થઈ-તારી રે.

ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ તારી આ,
 ઘરનાં ન બહારનાં કામકાજનાં;
 ખાન પાન નિંદ સહુ વિસારીરે-તારી રે.
 ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ રે-તારી આ.
 પ્રભુ હાલ બેહાલ ક્યાં એણે,
 હવે શું થાશે શું થાવી રહી-તારી રે;
 ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ તારી આ,
 તારી આ ખંસુરીયાં વેરણુ થઈ.

‘ મુખડું સલુંણું એ. ’

(ગરબી.)

અમ નયનાં ઠારણુહાર રે એ મુખડું સલુંણું રે,
 મુખડું સલુંણું એ અમ એ મુખડું સલુંણું. એ મુખડું
 અમ નયનાં ઠારણુહાર રે એ મુખડું સલુંણું રે,
 જ્યાં જઈયે ત્યાં ભેળું ને ભેળું રે;
 શુદ્ધ સાન સાન ભુલવનહારરે. એ મુખડું
 અમ નયનાં ઠારણુહાર રે એ મુખડું સલુંણું રે,
 યમુના તટ પનઘટ ખંસી ખટ,
 એ અમ અંતર તાર સતાર રે. એ મુખડું
 અમ નયનાં ઠારણુહાર રે એ મુખડું સલુંણું રે,
 ઘરમાં કે ઘરબાર ડેલી ખારીયે;
 જ્યાં ત્યાં ઉભો હોયજ નંદકુમાર રે. એ મુખડું

અમ નયનાં ઠારણહાર રે એ મુખડું સલુણું રે,
 અમને લગન લાગી એશું કે એને અમશું રે;
 આવે સાચો કે ખોટો વાર વાર રે. એ મુખડું
 અમ નયનાં ઠારણહાર રે એ મુખડું સલુણું રે.

‘ મોહન ધરંચાલ. ’

(૫૬.)

શું મધરાત વીતી ગઈ મોહન ધર ચાલ.
 ચાલ તું ઘર એ મોહન નર. શું મધરાત.
 એ વિરહીણી ઉભી ખારની ખારે
 જ્યારથી થયો અંધાર રે,
 પંથ નિહાળતી તારો ઉભી,
 પગવાળી ખેડી ન લગારરે. મોહન ધર ચાલ.
 જો મધરાત વીતી ગઈ મોહન ધર ચાલ.
 નિંદ ભરાણી જો તુજ નેને
 આવીશ ત્યાં ઉતરી જાશે રે.
 તુજને મળ્યાનો હૃષં કેટલડો,
 ખિચારી રાધી મન થાશે. મોહન ધર ચાલ.
 જો મધરાત વીતી ગઈ મોહન ધર ચાલ
 જો તું મળ્યો તો નહિ ફઉં જાવા,
 છુટકો ન આવ્યા વીણુ જરાયરે,
 માન તેના ફઉં સમ હું મનોહર

હવે કેમ પાછું ન વળાયરે. મોહન ધર આલ.
જો મધરાત વીતી ગઈ તો મોહન ધર આલ.

‘ આવી રૂડી શરદ પુનમની રાતરે. ’

(ગરબી.)

આવી રૂડી શરદ પુનમની રાતરે

કે શ્યામ વન વેણુ વાયે.

વેણુ વાયે રે વેણુ વાયે

શ્યામ વન વેણુ વાયે.

આવી રૂડી શરદ પુનમની રાતરે

કે શ્યામ વન વેણુ વાયે.

ધીમી ધીમી મધુર મધુરી,

સમીર ની લહેરે લહેરાયરે,

કે શ્યામ વન વેણુ વાયે.

આવી રૂડી.

મુણ્ણતાં માં સહુ જાગી જોપી રે.

એરે એને લાગી મન વીરહની લાયરે.

કે શ્યામ વન વેણુ વાયે.

આવી રૂડી.

જોતામાં જાન સાન માન બુદ્ધી,

એરે મન મોહન મીલન અકળાયરે,

કે શ્યામ વન વેણુ વાયે.

આવી રૂડી.

સુંદર પ્રીતમ પ્રભુ કેા લગી લગી વિનવીયે,

અમને મોહન મીલાવો પડીયે પાયરે.

કે શ્યામ વન વેણુ વાયે.

આવી રૂડી.

‘ નેણુલાં ભાવે ભયાં રે. ’

(કાલિંગડો.)

આજ એનાં નેણુલાં ભાવે ભયાં રે,
 ભાવે ભયાં રે એનાં ભારે ભયાં રે;
 આજ એનાં નેણુલાં ભાવે ભયાં રે.
 કુંજ ભવન જઈ ઘેઠો તે ઘેઠો રે,
 આજ એને ચિત્તલડે કોઈક સંચરીયાં રે,
 કે નેણુલાં ભાવે ભયાં રે. આજ એનાં
 કાંતો રાધાને એ મનડે આલેખતો,
 કાંતો એને સુરતનાં સુખડાં સાંભરીયાં રે;
 કે નેણુલાં ભાવે ભયાં રે. આજ એનાં
 શોકની ન છાય મુખ આનંદની મન્દ લહેર,
 કાંતો ગતદિન રેન સમણાં ઉભરીયાં રે;
 કે નેણુલાં ભાવે ભયાં રે. આજ એનાં
 કુંજ ભવનનાં કેા ફસણાં મનામણાં રે,
 આજ એને અંતરથી નેનસું તરવરીયાં રે.
 કે નેણુલાં ભાવે ભયાં રે. આજ એનાં
 નાયતાં વિવિધ રૂપે આંખ ઉલાળે કેંતાં,
 ‘ કાં અમે કેવાં ? ’ હાથ તાલ હઈ પરવરીયાં;
 કે નેણુલાં ભાવે ભયાં રે. આજ એનાં
 ભાવે ભયાં રે ભારે ભયાં રે.
 આજ એનાં નેણુલાં ભાવે ભયાં રે.

‘ તો સ્વપને આવળે હો. ’

(ભૈરવ)

જો જાગતી હૈં નવ ત્યારે તો સ્વપને આવળે હો;
સ્વપને આવળે હો લાલ રે સ્વપને આવળે હો.

જો જાગતી હૈં

મનને કંઈ છેદું નહિ બહાલા,

આળસ છેટાં પાડે રે;

થાક આળસ બન્ને થાય ભેળાં,

તમ આવવે આવે આડે.

તો સ્વપને આવળે હો.

જો જાગતી હૈં

પડખો પડખ બહાલા આપણ રહીયે,

આવી શકો પળ વારે રે;

નિંદ્રા નાવે બેસી દેશો હેલારો તો,

આવી ઉભશો મુજ અંતર આરે,

તો સ્વપને આવળે હો.

જો જાગતી હૈં

જેરે ગમે રૂપ, બોલતાં કે ચુપ,

જેમ તેમ આવશો તોય ઠીકરે;

આવીને ચાલ્યા જશો જો પ્રીતમ,

તોય નહિ માનીશ પાડ જરીક રે,

તો સ્વપને આવળે હો.

જો જાગતી હૈં

આવળે હો લાલ સ્વપને આવળે હો,

જો જાગતી હૈં નવ ત્યારે તો સ્વપને આવળે હો.

‘ કોણ રાગ ગાઉં. ’

(પરજ.)

કહે કોણ રાગ આજ ગાઉં મનોહર
 ગાઉં મનોહર-આજ કોણ રાગ ગાઉં.
 કોણ રાગ ગાઉં-આજ મનોહર
 બહુરે દિવસ પછી આવ્યા છો પ્રીતમ,
 કરી કૃપા અતિ મુજ મંદિર. કોણ.
 કહે ને કે રાગ તને અતિ પ્રિય આ દિન
 તે હું પુર પુરણ બહેલાવું. કોણ.
 દીન હું તો દસી તુજ તું સકલ પદારથ તું
 કહે ને કેમ કરી હું રીઝાવું. કોણ.
 જેવી લગાવી પ્રીત મુજ તેં દિલડે,
 આજ ગાઇ ગીત-કેવી દેખાવું. કોણ.
 તું તો હવે અમ સું થયો મોંઘારે,
 કાં કે રહ્યું ન કંઈ મુજ કે લોભાવું. કોણ.
 નવનીત નવલડું રૂપ, યૌવન ત્યાં
 એક રાગ રહ્યો ચરણ ધરાવું. કોણ.
 પ્રભુ સુંદર એ રાગ મન ધુમે તુજ
 થાય મન કદી એણે બોલાવું.
 કે ઝટ પાછું થાય તને મન આવવાતું. કોણ.
 ગાઉં મનોહર-આજ ગાઉં મનોહર
 કહે કોણ રાગ આજ ગાઉં મનોહર.

‘ શું તું કરે રે વિલાપ. ’

(ખિહાગ.)

શું તું કરે રે વિલાપ રાધે

આપણુ વચ ધન કુંજ અંધારરે. શું તું કરે

ચકવા ચકવી વચે જેમ રજની ચંદ રજની વચે જેમ દિનરે

દિન સુર વચ જેમ આવે વાદળદળ સહુ ક્ષણિક ક્ષણે

જનારા આપરે. શું તું કરે.

નેન પ્રકાશ વચ જેમ હવા થર, જીવશિવ વચે જેમ માયારે,

આધિ ઉપાધિ મન પુરણુ આનંદ વચ નિત માનીખા ના

થાપરે-શું તું કરે.

ચકવા ચકવી ચંદ રેન સુર ને દિન જીવ શિવ ને મન આનંદરે,

એક હતાં ને એક થશે વળી તેમ ઝટ થાશે આપણુ મેળાપરે.

શું તું કરે.

તું ન સમજ મુજ મનડે સંતોષ પુર લાગે ન ઉપાધિ દોષ રે,

રાખે અનંતતા દહાવા સદાયે જે નવ સાચવી શકીએ આપરે.

શું તું કરે.

શું તું કરે રે વિલાપ રાધે

આપણુ વચ ધન કુંજ અંધાર રે.

શું તું કરે રે.

‘ મધુવન વેણુ રેનની. ’

૫૬.

તું શું વા મધુવન વેણુ રેનની,

શું વા મધુવન વેણુ રેનની,

વા રેનની૦

મધુવન વેણુ રેનની.

(બીલાગ)

તું શું વા મધુવન વેણુ રેનની,
હુંતો નવોઢા શ્યામ વનની અજાણી;
કેમ એકલી નીકળું ઘરથી રેનની. વા રેનની૦

તું શું વા મધુવન વેણુ રેનની.
ગાઢ તિમિર તરૂં ભેટ્યાં જોઈ,
શકું કેમ વિરહીણી તુજ પ્રેમની. વા રેનની૦

તું શું વા મધુવન વેણુ રેનની.
જેએની અંગ અંગે વાધે,
નાચે સામે ખીક કંઈ મુજ નેનની. વા રેનની૦

તું શું વા મધુવન વેણુ રેનની.
હિનભર કયાંયે ન મુખડું દેખાડે,
વાળે વેણુ જ્યારે વેળ શયનની. વા રેનની૦

તું શું વા મધુવન વેણુ રેનની.
આડો આવો શું દિનો મળતો કેવું ?
તો કેવી અવધી થાયે સુખ ચેનની. વા રેનની૦

તું શું વા મધુવન વેણુ રેનની.

આજ પીયા શું કરત વાત.

(બીલાગ.)

આજ પીયાસું કરતાં વાત વીતી ગઈ રાત.
વીતી ગઈ રાત આજ વીતી ગઈ રાત,
આજ માધુ સું કરતાં વાત વીતી ગઈ રાત. .

હૃદય રેડે વાતે રાધી સુંદર કાને,

નવ ખખર રહી ગઈ મધરાત આજ પીયા સુ'ં
 આજ માધુ સુ'ં કરતાં વાત વીતી ગઈ રાત.
 વહન કહે નેન કહે કહે રે કપેલ લોલ,
 કહેતાં કહેતાં અંતર ઉભરાત. આજ પીયા સુ'ં
 આજ માધુ સુ'ં કરતાં વાત વીતી ગઈ રાત.
 સુતા સુતા સુણે મોહન મનોહર,
 નિરખે એકી ટસે અતિ સુહાત. આજ પીયા સુ'ં
 આજ પીયા સુ'ં કરત વાત વીતી ગઈ રાત.
 વાત કે'તાં નવ ખુટે વધે એ,
 કેતાં અમૃત વહી પળ સુ'ં રાત. આજ પીયા સુ'ં
 આજ પીયા સુ'ં કરતાં વાત વીતી ગઈ રાત.
 વીતી ગઈ રાત આજ વીતી ગઈ રાત,
 આજ માધુ સુ'ં કરત વાત વીતી ગઈ રાત.

શશીપર થંભ્યો.

(૫૬.)

શશીપર થંભ્યો થંભી રજની થંભ્યાં આકાશ પાતાળરે,
 ધ્રુવે ધરા પગને ધમકારે જાણે આબ્યો પ્રલયકાળરે.
 શશીપર થંભ્યો થંભી રજની-થંભ્યા આકાશ પાતાળરે,
 કોઈ ગોપી પડી પૃથિવી ધાયલ, કોઈ ભુલી શુષ્ક સાનરે,
 કોઈ બેભાન થઈ કોઈ પલાયન ને કોઈ પકડાઈ બાનરે,
 શશીપર થંભ્યો.-થંભી રજની-થંભ્યાં આકાશ પાતાળરે,
 અવિરત વૃષ્ટિ નેનખાણી વરસે વાય મુરલો ઘેલી લ્હાયરે.

રાધા પ્રીતમ રણુ રંગ ઝાઝમે કોઈ કોઈથી ન ગાંજ્યાં બાયરે.
અશીપર થંબ્યો—થંભી રજની થંબ્યો આમ્રશ પાતાળરે.

હવે તો હસ ચંડી.

(ભેરવી.)

હવે તો હસ ચંડી રજની ગઈ.

રજની ગઈ તુજ રીસ બહુ રહી.

હવે હસ ચંડી રજની ગઈ.

હલચલ આ સુંદર ગોળ મુખ તારે,

કેમ રીસ આવી રહી શકે સ્થિર થઈ રે. રજની.

હવેતો હસ ચંડી રજની ગઈ.

મોઢું ચડાવી બેઠી રેન બેઠી,

વિનવી થાક્યો કહીઃકંઈ કંઈ. રજની.

આવી ઉભી આ તુજ સ્પર્ધાકર,

પાડ પાછી એને હસી જરીક લઈ. રજની.

હવે તો હસ ચંડી રજની ગઈ.

બઉં હવે છું વ્યર્થ જશે દિન,

દીન થઈ કહું છું માન હઠીલી રી. રજની.

હવે તો હસ ચંડી રજની ગઈ.

રજની ગઈ તુજ રીસ બહુ રહી,

હવેતો હસ ચંડી રજની ગઈ.

નવનીત પ્રીત.

(વાઘેશ્વરી.)

એકજ હતી નવનીત પ્રીત.

નવનીત પ્રીત; નવનીત પ્રીત.

એકજ હતી નવનીત પ્રીત.

એ રે દિવસે હતા નોખા અનોખા કંઈ,

હતી નવ વધુ નવ પરિણીત.

નવનીત.

એકજ હતી નવનીત પ્રીત.

સાસુ નણુંદ હતાં ખુશ ખુશ હું પર,

રે'તાં હાથ મુજ દધી નવનીત.

નવનીત.

એકજ હતી નવનીત પ્રીત.

હસતો આવતો વેણ વાજતો પ્રીતે,

હેતી રાજી થઈ માગે એ ખચીત.

નવનીત.

એકજ હતી નવનીત પ્રીત.

બાણી અબાણી મને સહુ ધરનાંયે,

ગયાં સહુ; કયાંથી દઉં હવે નવનીત.

નવનીત.

એકજ હતી નવનીત પ્રીત.

બાણ્યું પ્રીતમે કે પ્રીત સુકાણી,

હવે સામો નથી મળ્યો ભુલ્યો ભીત.

નવનીત.

પ્રભુ મોહનની પ્રીત તે આવી કે ?

કરતા હશે આવી સહુ સુ' પ્રીત ?

નવનવી.

એકજ હતી નવનીત પ્રીત.

જાગીયે શ્રી નાથજી.

(૪૬િંગ.)

જાગીયે શ્રી નાથજી ઉગી આ પ્રભાત.
 ઉગી આ પ્રભાત લાલ ઉગી આ પ્રભાત.
 જાગીયે શ્રી નાથજી ઉગી આ પ્રભાત.
 સુણેા કેા પાડોસણ પંચમ ગાયે,
 પનીયારી ચાલી ચમુના ઘાટ. ઉગી આ.
 જાગીએ શ્રી નાથજી ઉગી આ પ્રભાત
 વાગે વલોણું ઘર પેલે સુણોને',
 ઉઠેા ઉઠેા મા ચશોદા જીવે વાટ. ઉગી આ.
 જાગીયે શ્રી નાથજી ઉગી આ પ્રભાત.
 તમને ન કેશે કેાઈ કેમ તો મોડા,
 પ્રભુ મારી ગત થાશે શી તમ માટ ? ઉગી આ.
 જાગીયે શ્રી નાથજી ઉગી આ પ્રભાત.

રજની એ સુર.

(૫૬.)

કેવો લાગે નીરવ રજની એ બંસી સુર ?
 શાંત નિઃશબ્દતા એ વરસે ઝરમર અંધાર,
 એવે ભમે વહે આમ તેમ દુર સુર. બંસી સુર.
 કેવો લાગે નીરવ રજની એ બંસી સુર ?
 રાખ ચડી માંડ વિરહ ધુણી સું,
 ત્યાં પવન પુંકસું બમે વેણુ દુર. બંસી સુર.

અગન તપત જવાલા દાઝે ફાડેરે,
આજ મને તને કાળ જરૂર કાલ જરૂર. બંસી મુર.
કેવો લાગે નીરવ રજની અ બંસી મુર.

ઘડી બે ઘડી રીસ હોયે રે

(સોહિણી.)

ઘડી બે ઘડી રીસ હોયે રે બહાલમણ મારા.
માંઠ કરી વળી મળીયે લેળાં પળ,
અડ્યાં હોયજ ત્યાં મુખડાં તમારાં રે. બહાલમણ મારા.
ઘડી બે ઘડી રીસ હોયેરે બહાલમણ મારા.
ફુરીજન બોલ જરી પાડીયે વીસારે રે,
તમચું આબે ઠરે અંતર અમારાં રે. બહાલમણ મારા.
ઘડી બે ઘડી રીસ હોય રે બહાલમણ મારા.
લળી લળી પાયે પડીયે તોયે,
કરતા હશે શું આમ અકારાં રે ? બહાલમણ મારા.
ઘડી બે ઘડી રીસ હોયે રે બહાલમણ મારા.
સમ નવ માનશે તોય હઉં મુજ,
એકવાર હસી બોલોને છોગાળા રે બહાલમણ મારા.

રાધે વલ્લભ શ્યામ

(કલ્યાણ)

સહુ ઠાઈ કહે રાધે વલ્લભ શ્યામ.
વલ્લભ શ્યામ રાધે વલ્લભ શ્યામ.
સહુ ઠાઈ કહે રાધે વલ્લભ શ્યામ.

કોઈ કહી દાઢે મને કોઈ કરે ઇધ્યા,
 ચડું આંખે હું સહુને નકામ-વલ્લભ સ્યામ.
 સહુ કોઈ કહે રાધે વલ્લભ સ્યામ.
 વલ્લભ પણ મને દુર્લભ દુર વસે,
 રીસ ચડાવી રે' હું શું ધનશ્યામ, વલ્લભ સ્યામ.
 સહુ કોઈ કહે રાધે વલ્લભ સ્યામ.
 કોઈ ખોલે એક કોઈ ખીજું ખોલી,
 મને ખોલી ખોલી દે ડામ, વલ્લભ સ્યામ.
 સહુ કોઈ કહે રાધે વલ્લભ સ્યામ.
 આમ નિન્દાઉં નિતનિત ઠાલી;
 ને મારી પહોંચે ન મનની હામ, વલ્લભ સ્યામ.
 સહુ કોઈ કહે રાધે વલ્લભ સ્યામ.

જાવા દેને શ્યામ

(૫૬)

શ્યામ-મારગડો મેલી જાવા દે ને શ્યામ.
 વાટ વચે ઉભી વાટપાડુ થવું,
 શું એ નંદલાલાનું કામ ?—શ્યામ મારગડે
 સાલસ અતિ તુજ માત પિતા જો,
 તારી વાત થાયે બધે ગામ. શ્યામ મારગડો.
 લુટી કરીય શું તું કે'ને ગુજરીયાં,
 મીર માર જઈ મથુરાં ગામ. શ્યામ મારગડો.
 ખોટી રે સંગત ખોટા રવાડા,
 હવે નાનો નથી કંઈ કર કામ. શ્યામ મારગડો.

ઠીક ન લાગે મને કેવું રે તુજને,
 પણ કરીયે શું જ્યાં આવાં કામ. શ્યામ મારગડો,
 શ્યામ મારગડો મેલી જાવા દેને શ્યામ.

“ જગ સહુ જાણી ગયું ”

(૫૬)

શું ઉજળે મોઢે ફરે જગ સહુ જાણી ગયું.
 ખડાનાં ખોટાં કાળી નાગને નાશ્યા,
 પક્ષપાતી એનાં છીદ્રો દબાવ્યાં કરે-જગ સહુ
 શું ઉજળે મોઢે ફરે જગ સહુ જાણી ગયું.
 તરછોડી રાધાને ત્યાં સુધી કેવો,
 કેવું પલકે મુખથી સુધા ઝરા ઝરે. જગ સહુ
 શું ઉજળે મોઢે ફરે જગ સહુ જાણી ગયું રે.
 હવે તો શરમે મુખ એ છાપજ મારી,
 બોલે શું કે હવે બોલી શું કહે ? જગ સહુ.
 શું ઉજળે મોઢે ફરે જગ સહુ જાણી ગયું.
 આલ્યો કાળી કુર લાડીલો નંદ.
 કરે શું જો એનું મનનું સરે. જગ સહુ.
 શું ઉજળે મોઢે ફરે જગ સહુ જાણી ગયું.

ઉગ્યો ન ચંદ.

(વાલ્મેશ્વરી.)

હજીયે અલી ઉગ્યો ન ચંદ.
 ઉગ્યો ન ચંદ, ઉગ્યો ન ચંદ.

હજીયે અલી ઉગ્યો ન ચંદ.
 અહિં તહિં ભટકે સ્યામ શું મારા,
 આવો ઘેલોય હશે શું ચંદ ? ઉગ્યો ન.
 હજીયે આવી ઉગ્યો ન ચંદ
 કામખ્યાલ શું તહીં વીસરતા,
 એક જગત ક્યાં આનંદ. ઉગ્યો ન.
 હજીયે અહી ઉગ્યો ન ચંદ
 ચડી ઉતરી થાકી હુંતો અટારી,
 ક્યાંએ કુંજે દીસે નહિ ચંદ. ઉગ્યો ન.
 હજીયે અહી ઉગ્યો ન ચંદ.
 કહી ગયો ઉગ્યે ચંદ હું ધર આવીશ,
 કાંતો બેયે કયો છે આજ સંપ. ઉગ્યો ન.
 હજીયે અલી ઉગ્યો ન ચંદ.
 રજની સખી બેને ઝુરે છે હે સું,
 મુજ મન તો કરે આકંઠ. ઉગ્યો ન.
 હજીયે અલી ઉગ્યો ન ચંદ.

હરસે તરસ છીપાય.

(કલિંગ અથવા ભેરવ.)

વાતે શું એક હરસે તરસ છીપાય.
 હરસે તરસ છીપાય—વાતે શું એક.
 હરસે તરસ છીપાય ચાલી આવી મળે બે વૃજશય. વાતે શું.
 કેટિ તારક ગ્રહનભમાં ઉગે,
 પણ એક ચંદ ચકોરી રીઝાય. વાતે શું.

દરસે તરસ છીપાય ચાલી આવી મળે જો વૃજરાય, વાતે શું.
 અમૃત સરસું કૈટિ નહ સર બહેતાં,
 પણ એક મેઘે બપોયો મોહાય. વાતે શું.
 દરસે તરસ છીપાય ચાલી આવી મળે જો વૃજરાય, વાતે શું.
 ગત રસ રંગની એમ વાતે શું ?
 જવાળ વિરહ વધે ન સમાય. વાતે શું.
 દરસે તરસ છીપાય ચાલી આવી મળે જો વૃજરાય, વાતે શું.
 આશ નિરાશ બે બહેને વળે ના,
 ‘રાધી’ કે’તાં આવે મન તો તોષાય. વાતે શું.
 દરસે તરસ છીપાય ચાલી આવી મળે જો વૃજરાય.
 વાતે શું એક દરસે તરસ છીપાય.
 દરસે તરસ છીપાય ચાલી આવી મળે જો વૃજરાય.
 વાતે શું એક દરસે તરસ છીપાય.

શું રીસાવું આલી

(સારંગ)

જે સું ભવ ભવનું ભાંગ્યું એ સું શું રીસાવું રાધી,
 એ સું શું રીસાવું રાધી રે. શું રીસાવું રાધી.
 જે સું ભવ ભવનું ભાંગ્યું એ સું શું રીસાવું રાધી,
 પણ પણ જે વીણ કેમે ન જાયે,
 એ સું શું મરડાવું ? રાધી એ સું શું-
 જે સું ભવ ભવનું ભાંગ્યું એ સું શું રીસાવું રાધી.
 રીસ તજ બોલ હસી ચલ હુંસું,
 કે કહે કઈ રીતે મનાવું ? રાધી એ સું શું-

જે સું ભવ ભવનું ભાંગ્યું એ સું શું રીસાવું. રાખી
ઠ્યારનો યેઠો કુંજ ભવનમાં,

તને તેડયા વીના નહિ જાઉં. રાખી એ સું શું.

જે સું ભવ ભવનું ભાંગ્યું એ સું શું રીસાવું રાખી.
તું ચતુરાં છા પ્રીત રીત પુરી,

હોય તને શું સમજાવું ?

કે તને શું સમજાવું. એ સું શું રીસાવું.

જે સું ભવ ભવનું ભાંગ્યું એ સું શું રીસાવું રાખી.

અવિરત આંસુ ધાર.

(પદ.)

એને વરસેરે નેન અવિરત આંસુ ધાર.

આંસુ ધાર રે એને વરસેરે નેન અવિરત આંસુ ધાર.

પવન હજી પુકંચો નવ કુંકચો,

વાદળ ફળ શું ધસીયાં ન ધસીયારે;

ગાજ વીજે મન નભને ઘેરું,

શ્રાવણ મળીયા ભાદરવા એક ધાર.

આંસુ ધાર.

એને વરસે રે નેન અવિરત આંસુ ધાર.

વહને વિવિધ રંગ ઉગી આયમીયા,

તેમ તેમ ધીજા આવે ને ભયરે;

કંઈ શુદ્ધ યોદ્ધે ઉર લેદાણું,

હવે કેમ રાખી રે પળ વાર.

આંસુ ધાર.

એને વરસેરે નેન અવિરત આંસુ ધાર.

એરે વહન બહાલા ભેરું ન ભયે,

મને સાંભર્યે કંઈ થઈ જાયરે;
 કંઈક થયું આવી રાખ તું છાની,
 રોઈ રોઈ નાંખે હૃદ એક ધાર. આંસુ ધાર.
 ઝોને વરસે રે નેન અવિરત આંસુ ધાર.

આવોજી હિંડોળે.

(ખીલાગ.)

હવે તો બહુરેન ગઈ આવોજી હિંડોળે.
 આવોજી હિંડોળે લાલ-આવોજી હિંડોળે;
 હવે તો બહુ રેન ગઈ, આવોજી હિંડોળે.
 અધં વીંચી નેન નિંદ શ્રમ ધરથી કહોતો,
 બોલાવું સંગીત મુરલોલે-આવોજી હિંડોળે,
 હવે તો બહુ રે ન ગઈ આવોજી હિંડોળે.
 જે તને અતિ પ્રિય સમણાં-ઉડે કુંજ ધન,
 કેતો બોલાવું એ આવે અકમ ઝોળે-આવોજી હિંડોળે.
 હવે તો બહુ રેન ગઈ આવોજી હિંડોળે.
 નામે બેસે નેને ને અંતર ધીરે રે,
 જેમ ચંદ કલા ઉર સર હિંડોળે-આવોજી હિંડોળે.
 પ્રભુ ઘુઘર ને આંઝર ઝમકારે,
 દેતી તાલ ગાઉં હીંચું હિંડોળેરે-આવે જી હિંડોળે.
 આવોજી હિંડોળે લાલ આવોજી હિંડોળે.
 હવે તો બહુ રેન ગઈ આવોજી હિંડોળે.

આવ ભેટ શ્યામ શું.

(સારંગ.)

રાધા આવ ભેટ શ્યામ સું-જેમ સંગીત સું ગીત,
 સંગીત સું ગીત ભોળે ચિતડે જેમ પ્રીત.
 આવ ભેટ શ્યામ સું-જેમ સંગીત સું ગીત.
 જેમ નદી મહાસાગરે, રસિક રસ સાગરે;
 તેમ તું નટ નાગરે, મહા મેઘસું તડિત.
 આવ ભેટ શ્યામ સું-જેમ સંગીત સું ગીત.
 પુરુષ સું પ્રકૃતિ જેમ માયા સું ધન્ધર,
 મિત સું અપરિમીત, નિત્ય સું અનિત્ય.
 આવ ભેટ શ્યામ શું સંગીત સું ગીત
 સંગીત સું ગીત ભોળે ચિતડે જેમ પ્રીત.
 રાધા આવ ભેટ શ્યામ સું જેમ સંગીત સું ગીત.

છોને તું પ્રિય મુજ કેને.

(પુરવી.)

છોને તું પ્રિય મુજ કેને.
 કેને રે છોને તું પ્રિય મુજ કેને.
 હાસ્ય ગુલાબ જરી ખીલવ વહને,
 પ્રીત તાને શિર હાથે હલવને,
 માનીશ એ મુજ જીવ્યું જીવનને. કેને.
 છોને તું પ્રિય મુજ કે ને,
 હસ હસ નેને શું બેઠી છો ભેતી,

અંતર તર વિહરછ શું મ્હોતી ?
 ઝર હાથે (હલવે) મુજ અંતર મુરલોક અવતરને-કેને.
 છાને તું પ્રિય મુજ કે ને.

પ્હરોડ થયું ક્યાં

(ભૈરવ કે પુરવ)

પ્હરોડ થયું ક્યાં ? શું જાવું જાવું કરે રે,
 પ્હરોડ થયું ક્યાં ? શું જાવું જાવું કરે રે.
 જાવું જાવું કરે એટલી શી ઉતાવળ રે,
 પ્હરોડ થયું ક્યાં ? શું જાવું જાવું કરે,
 આજ મહિં જો તારા ખઠખઠતા,
 પવન જો નિંદર વશ સ્થિર રે;
 મંદ રજની ઘરથી નવ નીસર્યો;
 તે પેલાં જાવું શું શ્યામ શરીર રે. પ્હરોડ થયું ક્યાં.
 શું જાવું જાવું કરે રે પ્હરોડ થયું ક્યાં ?
 બારી ઉઘાડ જરી જો બારે,
 વન તિમિર રહ્યું છાઈ ગંભીર રે.
 હજી છાપાં સુણ ચીંચી બોલે,
 હજી જાગ્યાં ન યમુના નીરરે. પ્હરોડ થયું ક્યાં.
 શું જાવું જાવું કરે રે પ્હરોડ થયું ક્યાં ?
 આંચો છોં તો તારે જાવું સાચું,
 ઘડી જો ઘડી ખાને વીસામોરે,
 દીવસ બર તું ક્યાં ને હું ક્યાં,
 લાગીશ જાણે મળ્યો નથી સમોરે-પ્હરોડ થયું ક્યાં.

શું બવું બવું કરે રે. ખરેખરે થયું ક્યાં ?
 બવું બવું કરે એટલી સી ઉતાવળરે,
 ખરેખરે થયું ક્યાં ? શું બવું બવું કરે.

ઢીલું મુકતો જરી.

(કાનડો.)

નેને ઢીલું મુકતો જરી.

ઢીલું મુકતો જરી નેને—

પલકમાં પલટી બાથે બાથ,

હાથ સુધી સવળી ઉતરી.

નેને.

ઢીલું મુકતો જરી. નેને.

પાછી ન આવશે કેમે ઠાએ.

બનતું વળીશ કરી.

નેને.

ઢીલું મુકતો જરી. નેને—

હાથ ગયે રહીશ તું પછીથી વીમાસી,

પુરી કરજો હયા નો કરી.

નેને.

ઢીલું મુકતો જરી નેને,

નેને ઢીલું મુકતો જરી.

કેમ ધર આવે ?

(કસ્યાણ.)

અતિશે મુખ વિલાસ છોડી કેમ તુજ ધર આવે ?

તુજ ધર આવે રાધા કેમ સ્થામ ધર આવે ?

અતિશે સુખ વિલાસ છોડી કેમ તુજ ઘર આવે !
 તું તો ગોવાલણુ ને એ મહારાજ રાજ,
 કેમ બેની પ્રીતિ સંભાવે ! કેમ ઘર.
 અતિશે સુખ વિલાસ છોડી કેમ ઘર આવે ?
 હા કેતાં હાજર હજાર જેને પણ થાયે,
 એને કેમ તુજ ગુલામી કરવી કાવે. કેમ ઘર.
 અતિશે સુખ વિલાસ છોડી કેમ તુજ ઘર આવે ?
 ઠાલી તું કર રાધી ચુંથીને ચીકણું રે,
 ઠાલી હાંસી થાય; તું નહિ કાવે. કેમ ઘર.
 તુજ વિનતિ સહુ ઉડે હવામાં જો,
 એ હવે નહિ આવે તે નહિ આવે. કેમ ઘર.
 અતિશે સુખ વિલાસ છોડી કેમ ઘર આવે ?
 તુજ ઘર આવે રાધા કેમ શ્યામ ઘર આવે ?
 અતિશે સુખ વિલાસ છોડી કેમ ઘર આવે ?

મીઠી બંસી તારી.

(ભૈરવી)

ખ્યારા મજવાસી શામળીયારે મીઠી બંસી તારી.
 મીઠી બંસી તારી. રે મીઠી બંસી તારી.
 ચમુના કીનારે મધુરી શું વાગી રે
 માન મુજ ગઈ એ ધુતી ધુતારી રે. મીઠી.
 ખ્યારા મજવાસી શામળીયા રે. મીઠી બંસી તારી.
 એક ટેરે તનમન ધન મહોયાં રે

ખેચી લીધાં વનમાં શું ગીરધારીરે. મીઠી બંસી.

ખ્યારા વ્રજવાસી શામળીયારે મીઠી બંસી તારી.

એવી ને એવી તું રેજ બજવજે,

અમે'ગ્યાં છેથે તું પર બલીહારીરે. મીઠી બંસી તારી.

ખ્યારા વ્રજવાસી શામળીયા રે મીઠી બંસી તારી.

અહિં તહિં અહિં તહિં વાજી અંતર અમ ભર સુર

અમે થઈ રેશું તુજ ચરણોમાં વારીરે. મીઠી બંસી તારી.

ખ્યારા વ્રજવાસી શામળીયારે મીઠી બંસી તારી.

રીસ ચડવા મંડી

(ભૈરવી)

રીસ ચડવા મંડી હવે તો નંદલાલને.

આગળ તો ગાળ વિના ન બોલાવતા,

હસી કાઢતા એ જાણી બહાલને-હવે તો નંદલાલને.

રીસ ચડવા મંડી હવે તો નંદલાલને.

કાંઈ કે'વાઈ જાય મોહું એ ચડાવી બેસે,

એ ઘડીકમાં બગાડે સહુ તાલને-હવે તો નંદલાલને.

રીસ ચડવા મંડી હવે તો નંદલાલને.

મનને મરડું મચડું ઘણુંયે,

કોઈ તાલમાં બુલું એ મન ખેંચાલને-હવે તો નંદલાલને.

રીસ ચડવા મંડી હવે તો નંદલાલને.

માંડ કરી થાય રૂસણાંના મનામણાં,

જ્યારે લોઈયે માથાના પગે વાળને-હવે તો નંદલાલને.

રીસ ચડવા મંડી હવેતો નંદલાલને.

રસ રમ છટ જામી છે.

(નટકદાર.)

ઝટ આવો સુંદર શ્યામ રસ રમ છટ જામી છે.

રસ રમ છટ જામી છે હો રસ છટ જામી છે.

ઝટ આવો સુંદર શ્યામ રસ રમ છટ જામી છે.

ઉભાવું પ્રકાશે નહોય તો ઉભો અંતર,

આવી મંડળીયે રાધા ગુમાની છે. ઝટ આવો.

રસ રમ છટ જામી છે; રસ રમ છટ જામી છે. ઝટ આવો.

કેમ કેવા જાણે તમને એ કહે છે,

મન કે'ઈ રાખ્યા વીણુ જો કે અતિ માની છે. ઝટ આવો.

રસ રમ છટ જામી છે; રસ રમ છટ જામી છે. ઝટ આવો.

તોયે રસણું લઈ અમથી ફરે છે 'એ',

જોજે કેવી વીરહ પીડ પામી છે. ઝટ આવો.

રસ રમ છટ જામી છે; રસ રમ છટ જામી છે. ઝટ આવો.

સુંદર પ્રભુ સમો આ છે અનેરો,

વીનવું દયા દરસ અતિ કામી છે. ઝટ આવો.

રસ રમ છટ જામી છે; રસ રમ છટ જામી છે.

ઝટ આવો સુંદરશ્યામ રસ રમ છટ જામી છે.

‘ મુરલી તાને ’

(ભીમ પલાસી.)

મુરલી તાને નિંદ હરી.

નિંદ હરી-નિંદ હરી. નિંદ હરી.

મુરલી તાને નિંદ હરી.

વાગશે વાગી કે સુણી હમણાં,
 રહું ખાર ઉભી કાન ધરી-નિંદ હરી.
 મુરલી તાને નિંદ હરી—
 હરું હરું કે આવી ઉભું ખારે,
 દેતી કાન રહું, હું ઠરી.—નિંદ હરી.
 મુરલી તાને નિંદ હરી.
 નિશ કિનનો કંઈ ખ્યાલ મને નહિ,
 બસી સુનન આરત ઉભરી-નિંદ હરી.
 મુરલી તાને નિંદ હરી.
 લાગ જોઈને થાય મોંઘો એ,
 કેા મનવી કરાવે ઝડી-નિંદ હરી.
 મુરલી તાને નિંદ હરી,
 નિંદ હરી મારી- નિંદ હરી-નિંદ હરી.
 મુરલી તાને નિંદ હરી.

આ જો હસવે ખસવું કરે.

(ભીમપદાસી.)

આ જો હસવે ખસવું કરે.

આ જો હસવે ખસવું કરે.

નેનભારે મુખભારે અંતર રીસ ભારે ભરે.

આ જો.

કયાંચથી એ વેણુ ખોલી.

એને મન કંઈક બીજું ઠરે.

આ જો.

આ જો હસવે ખસવું કરે.

કેમ કરી સમજાવું હવે એ,

હવે વાત ગળે કેમ ઉતરે ?

આ જો.

આ જો હસવે ખસવું કરે.

શિતળ પ્રકાશ્યો ચંદ્ર;

વાંક કોનો જો પ્રેમી મરે.

આ જો.

આ જો હસવે ખસવું કરે.

ઉપવન વાયે મધ્ય સમિર ઝરે.

વાંક કોનો જો એણે અગન ઝરે.

આ જો.

આ જો હસવે ખસવું કરે.

તું ચરણ પડી હુને.

(કેદાર.)

તું ચરણ પડી હુને શું સતાવ ?

હુને શું સતાવ પ્રિય હુને શું સતાવ ?

તું ચરણ પડી હુને શું સતાવ ?

કંઈક તો ઉઘાડ કર કમાંડ અથ ખોલ કર,

કોટિ ભવ થર તિમિર હઠાવ-તું ચરણ-

તું ચરણ પડી હુને શું સતાવ ?

અધમ ઉદ્ધારણ પતિત પાવન તું,

મને છુદ્દો મન આનંદ શું કરાવ ?-તું ચરણ-

તું ચરણ પડી હુને શું સતાવ ?

કોઈ કદિ શરદ આવે, ધ્રુમાં કોઈ પ્રભાત પડે,

તેમ મુખ મલક હાસ્ય તેજે હુને ભીંભવ-તું ચરણ,

તે ચરણ પડી હુંને શું સતાવ ?
 પ્રભુ નર્કમાંય કહિયે સ્વર્ગે જાગે,
 તેમ મુજ મન અંધારે દરસ તેજ પથરાવ-તું ચરણ.
 તું ચરણ પડી હુંને શું સતાવ ?
 હુંને શું સતાવ લાલ હુંને શું સતાવ !
 તું ચરણ પડી હુંને શું સતાવ ?

પવન પડી ગયો.

(૫૬.)

આજ કેમ તુજ મન પવન પડી ગયો.
 પવન પડી ગયો રે-આજ કેમ તુજ-
 કાંતો વાદળ ફળ ઉલટ્યું,
 પ્રિય અંતર નભ ઘેર્યો;
 કે કયાં તુજ નાવ સઢ લડી ગયો. પવન પડી ગયો.
 કાંતો ઉગ્યો ગળ્યો,
 તિમિરે આનન્દ અંદ,
 કે ગ્રહો આથમ્યો ક્ષિતિજે ડુબી ગયો. પવન.
 ખોલે ન ચાલે લાલ,
 મન મઠો કાં તું થયો,
 સામું મુજ જો ને હસ્યો-પવન.
 આજે કેમ પ્રિય તુજ મન પવન પડી ગયો.
 પવન પડી ગયો, પવન પડી ગયો. આજ કેમ પ્રિય તુજ
 પવન પડી ગયો.

કેમ વૃંદાવન આવું રે.

(સારંગ.)

કેમ વૃંદાવન આવું રે કે'ને કેમ.
 કેમ રે-કેમ વૃંદાવન આવું રે કે'ને કેમ.
 હુંહું ગોકુળ એકે એક ગલન હું,
 યમુના તટ જ્યાં જ્યાં તુજ સંતાવું રે. કે'ને કેમ,
 કેમ આવું રે વૃંદાવન કે'ને કેમ.
 ઘર ઘર જ્યાં જા તું તું છુપી'જા,
 વૃંદાવનમાં ન હોતો ક્યાં જાવું ? કે'ને કેમ.
 કેમ આવું રે વૃંદાવન કે'ને કેમ.
 છેલ્લું તો એજ છે છેલ્લે આવીશ ત્યાં,
 જોવા દે ક્યાંય ગોત્યે ફાવું રે. કે'ને કેમ.
 કેમ આવું રે વૃંદાવન કે'ને કેમ.
 પ્રભુ હુંઢીશ વન ગલન ગલન હું,
 જો કેમે માને સમજાવી ઘર લાવું. કે'ને કેમ.
 કેમ આવું રે વૃંદાવન કે'ને કેમ.

એ અલી નાવીયા.

(ગરબી)

ભાદરવો તે અલી આવીયો કે સમ્યા આભમાં મેઘલ પુરરે.
 એ અલી નાવીયારે.

વૃદ્ધ રસિકશા ઉભા મેઘ નલે આ,
 જેનાં આથમ્યાં કેા દેશમાં ઉરરે. એ અલી.
 સમણાંના મોજ શા ઉભા ઉભારે ખિન્ન,

ફેંક્યાં ઉર નિજ જ્યાં ત્યાં ભરપુર રે. એ અલી.
 બોલી ઉઠે પપૈયો પીયુ પીયુ રે,
 તેમ પીયુ પીયુ પોકારે મુજ ઉરરે. એ અલી.
 નહ સરવર હજી ઘેરાં ઘેરાંરે,
 જેમ સંભમે વિભમે મુજ ઉરરે. એ અલી.
 પ્રીતમ પ્રીત ગયા વીસરી,
 કે મુક્યાં અંતર એને પ્રીત પુરરે. એ અલી.
 કે'ને કેમ ક્યાં પડ્યા ઉતરી રે,
 કે ખુટ્યા બંસી બબલન સુરરે. એ અલી.
 કેમ ન આવ્યા મનમાનતા.
 કે થયા કે બીજી સુ' પ્રેમે ચક્રચુર રે. એ અલી.

ઘેલો ઘેલો થયો સાવ હવે.

(ભૈરવી.)

ઘેલો ઘેલો થયો સાવ હવે લાલ મનોહર.
 લાલ મનોહરસુલાલ મનોહર-લાલ મનોહર.
 ઘેલો ઘેલો થયો સાવ હવે લાલ મનોહર.
 નિત નિત મધુર મધુર હાસ્ય મધુ રેલે,
 એ રે મને ગાંધી ઘેલી કરી મેલે રે. લાલ મનોહર.
 ઘેલો ઘેલો થયો સાવ હવે લાલ મનોહર.
 બોલે ન ચાલે મુખ એ મરકાવ્યા કરે,
 એરે એણે અંતર સર માડું ઉભરે રે. લાલ મનોહર.
 ઘેલો ઘેલો થયો સાવ હવે લાલ મનોહર.
 કે હી ઉગશે હીન એ નવ બાણુ,

(ન્યારે) જોતા એના ભાવે ભાવ પીછાણું રે. લાલ મનોહર.
ઘેલો ઘેલો થયો સાવ હવે લાલ મનોહર.

ચરણની ધૂલી લાલ

(વાઘેશ્વરી.)

હું તો તમ ચરણની ધૂલી લાલ હું સું રીસ મ કીજે.
રીસ મ કીજે લાલ-હું સું રીસ મ કીજે. હુંતો.

મુજ જીવન તમ રહેમ નજર પર,

એનો ન કંઈ તને ખ્યાલ-લાલ હું સું રીસ મ કીજે-હુંતો.

ખાન પાન મને કંઈયે ન ભાવે,

જોતાં તુજ મુખડું રીસાળ-લાલ હું સું રીસ મ કીજે-હુંતો.

ચરણ શરણ તમ આવી તરછોડ ન,

એટલો તું થાને કૃપાલ-લાલ હું સું રીસ મ કીજે-હુંતો.

હુંતો તમ ચરણની ધૂલી લાલ હું સું રીસ મ કીજે.

અળતે રંગી તુજ પાહોલીયા.

(સારંગ.)

અળતે રંગી તુજ પાહોલીયા,

રાધે, ચાલી શું મળવા નાહોલીયા ?

અળતે રંગી તુજ પાહોલીયા.

ઝાંઝર ઝણ તેં કાઢી નાંખી,

નૂપુર ઘુઘર ન શકી સાંખી.

શું મળવા.

અમને રંગી તુજ પાહોલીયા,

૧. રાધે ચાલી શું મળવા નાહોલીયા ?

અંતર રંગી ઉભર રસ રાતી,
સંધ્યામાંહિ તું જાતી લપાતી. શું મળવા.

અળતે રંગી તુજ પાહોલોયા-
રાધે ચાલી શું મળવા નાહોલોયા ?

વાહળીયો ઝરમર વરસે,
ચુંદડી રંગ કાચો શું તુજ ઝરસે ? શું મળવા.

અળતે રંગી તુજ પાહોલોયા,
રાધે ચાલી શું મળવા નાહોલોયા ?

જેમ નદી જાયે સાગર વરવા,
તેમ ચાલી રાધે શું મોહન મન હરવા,

કે તુજ કરવા. શું મળવા.

અળતે રંગી તુજ પાહોલોયા
રાધે ચાલી શું મળવા નાહોલોયા ?

ઓ મદ નેન માનિની.

(બીહાગ.)

કોણે આંજ્યો મદ નેન માનિની,
શું એટલી રેતી તું અલસભર,
કેમ કરતાં આવ્યું આ ઘેન-ઓ મદ નેન માનિની.

કોણે આંજ્યો મદ નેન માનિની.

જાન સાન સર્વે તું હારી,
તોય કેમ કયાંય પડે નહિ ચેન.-ઓ મદ નેન માનિની.

કોણે આંજ્યો મદ નેન માનિની.

આગળ શ્યામ નામ યોદ્યે ઝબક લઈ ચોંકતી,

આજ કેમ જાગે નહિ સુષયેય વેણુ-ઓ મહ નેન માનિની.
 કાણે આંજયો હો મહ નેન માનિની.
 મહ નેન માનિની-મહ નેન માનિની.
 કાણે આંજયો એ કહે મહ નેન માનિની.

સુરત રત એ.

(સારંગ.)

સુરત રત એ મુજ નિશદ્દિનની રહી-સુરત રત એ-
 નિશદ્દિનની રહી એ નિશદ્દિનની રહી.
 સુરત રત એ મુજ નિશદ્દિનની રહી.
 કેકિલ વસંત મળે, મેઘ બપૈયા લળે,
 ચકોરીએ ચંદ ચળે, મારી ન મનહર કળે-સુરત રત એ.-
 સુરત રત એ મુજ નિશદ્દિનની રહી.
 રૂતુ રૂતુએ ભેટે રવિ, ખુબી (ય) ભેટે નમે નવનવી,
 કવિતા ભેટે હૃદ કવિ, ધિસું શું હું અમથી લવી.-સુરત રત એ.-
 સુરત રત એ મુજ નિશદ્દિનની રહી.
 મુજ રત શું નહિ આવે, ઉર એને આરત નહિ આવે ?
 આવશે ન શું મુજ દાવ એ, એ શું કૃપા નહિ લાવે?-સુરત રત એ.-
 સુરત રત એ મુજ નિશદ્દિનની રહી-
 મુજ નિશદ્દિનની રહી-નિશદ્દિનની રહી.
 સુરત રત એ મુજ નિશદ્દિનની રહી.

મારી સઘળી રેન.

(ભૈરવી.)

મારી સઘળી રેન નણ્ણીએ હેરી રે.
 નણ્ણીએ હેરી રે, નણ્ણીએ હેરી રે.
 મારી સઘળી રેન નણ્ણીએ હેરી રે.
 ઘુંઘટ પટ કેમ ખોલું પછી કે,
 સાન કરી સમજાવું પીયુ ઘેલો ન સમજે રી રે. નણ્ણીએ હેરી રે.
 મારી સઘળી રેન નણ્ણીએ હેરી રે.
 ઘેલો પીયુ મને લળી લળી વીનવેરે,
 મન થાય ખોલું પણ શરમ દખાવે રી રે. નણ્ણીએ હેરી રે.
 માંડ કરી રજની આવી એમ ગઈ,
 હુંતો જોતી બેઠી પ્રેમ શરમ કો જીતે રી રે. નણ્ણીએ હેરી રે,
 મારી સઘળી રેન નણ્ણીએ હેરી રે,
 નણ્ણીએ હેરી રે, નણ્ણીએ હેરી રે,
 મારી સઘળી રેન નણ્ણીએ હેરી રે.

મારી સઘળી રેન એક પલકે વીતાવી.

(કલ્યાણ)

મારી સઘળી રેન એક પલકે વીતાવી,
 એક પલકે વીતાવી, એક પલકે વીતાવી.
 મારી સઘળી રેન એક પલકે વીતાવી.

સુંદર વર મુજ મન્દિર આવ્યા,
 એક નયન સું નયન મીલાવી.

એક પલકે.

મારી સઘળી રેન એક પલકે વીતાવી,
અંતર સું અંતર બે આલિંગ્યાં,
એટલામાં ભાન સાન હૃદ વટાવી.

એક પલકે.

મારી સઘળી રેન એક પલકે વીતાવી,
પછી શું થયું તે પુછ સખી શું ?

રેનની ઉપડી પળ પ્રભાત આવી.

એક પલકે.

મારી સઘળી રેન એક પલકે વીતાવી.
પલકે વીતાવી રે, એક પલકે વીતાવી,
મારી સઘળી રેન એક પલકે વીતાવી.

નેણલાં સલુણાંનાં રતિ રસ ઘોલાં રે.

(કાવિંગડો)

નેણલાં સલુણાંનાં રતિરસ ઘોલાં રે.

રતિરસ ઘોલાં આલી જોને લાલ ઘોલાં રે હો,

નેણલાં સલુણાંનાં રતિરસ ઘોલાં રે.

કુંજ ભવનમાં બેઠો તે બેઠો રે,

મદે ગોકુલ જુલવતો આતો ઝોલાં હો;

નેણલાં સલુણાંનાં રતિરસ ઘોલાં રે.

નેણલાં.

કોઈક અબુઝ એને જોવે કે મોહી પડેરે,

કેંતી અહાહા કેવાં ભોળાં રે હો;

નેણલાં સલુણાંનાં રતિરસ ઘોલાં રે.

રતિરસ ઘોલાં આલી જોને લાલ ઘોલાં રે.

નેણલાં

નયન મળે કે એ ખંજર વરસે રે,

તોય કેવાય ખીચારાં અબોલાં રે હો;

નેણલાં સલુણાંનાં રતિરસ ઘોલાં રે.
 રતિરસ ઘોલાં આલો જોને લાલ ઘોલાં રે. નેણલાં.
 ન્યારથી જોયાં કે તનમન હારી રે,
 પ્રેમ સાગરનાં રત્ન બે અમોલાં રે;
 પ્રેમ રાજ્યનાં સુર ચંદ્ર બે અમોલા-નેણલાં રે હો,
 નેણલાં સલુણાંનાં રતિરસ ઘોલાં રે.
 રતિરસ ઘોલાં આલો જોને લાલ ઘોલાં રે,
 નેણલાં સલુણાંનાં રતિરસ ઘોલાં રે.

મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.

(બીજાગ.)

મધરાત વીતી કે પછી શું રાત
 પછી શું રાત કહોજી પછી શું રાત,
 મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.
 ઘડી બે ઘડી બેઠાં કે ન બેઠાં,
 આવી ઉભી હોયજ પ્રભાત. કે પછી શું રાત.
 મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.
 જોડ્યાં ન જોડ્યાં ઉર જોડ્યાં ન જોડ્યાં,
 રાત કે' કે જાઉં ત્યાં વાત કે આથમે રાહુ. પછી શું રાત.
 મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.
 રાતમાં હજાર હોય ખુટા ઉઠાવવા,
 તું મોઢો આવત્યાં પડે કેમ એકે ભાત. કે પછી શું રાત.
 મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.

એને બેને પ્રીત હતી જુરી જુરી મયોં,
 એને પછી શું બે જગે રે એ ખ્યાત. કે પછી શું રાત.
 મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.
 પછી શું રાત કહોણ પછી શું રાત.
 મધરાત વીતી કે પછી શું રાત.

લાગે નિશદિન

(બીમપલાસી.)

લાગે નિશદિન તવ રતિ અતિ મન.	
અતિ મન રતિ મન.	લાગે નિશદિન.
એ ઇચ્છું કે મુજ અફલુત મન,	
સ્વર્ગ જાગે તમ રાગે ધન.	લાગે નિશદિન.
તમ રાગે લય ક્યારે થાંઉ,	
કંઈ કેદિ અરપણ તનમન.	લાગે નિશદિન.
પ્રભુ મુન્દર કર મન મુજ મન્દિર,	
રહો નિશદિન મુજ મન મોહન.	લાગે નિશદિન.
લાગે નિશદિન તવ રતિ અતિ મન,	
અતિ મન રતિ મન.	લાગે નિશદિન.

સામું બેઈ જરીક હસ કે.

(બેરવી.)

સામું બેઈ જરીક હસ કે—માનીશ હું ગયો મુદિન.
 માનીશ હું ગયો મુદિન, માનીશ હું ગયો મુદિન;

સામું જોઈ જરીક હસ કે-માનીશ હું ગયો સુદિન.
 દિન રેન દુઃખ શોક પળમાં ભૂલી જઈશ,
 થાતાં તુજ હાસ્યે વિલીન લીન.

માનીશ હું ગયો સુદિન.

સામું જોઈ જરીક હસ કે-માનીશ હું ગયો સુદિન.
 હાસ્યને ઝુલે તારે ઝુલીને ઝુલાવીશ,
 થઈશ કરંતાં તુજને તલીન લીન હો.

માનીશ હું ગયો સુદિન.

સામું જોઈ જરીક હસ કે-માનીશ હું ગયો સુદિન.
 રાધા ન માન તો તુજને ખંસી સમ,
 જળમીન સુરખીન તેમ તું સું હું અધીન લીન.

માનીશ હું ગયો સુદિન.

સામું જોઈ જરીક હસ કે-માનીશ હું ગયો સુદિન.

લાગી તે રહી ગઈ રસ ચટકી.

(સારંગ.)

લાગી તે રહી ગઈ રસ ચટકી,

રહી ગઈ રસ ચટકી.

લાગી તે રહી ગઈ રસ ચટકી.

પુરવ જનમની પ્રીત તું વીસરી,

રહેજે ગયો છટકી.

લાગી.

લાગી રહી ગઈ રસ ચટકી.

મ્હો મેળેય જોળખ ન પડી કંઈ,

પાડી સખી માં પટકી.

લાગી,

લાગી તે રહી ગઈ રસ ચટકી.
 ગોરસ પાયાં એ પ્રેમથી પીધાં,
 (હવે) ગયો વીસરી ગોરસ મટકી.
 લાગી તે રહી ગઈ રસ ચટકી.
 તેં છોડી છોડું કેમ તુજને,
 રહી એક સુરત રતે લટકી.
 રહું તુજ પાચે ચિર અટકી,
 લાગી તે રહી ગઈ રસ ચટકી.

લાગી.

અંતરની કંઈ કંઈ કરીયે.

(ગરબી.)

કંઈ દિનભરમાં આવતો હો અંતરની કંઈ કંઈ કરીયે,
 કોઈવાર હોય કે ન, સમય એ ગોતી;

સામસામે બેસીયે આસરીયે.

અંતરની૦

કંઈ દિનભરમાં આવતો હો-અંતરની કંઈ કંઈ કરીયે.

દિન રેનની જીવલેણ ઉપાધિ,

આવતો ઘડીક વીસરીયે.

અંતરની૦

કંઈ દિનભરમાં આવતો હો-અંતરની કંઈ કંઈ કરીયે.

એક બીજાં જોતાં જગને વીસરીયે,

એકબીજાં ઠારીને ઠારીયે.

અંતરની૦

કંઈ દિનભરમાં આવતો હો-અંતરની કંઈ કંઈ કરીયે.

આરત છે એને વધુ રે વધાવી,

એક બીજામાં હોતે ઉભરીયે.

પાછાં મળીયે ન કરીયે.

અંતરની

કંઈ દિનભરમાં આવતો હો-અંતરની કંઈ કંઈ કરીયે

‘ સાંજ સમીપે. ’

(બીલાગ.)

સાંજ સમીપે હુંને તું કેટલે દુર ?

હુંને તું કેટલે દુર-હુંને તું કેટલે દુર-

વચે સુતા ફરીયા અપરંપાર વિરહ અણુઉતારરે.

સાંજ સમીપે હુંને તું કેટલે દુર ?

ઉંચે જોતાં ચોખ્ખડે આકાશ ઉડે પંખી ટોળાં જાતાં ધેરરે,

ગાતાં પ્રિય જન મિલન આનંદે ધીમે વહતી સમિરમન્દ હોરરે.

સાંભર તું સરર સમય મુજ ઉર-હા કેટલે દુર-સાંજ

દિવસે દેશ વિદેશ કરે તોય સાંજ પડયે ઘેર આવેરે,

તું તો એમાનું કંઈ નવ સમજે હુંથી ન રેવાય દિલ દુખાવે.

પીડે વિરહ અતિ મને કુર. હા કેટલે સાંજ.

પ્રભુજી ક્યારે મહીયે જોળાં એ વોદિ કેદિ આવેરે,

ગત વાતો ને પાડી વીસારે પાછાં ભેટીયે નવનવ ભાવે.

પાછો કહીય ન જા તું દુર. જરીયે દુર.

સાંજ સમીપે હુંને તું કેટલે દુર ?

વચે સુતા ફરીયા અપરંપાર વિરહ અણુઉતારરે.

સાંજ સમીપે હુંને તું કેટલે દુર ?

સાંભર તું તોયે શું.

(ખીલાગ.)

સાંજ પડયે સાંભર તું તોયે શું ?

સાંભર તું તોયે શું. રે સાંભર તું તોયે શું ?

ચતુર અલિ શુંજે કયાંયનો કયાંએ અહિં તહિં ધ્રુમત દિન સારો રે
સાંજની છાય જોઈ ઢળી નભમાં ભેટે આવી કમલોને

પ્યારો રે.—સાંજ પડયે૦

ચકવા ચકવી મું સામસામે બેસી રોઈ રોઈ કાઢીયે રેનરે,
પળપળ કરતાં ખળખળ કરતાં આલ્યાં જાય જીવનનાં ઠંડેનરે.

સાંજ પડયે૦

ધંખી પણ અહિં તહિં દિને ઉડે સાંજે જાયે જ્યાં પ્રિય જનરે,
હું અહિં તું ત્યાં મોહનવરજી તેનું તારે ન કાંઈ મનરે.

સાંજ પડયે૦

પાંખ નહિ આ તન પણ મનને, જે ઉડે રે તન અહિં ખોખુરે,
ભાન કે સાન કંઈ નહિ રે'ને આંસુ અવિરત શાર રોકું રે.

સાંજ પડયે૦

આનંદ મુખ મનથી શાં ઉપડે કાંકે એતો હવાઈરે,
તનમન સંગમ વીણ સહુ ઠાલા જાયે ચારણી જળ ઢાળાઈ.

સાંજ પડયે૦

મારું સંભારવું તુજને ન કોઈ માનું જોકે નકામું રે,
પણ ઘેલી હું નેતું ડાહ્યા ખીલું શું કહી વિરામું રે—સાંજ પડયે૦

આ શું તુજ ઢંગ.

(કાનડો.)

આ શું તુજ ઢંગ માધવ,
 મિલન ચહું અતિ વિરહે મરે ત્યારે;
 નવ દે કરવા સંગ. આ શું તુજ ઢંગ.
 મોહન તારે બારે રે ઉભો હું,
 ગમગીનમાં,—તું પુર ઉમંગ. આ શું શુંજ ઢંગ.
 લોક કહે રાધા સ્યામ બે રૂપ એક,
 કેમ હૃદયે એક જ્યાં બે રંગ. આ શું તુંજ ઢંગ.
 પ્રભુ વિનવું ત્યારે રીસા, તું,
 શું આવો હેશે પ્રીત રંગ. આ શું તુજ ઢંગ.
 આ શું તુજ ઢંગ માધવ,
 માધવ આ શું તુજ ઢંગ. !

આ શું.

(૫૬.)

આ શું તુજ ઢંગ માધવ.
 મુજ હીતમાં રાણ નવ શું છો !
 આવો ચડાવો કાં રંગ. આ શું.
 માધવ આ શું તુજ ઢંગ.
 મુજ રાણયે નવ શું રાણ ?
 તો બતાવો ખોટો શું આ સંગ. આ શું.

માધવ આ શું તુજ ઢંગ.

હાસ સ્વીકારી જાવું કરી છેડે,

મા કરો મુજ હૃદ ભંગ.

આ શું-

માધવ આ શું તુજ ઢંગ.

એ વિરહે તવ દીન.

(સોરઠ.)

એ વિરહે તવ દીન દીન.

દીન દીન મોહન એ દીન.

એ વિરહે તવ દીન દીન

જે નેન મદ માન ઝલકતાં તે ખાલી તેજ વીહોણાં રે,
જાણે જળ વીણુ તડકત મીન રે. એ વિરહે તવ.

એ વિરહે તવ દીન દીન.

સુરત ખીરાજતી જે નિત નિત મુખ કયાંયે તે ગઈ ઉડીરે,
આજ તમ વીણુ દીન અધીન. એ વિરહે તવ.

એ વિરહે તવ દીન દીન.

માન ગુમાન જેને ત્રિભુવનમાં ન્યારાં ગોકુળાચકિત થઈ રે'તુંમુ,
રોવે વિરહે ભરી નેન અછીન. એ વિરહે તવ.

એ વિરહે તવ દીન દીન.

પ્રભુજી કૃપાળુ કૃપા કયાં ગઈ તમ થાઓ આવા શું મોહનરે,
કાલના હાથ સું છુન કરો ભિન્ન. એ વિરહે તવ.

એ વિરહે તવ દીન દીન.

દીન દીન એ વિરહે તવ દીન દીન.

આજના ઉજગરા.

(ગરબી.)

આજના ઉજગરા શામળાને ભારે પડ્યારે,
 ભારે પડ્યારે ભારે પડ્યારે આજના—
 માત યશોદા ઉઠાડે ન જાગે જાગે તોય સુવે નેન લાલચોળ રે,
 દિવસ થયો તોય રેન આથમી ના, નલો ઉતારી તિમિરની ખોળરે.
 આજના ઉજગરા શામળાને ભારે પડ્યારે.
 આખર ઉઠ્યા વન ધેન ચરાવન, તોય આનન્દે નવ મનરે
 જ્યાં ત્યાં ઝોલે ઝુકે ઝોકે ભર્યા, નિંદભારે અતિ મોહનરે.
 આજના ઉજગરા શામળાને ભારે પડ્યારે.
 પોઢો પોઢો કહી થાકી તોયે, પાડી વાતેને વાતે પ્રભાતરે,
 પૂછે સખા કેમ આજ તને મોહન, તોયકે નવ કેનેએ વાત
 આજના ઉજગરા શામળાને ભારે પડ્યારે,
 ભારે પડ્યારે ભારે પડ્યારે. આજના.

મેલી દે મરડાવું.

(કાનડો.)

તું મેલી દે મરડાવું પ્યારી.
 દે મરડાવું રે મરડાવું—તું મેલી દે
 મોહન બોલે પણ નવ મનથી
 માન તું એવું ધારી રે—તું મેલી દે.

તું મેલી દે મરડાવું ખ્યારી
 મોઢે કઠવો પલ્લુ મન મીઠો,
 તું માન ખરે ગીરધારી રે-તું મેલી દે.
 તું મેલી દે મરડાવું ખ્યારી.
 મોઢે થડાવ્યો એ છે યથોદ્દાનો,
 હંધુ લઈ ન રીસા થઈ ખ્યારીરે-તું મેલી દે.
 તું મેલી દે મરડાવું ખ્યારી.
 પ્રભુ તારો ને તું એની,
 તને દે નવ કદી એ વીસારી રે-તું મેલી દે.
 તું મેલી દે મરડાવું ખ્યારી.
 મરડાવું ખ્યારો રે. મરડાવું ખ્યારી-
 તું મેલી દે મરડાવું ખ્યારી.

તારૂં કારણ.

(ખીલાગ.)

તારૂં કારણ બહુ લાલજીને હો રાધી.
 લાલજીને હો રાધી-તારૂં કારણ ઘણું.
 તારે નામે મોઢાં એનાં મોઢાં,

થું તુંમાં જડીબુટ્ટી લાધી ?

તારૂં.

પળ પળ વાંત કંઈ કંઈ તારી,
 રહ્યો નિશ્ચિન તુજને આરાધી.

તારૂં.

એવું કામણ થું કરીયું મોહનને,

કેસે મળળ ઉપાસના સાધી, તારી.
 એજ વિચાર મુજ મનડે નિરંતર
 રામ કેમે ચડે નવ હો રાધી. તારી.
 તુમી ગોવાલણુ ગોકુલ ઝાઝી
 પણુ શું તુંમાં જો કે રાધી—
 તારી કારણુ બહુ લાલણને હો રાધી

શી તારી બંસી લહેકે રે.

(મીરાંને પુરવ જનમની પ્રીતરે.) એ રાગ,

ઠહાલા શી તારી બંસી લહેકે રે,
 મારે હુકયે વસી.
 હુકયે વસી રે મારે હેડે વસી. ઠહાલા શી.
 ગીત ગાયે તે મને મન અતિ ગમતું રે,
 પણુ કારી એની એક ટેક રે.
 મારે મનડે વસી. ઠહાલા શી.
 અણુપ્રીછયાં કામણુ મીઠાં એમાં ઉજળે છેલેરે
 એમાં ઉડી પ્રીત કુલ કુવારાની ખેડે રે.
 એમાં હું તો એમ કસી. ઠહાલા શી.

સાગર મોજા શા મોજા આવતા એક પછી એક

આવે લહેરે અંતર મહેકે શી મ્હકરે,

પ્રીત એમ મનડે ઠસી.

ઠહાલા શી.

ઠહાલા શી તારી બંસી લહેકરે,

મારે હૃદયે વસી.

હૃદયે વસી રે મારે હૈડે વસી

ઠહાલા શી તારી બંસી લહેક રે,

મારે હૃદયે વસી.

ઘડી બે ઘડીયે.

(ગરબી.)

ઘડી બે ઘડીયે માથું નાંખી દઇ,

ગાઉં ધીમું ધીમું કાંઇ ગીતરે—ઘડી બે ઘડીયે.

અઘપડીયાળી મારી આંખલડી રસબીની ને દીન લીનરે,

જાણે ગાઉં એક બે લીંટી એની સંભળાઉં મોકન સું થઈ લીનરે.

ઘડી બે ઘડી.

ઘડી બે ઘડીયે માથું નાંખી દઇ ગાઉં ધીમું ધીમું કાંઇ ગીતરે.

કુંજગલન યમુના તટ બેઠાં જાણે, ધખીયો છે શ્રાવ્મ બપોરરે,

નિંદર ભરાણી છે નેને પીયાને ખોળે માથું લઈ પેઢાડું કિશોરરે.

ઘડી બે ઘડી.

ઘડી બે ઘડીયે માથું નાંખી દઈ ગાઉં ધીમું ધીમું કાંઈ ગીતરે—
 મૃગજળ સું એ સ્વપનું ઉડે જેમ જેમ વાધું એને ઉરરે,
 માયા લાય અસુરની મુજને જાણે વીટંતી એને પુરરે—
 ઘડી બે ઘડીયે માથું નાંખી દઈ ગાઉં ધીમું ધીમું કાંઈ ગીતરે—
 ક્યાં એ માધવ ક્યાં યમુના તટ, ક્યાં એ કુંજગલન રે,
 ક્યાં ગોકુલ ને ક્યાં એ મથુરાંએ પળમાં ક્યાં ઉડે વૃંદાવનરે,
 ઘડી બે ઘડીયે માથું નાંખી દઈ ગાઉં ધીમું ધીમું કાંઈ ગીતરે.
 આવાં સ્વપન દિનરેનનાં, જેનો ગાતાં ન આવે પારરે,
 કંઈ કંઈ ભૂત એમાં મોહી પડે બસ ગ્યો એ નંદ કુમારરે,
 ઘડી બે ઘડીયે માથું નાંખી દઈ ગાઉં ધીમું ધીમું કાંઈ ગીતરે.

જગાડી મુજને રે.

(ગરબી.)

વાટ જીવે તું કોની રાધી કહી શું જગાડી મુજને રે !
 કહી શું જગાડી લલિતા મુજને કહી શું જગાડી મુજરે—વાટ જીવે.
 યમુનાં તટ પાણીડાં ગઈતી ગઈ ઉભી છાથ કદમ્બરે,
 ઉભી બપોર થયો ગઈ સહુ સજની રહ્યું કો નવ ચોગરદમરે—
 વાટ જીવે તું કોની રાધી કહી શું જગાડી મુજને રે ?
 તરૂવર છાથ સહુ બદલાણી થયું સઘળે મુન મુનકારરે,
 લલ્લડખોલ ક્યાંક તરૂપર બેસી કરે ટકટક એક ઉચ્ચારરે,

વાટ જીવે તું કોની રાધી કહી શું જગાડી મુજને રે ?
 ચકલી ક્યાંક કરે રહી ચકચક પડયું ઉંઘે કુંજભુવન રે,
 દુર દુર ક્યાં ને ક્યાંય ચરતાં દેખાયે ગોધન રે
 લાટ જીવે તું કોની રાધી કહી શું જગાડી મુજને રે ?
 મુજને જગાડી દિન સ્વપ્નાંથી જ્યાં જાણું સ્યામ ગયા હઈ કોલરે,
 આવશે તે જોઈ વાટલડી એની ત્યાં કે ચાલ કરશે કો તુજ તોલરે.
 વાટ જીવે તું કોની રાધી કહી શું જગાડી મુજને રે ?
 કહી શું જગાડી લલિતા મુજને કહી શું જગાડી મુજને રે ?
 વાટ જીવે તું કોની રાધી કહી શું જગાડી મુજને રે ?

ગલન ન આવજો કાન.

(૫૬.)

તું મારી ગલન ન આવજો કાન—તું

ગલન ન આવજો કાન—તું મારી—

નજર લગી કો સમાની રાધીને,

કાંતો તારાં હશે એ કામ.

તું મારી-

તું મારી ગલન ન આવજો કાન.

શું થઈ ગયું એને કાંઈ ન જાણું,

લે ન ખાન પાન ને હેરાન.

તું મારી-

તું મારી ગલન ન આવજે કાન.

કામણુગારો ન જાણતી તુજને,

હવે આજ વળી ગઈ જ્ઞાન.

તું મારી-

તું મારી ગલન ન આવજે કાન.

થાકી ભુવા ભરાડા કરી કરી,

હું તો હારી બેઠી સહુ હામ.

તું મારી-

ગલન ન આવજે કાન તું મારી—

તું મારી ગલન ન આવજે કાન.

‘ નિંદરડી. ’

(કાનડો.)

નિંદરડી વેરણુ મારી-નિંદરડી.

માંડ કરી મળીયે અધરાતે,

ત્યાં તો નેન ભરે મારો ભારીરે.

નિંદરડી-

જુઠાં પડયાં કે જાયે ઉડી,

મને મોહન ન મળવા દેનારી.

નિંદરડી.

એ કંઈ પાપ પુરવ કેરાં મુજ,

ન તો કાં જીવલે હત્યાદી મળે ખ્યારી રે.

નિંદરડી.

શોખ બીજી બલે પણ આ મોટી,
મને ઘેને એને ઘેરનારી.

નિંદરહી.

બાથું હું સઘળી રેન મિલન સું,
પણ આંચે પ્રિય નેનાં ભરનારી.

કાં તો આંચો હશે સુંદર.

(ખીલાગ.)

કાં તો ઘર આંચો હશે સુંદર.

આંચો હશે સુંદર, આંચો હશે સુંદર.

કાં તો ઘર આંચો હશે સુંદર.

ચાલ ઝટ જઈ આલી, રોકી રાખ નહિ ઝાલી,

કાલી વાટ જોતો હશે, વનમાલી ઉભો ઉંખર. કાં તો.

કાં તો ઘર આંચો હશે સુંદર.

ન તો કાં ઉર હર્ષ થાય, આનંદ ઉરે છવાય,

કેમે ઉંભુ ના રેંવાય કાંઈ કાંઈ થઈ જાય મુજબંતર. કાં તો.

કાંતો ઘર આંચો હશે સુંદર.

મેઘલી અંધારી રાત ચાલી આંચો મુજ માટ,

પાછો જાય એ કેવી વાત, કાલ હવે બીજી વાત

આવે નિંદર. કા તો.

કાંતો ઘર આંચો હશે સુંદર

આંચો હશે સુંદર આંચો હશે સુંદર

કાંતો ઘર આંચો હશે સુંદર.

હું તને પુછું પીયા.

(કાનડો વાધેશરી.)

હું તને પુછું પીયા શું ન દેખાડીશ દિહાર.
દેખાડીશ દિહાર-દેખાડીશ દિહાર.

હું તને પુછું પીયા શું ન દેખાડીશ દિહાર.
ચમુના કિનારે તો અંતર કાં છેદ દીધો,
કાં પ્રીતની મારી કટાર-દેખાડીશ દિહાર

હું તને પુછું પીયા શું ન દેખાડીશ દિહાર.
અરજ કરે કર જોડી વિધવિધ,

હવે આવે ક્યા ન લગાર-દેખાડીશ દિહાર.

હું તને પુછું પીયા શું ન દેખાડીશ દિહાર.

મુરત મુરતની કાંતે ચખાડી ?

કરીયો ચખાડી કાં પ્યાર-દેખાડીશ દિહાર.

હું તને પુછું પીયા શું ન દેખાડીશ દિહાર.

આજ લગી મને.

(સોહિણી)

આજ લગી મને પીયાની આરતીયાં.

પીયાની આરતીયાં પ્રભુની આરતીયાં-

આજ લગી મને પીયાની આરતીયાં.

મેઘ વીના જેમ ગુરે આ વર્ષાં,

એ સું કા ન કહું આવી ગતીયાં ?

પીયાની.

આજ લગી મને પીયાની આરતીયાં.

નેન ઘુમે ઘેરી પીયાની આરતીયાં.

(પથુ) કેમ કરી વરણું પીયાની રતીયાં. પીયાની.

આજ લગી મને પીયાની આરતીયાં

કેા જાણે એ જાણે કેાકિલ યા બપૈયા,

કેવી પ્રીય મેઘ વસંત વીણુ બતીયાં. પીયાની.

આજ લગી મને પીયાની આરતીયાં.

કેમ કેવી કહું કે'ને કે, સખીયાં,

સહું જાય હવે નવ હુંથી સજનીયાં. પીયાની.

આજ લગી મને પીયાની આરતીયાં.

પીયાની આરતીયાં, પ્રભુની આરતીયાં.

આજ લગી મને પીયાની આરતીયાં.

એ એક તાને માન,

(ચંચલ મન-રાગ)

એ એક તાને માન હલમલી ગ્યુરે.

હલમલી ગ્યુરે મુજ હલમલી ગ્યુરે. એ એક તાને.

મેઘલી રાત જામી પડખે પાડેસણ ઘર,

જોઈએ તેમ હીંચે નિજ પુર પીયું સું શુમાને-એ એક તાને.

એ એક તાને માન હલમલી 'ગ્યુ'રે,
 વાગી રે સારંગી રહી છલક છલકી રહી,
 ડોલે રહ્યાં એને તાને ગુજતાં છાને માનેરે. એ એક તાને.
 એ એક તાને માન હલમલી 'ગ્યુ'રે.
 પવને વાછંટ છંટ આમ તેમ ઉઠેરે
 એ સું સગીત ધન શું જામે હો જામે રે. એ એક તાને.
 એ એક તાને માન હલમલી 'ગ્યુ'રે.
 પ્રભુ હોય હાંવાં આહિં કેવો લઈ લેટુરે,
 જુલું હું રસજાણી એક ડોલ ગુલતાને. એ એક તાને.
 એ એક તાને માન હલમલી 'ગ્યુ'રે.
 હલમલી ગ્યુરે મુજ હલમલી 'ગ્યુ'રે.
 એ એક તાને માન હલમલી 'ગ્યુ'રે.

પીયા ધર અતિ દુર.

(હિંડોળ.)

સખીરી પીયા ધર અતિ દુર.
 પીયા ધર અતિ દુર રે—સખીરી.
 નીકળું નીકળું કરતાં કરતાં,
 આટલું બધું ગ્યુ અમુર—સખીરી.
 પીયા ધર અતિ દુર રે—સખીરી.
 વરસ્યો મેહુલીયો આ દિવસ ભર,

હવે આવી છે યમુના પુર—સખીરી.
 પીયા ઘર અતિ દુર રે—સખીરી.
 પુરી અધુરામાં આરત ઉલટી,
 મિલન મોહનમુ જ ઉર—સખીરી.
 શું કરવું સખી મુજને નમુજે,
 (યમુને) નાંખુ આરત કે ઉતરે પુર—સખીરી.
 પીયા ઘર અતિ દુર—
 સખીરી પીયા ઘર અતિ દુર—

જગતી ગિરધારી.

(પુરવી.)

મંદમંદ બળે દીપક કે જાણુજે જગતી ગિરધારી
 જગતી ગિરધારી રે જાણુજે જગતી ગિરધારી
 દુરથી જોઈ શકે તેમ મુકીશ રાખી ઉઘાડી ખારીરે. જાણુજે.
 દુરથી આવતાં રાધી નામે વાજે ખંસી સુકુમારીરે. જાણુજે.
 ઘરનાં સહુ વેલાં મુઠ જાણે એટલે ઉઘાડીશ ખારીરે. જાણુજે.
 પણ પ્રભુ આવજે નિશ્રે મુજ ઘર નવ મુઠશ રાત હું સારીરે. જાણુજે.
 વચન તોડીશ તો ખહુ હો થાશે મારી રજની જાશે અકારીરે. જાણુજે.

પીયા કહી બોલાવે.

(બીડાગ.)

હવે કોણ પીયા કહી બોલાવે,
 કોણ પીયા કહી બોલાવે મુજને કોણ.
 હાથ તાલી હથ પ્રાનમ 'ગ્યો મથુરાં,
 નહિં કહી ઘર મુજ આવે. કોણ બોલાવે.
 હવે કોણ પીયા કહી બોલાવે.
 ભામિની લોળીને ભરમાવી,
 હવે જોઈ (તો) મન મુખ મલકાવે. કોણ બોલાવે.
 હવે કોણ પીયા કહી બોલાવે.
 તલપ તલપ પલ પલ મરી જાતી,
 કે એ સું સંદેશ પહોંચાવે. કોણ બોલાવે.
 હવે કોણ પીયા કહી બોલાવે.
 ખાતર એક દયા સું પ્રાતમ કે,
 કે સમજાવી ઘર લાવે કોણ બોલાવે.
 હવે કોણ પીયા કહી બોલાવે.

મુરલી ધરી વરચાવે.

(કાનડો)

શું ઠાલો મુખ મુરલી ધરી વરચાવે ?
 મુરલી ધરી વરચાવે શું ઠાલો મુખ—

શું કાલો મુખ મુરલી ધરી વરચાવે.
 મંદ મુખ હાર્ય રમે જેમ હોર સર નીર ભમે,
 બળવું બળવું કે'તોય ના બળવે ? મુખ મુરલી.
 શું કાલો મુખ મુરલી ધરી વરચાવે
 પ્રિય દરશ આશ સું જેમ નેન ન પલ પલકે,
 તેમ મુજ શ્રવણ લલકે કાં તું ટગાવે ? મુખ મુરલી.
 શું કાલો મુખ મુરલી ધરી વરચાવે ?
 પ્યાસ અંતર મુજ જાણ્યે અજાણ્યો,
 ખેડી આશ દેતો તરસાવે. મુખ મુરલી.
 શું કાલો મુખ મુરલી ધરી વરચાવે ?
 પ્રભુ, રાધે કે'તી આવું જો ન આવે,
 તો કેવું એ તુજ મનડું સતાવે ?
 તો તુજ મન એ કેવું ભાવે ? મુખ મુરલી.
 શું કાલો મુખ મુરલી ધરી વરચાવેરે ?
 મુરલી ધરી વરચાવેરે મુખ—
 શું કાલો મુખ મુરલી ધરી વરચાવે ?

મુજ ધર મોહન આવ્યા.

(સોહિણી)

અહો ભાગી-આજ હું મુજ ધર મોહન આવ્યા,
 મોહન આવ્યારે મુજ ધર મોહન આવ્યા-અહો ભાગી
 માનતી નવ હું સ્વપ્નેય કહીયે;
 કે એ મુજ ધર આવે રે,

ક્યાં હું ને ક્યાં રાધા રાણી,
 તેમ મુજ રંક ધરે કો લાવે રે.—મોહન આવ્યા.
 અહો ભાગી આલી હું મુજ ઘર મોહન આવ્યા.
 ખાર બજારી વેણ મધુરી,
 મુજને કીધી જાણ રે;
 ખાર આવી ઉભી જ્યાં જોઉં,
 ત્યાં તો ઉભા મારા પ્રાણરે. મોહન આવ્યા.
 અહો ભાગી આલી હું મુજ ઘર મોહન આવ્યા.
 થાળ ભરી સગ મોતીએ મેં તો,
 લીધા હરીને વધાવી રે;
 કાથો વિરહને થંડક રોપી,
 પ્યારી પ્રીતમ સું કે'વરાવીરે. મોહન આવ્યા.
 અહો ભાગી આલી હું મુજ ઘર મોહન આવ્યા.

ઘેર ચાલો લાલ.

(પદ.)

ઘેર ચાલો લાલ એ રાધા નહિં આવે,
 રાધા નહિં આવે રે રાધા નહિં આવે.
 રાત જોતાંમાં અરધી વહી ગઇ,
 કંઈ વિનતિ ન મન એને કાવે રે—રાધા.
 કાવે કરો એ એને નવ કાંઈ,
 કે'ં છે શ્યામ સોનાનો 'ઠ્યેય ન ભાવે—રાધા.
 સી હઠ પકડી જકડા છે એણે,

મુકો ખસતી કે હસતી આવે---રાધા.
 ઘેર ચાલો લાલ એ રાધા નહિ આવે.

મારે આંગણ કોયલ બોલે.

(ગરબી.)

મારે આંગણ આ કોયલ બોલે,
 કોયલ બોલે રે-મારે આંગણ-
 કોયલ બોલે મરમ ઉર બોલે. મારે.

શુક સારિકા મધુર ઉચ્ચારે,
 રાધા મોહન કે વારે વારે. મારે.

મોર કલાપુર ઢેલ સુ' નાચે,
 કેકા કરતાં કે' મોહન રાધે રાચે. મારે.

આંસુ ઝરે ફરે કેંતા કેકે મોર.
 રાધે આજ 'ગ્યો કયાં તુજ ચિત્ત ચોર ? મારે.

પ્રીત હતી તમ બેની મધુરી,
 છોડી તુજને શે હતી શું એ અધુરી ? મારે.

આવું પુછે પ'ખી હઉં કે' શું ઉત્તર,
 ચૂપ રહું લેઢાયે મુજ અંતરરે. મારે.

મારે આંગણ આ કોયલ બોલે.

ઘેલો આનન્દ.

(૫૬)

ઉભરે ઉભરે શું મન ઘેલો આનન્દ.
 ઘેલો આનન્દ શું ઉછળે ઘેલો આનન્દ.
 ઉભરે ઉછળે શું મન ઘેલો આનન્દ.
 એક હાસ્ય મુખ તુજ મલકે રાધા,
 શું એની છલકે છલકે વૃજ્યન્દ—ઘેલો આનન્દ.
 ઉભરે ઉભરે શું મન ઘેલો આનન્દ.
 એક નેન મલકે કરતાં મરકલડો,
 શું એણે ઉભરે સ્મરણાં કેરા વૃન્દ—ઘેલો આનન્દ.
 ઉભરે ઉભરે શું મન ઘેલો આનન્દ.
 અતિશય તું મનોહારીણી રાધા,
 એમાં લાગ્યો (શું) નન્દાનન્દ કંદ—ઘેલો આનન્દ.
 ઉભરે ઉભરે શું મન ઘેલો આનન્દ.
 ખીલ્યું કુસુમ—ઉપવન તુજ યૌવનતું,
 એમાં વિહરે એ ઘેલો મલય પવન—ઘેલો આનન્દ.
 ઉભરે ઉભરે શું મન ઘેલો આનન્દ.
 કેને કેમ" વરણું તુજ છખીયન,
 પડું શિર પાયે તુજ હું મતિમન્દ—ઘેલો આનન્દ.
 ઉભરે ઉભરે શું મન ઘેલો આનન્દ.

કેમ કરી ધાંફે ધીર.

(માલકોશ.)

કેમ કરી ધાંફે ધીર. સજની કેને,
 કેમ કરી ધાંફે ધીર-ધાંફે ધીર,
 કેમ કરી ધાંફે ધીર-
 જ્યાં જ્યાં હુંડું ત્યાંથી એ નીસરે,
 દુર રહી ક્યાંક જો હસે શ્યામ શરીર. કેમ.
 કેમ કરી ધાંફે ધીર-
 એક તો પવન શીત અગન ઝરે છે,
 ત્યાં વાયે એ બસી અધીર. કેમ.
 કેમ કરી ધાંફે ધીર
 મુજને નિંદથી જગવી બોલાવી,
 ન મળે દુર દુર જાયે ચડુવીર. કેમ.
 કેમ કરી ધાંફે ધીર.
 પળ પળ કેમે જાયે ન મારો,
 હું તો પુરૂં છું ચમુના નીર. કેમ.
 કેમ કરી ધાંફે ધીર-

નકવેસર.

(માલકોશ.)

મોતી તુજ નકવેસરનું લળકે,
 નકવેસરનું તુજ મલકે રે. મોતી-

હંત હાહમ કળી સું મુખ હળકે-મોતી.
 આમે તું અતિશય મનહર સુંહર,
 કેટિ જગ સુર એણે ઝલકે રે-મોતી.
 નેનાં મલકે ને મોતી હળકે
 એ સું ઉર આનન્દ ખલકે રે-મોતી.
 પ્રભુ સુંહર હું તો વારી તું પર,
 માફે છુવ્યુ થ્યું સાર્થક પલકે રે-મોતી.
 મોતી તુજ નકવેસરનું લળકે.
 નકવેસરનું લળકે મોતી તુજ નકવેસરનું-
 મોતી તુજ નકવેસરનું લળકે.

નિત નિત ન્યારો ન્યારો.

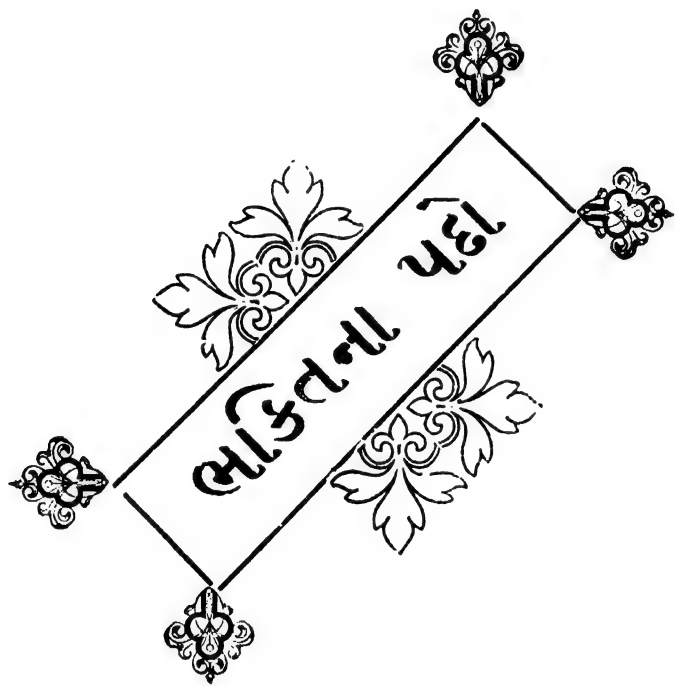
નિત નિત કંઈ કંઈ ન્યારો ન્યારો રે
 ન્યારો ન્યારો-એ ન્યારો ન્યારો રે.
 નિત નિત કંઈ કંઈ ન્યારો ન્યારો રે.
 દેખતાં પ્રભાતે ન્હાનો યુવાન મધ્યાન્હેર,
 સાંજ સમીપે જીવો લાગે અમને તું બહુવાળોર.
 નિત નિત કંઈ કંઈ ન્યારો ન્યારો.

બેઠે બાલ્યે ચાલ્યે રાવે કે હસતાં,
 ન્યારો ન્યારો લાગે જાડુગારો રે;
 તિમન વીરહો તું વેણ બજવન હારોરે
 નિત નિત કંઈ કંઈ ન્યારો ન્યારો.
 સહુ વાતે ન્યારો ચાહું કેવો કેાને કહું,
 તન મન અરખ્યાં કરી માની પ્યારો રે.
 નિત નિત કંઈ કંઈ ન્યારો ન્યારો રે.

વનમાં ગુજરીયાં.

(બેરવી.)

વનમાં ગુજરીયાં છુંડી રે.	
આજ શ્યામે વનમાં ગુજરીયાં છુંડી રે.	
દધિ વેંચણ સું જાતી વૃંદાવન,	
વચમાં કુલ કળી ચુંડી રે.	આજ૦
સોળ વરસની એ લગ્નજોગન,	
નેને પ્રેમ ભંગ પાંદડાંયાં છુંડી રે.	આજ૦
થંડ પવને કમલી સતારે જંમ,	
એમ સ્તીકારત જોગન છુંડી રે.	આજ૦
પળમાં રંગ રંગ ભરી મુકી,	
ગયો બાલાજોગન છુંડી રે.	આજ૦

સ્વીકારો કે ના.

(કેદાર.)

સ્વીકારો કે ના તોય હુંતો તમારો.
હુંતો તમારો પ્રભુ હુંતો તમારો. સ્વીકારો કે ના.
સામુ જીવો કે ના તમે મુન્દર,
તોય પ્રીત નામ ન વીસરનારો. હુંતો તમારો.
સ્વીકારો કે કે ના તોય હુંતો તમારો.
જેમ તરછોડેશો મુજને બહુ બહુ,
તેમ તેમ અંતરથી ચ્હાનારો. સ્વીકારો. કે ના.
સ્વીકારો કે ના તોય હુંતો તમારો.
આખર એ હિ આવશે ખ્યારા,
જ્યારે આવી સ્હાશે કર મારો. સ્વીકારો કે ના.
સ્વીકારો કે ના તોય હુંતો તમારો.
હજીય સ્વીકારો તો પ્રભુ ઠીક નતો,
કરવો (પછીથી) પડશે પરાણે તમારોરે. સ્વીકારો કે ના.
સ્વીકારો કે ના તોય હુંતો તમારો.

હરિ સમરણના હેવા.

(કાનડો.)

રાખો નિત હરિ સમરણના હેવા.
હરિ સમરણના હેવા-રાખો નિત-
કંઈ ઘડી કંઈ પળને કંઈ અવસર,
ચુકવી ન મનથી એ સેવા. સખો નિત.

રાખો નિત હરિ સમરણના હેવા.

જીવને શોક વાહળ છવરાયે જ્યારે,

ત્યારે આવે એ દિલાસો દેવા.

રાખો નિત.

રાખો નિત હરિ સમરણના હેવા.

પ્રભુ રીઝયે કરે ન્યાત પલકમાં,

કરે હરિજનને હરજી જેવા.

રાખો નિત.

રાખો નિત હરિ સમરણના હેવા.

એક તુજ નામે.

(સારંગ અથવા કાનડો.)

એક તુજ નામે દુઃખ સહુ નાસે.

દુઃખ સહુ નામે દુઃખ સહુ નાસે એક તુજ નામે.

તરૂવર પાન પડે જેમ નીચે,

જરી પાનખર રૂતુ જાસે.

દુઃખ સહુ નાસે.

એક તુજ નામે દુઃખ સહુ નાસે,

ધન ધન વર્ષા મંહિ જે જામ્યા,

હોય નહોય બને સુર પ્રકાશે.

દુઃખ સહુ નાસે.

એક તુજ નામે દુઃખ સહુ નાસે.

જેમ શરદ પવન નજી ઉઠયે,

વાહળ હળ વીખરે ત્રાસે.

દુઃખ સહુ નાસે.

એક તુજ નામે દુઃખ સહુ નાસે.

એક ને હોય શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.

(વાધેશ્વરી)

એક ને હોયે શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ,
 શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ-ગોવિંદ પ્રીતિ.
 એક ને હોયે શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.
 આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ નડે નહિં,
 લાગે સર્વ અવસ્થા મીઠી. શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.
 એક ને હોયે શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.
 કમલ દળે જેમ રહે જળ, બિંદુ,
 તેમ જગે રે' જીવન એ રીતિ. શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.
 એક ને હોયે શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.
 સુંદર પ્રીતમ રીઝયે ન્યાલ કરે પળે,
 મટાડે જનમ મરણની ભીતિ. શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.
 એક ને હોયે શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ,
 શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ. શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.
 એક ને હોયે શ્રી ગોવિંદ પ્રીતિ.

તૃણ પર્ણની આ નયાં.

(ભંસ્વી.)

તૃણ પર્ણની આ નૈયાં મારી પાર ઉતારજે.
 પાર ઉતારજે હો પાર ઉતારજે પાર ઉતારજે.
 તૃણ પર્ણની આ નૈયાં મારી પાર ઉતારજે.
 એરે નૈયાને નહિં સઠ કે સુકાન છે,

ને'રે સાગર મહિં અતિશય તુફાન છે,
 તારજે થઈને તરૈયા મારી પાર ઉતારજે.
 તૃષ્ણ પર્ણની આ નૈયાં મારી પાર ઉતારજે.
 પવન તુફાન જળગિરિ ને ખાઈએ રમે,
 ને મૃત્યુ માથે પ ખી થઈને સસૈન્ય ભમે,
 અંધાર ઘોર ઝંઝુમે એમાં દેખાજે કનૈયા-મારી પાર ઉતારજે.
 તૃષ્ણ પર્ણની આ નૈયાં મારી પાર ઉતારજે.
 મૃત્યુ સખી મહાકાળ, રાત્રી આકાશ, ભરે,
 ત્રિભુવન ઝમ્મોળવે ઉન્મત્ત ઉભરે,
 એ સમે છોઠજે ના મુજ ઝૈયાં. મારી પાર ઉતારજે.
 તૃષ્ણ પર્ણની આ નૈયાં મારી પાર ઉતારજે.
 પાર ઉતારજે હો પાર ઉતારજે. મારી પાર ઉતારજે.
 તૃષ્ણ પર્ણની આ નૈયાં મારી પાર ઉતારજે

તુજ સુંદર મધુર રાગ.

(કાનડો)

તુજ સુંદર મધુર રાગ.

મધુર રાગ, મધુર રાગ તુજ-

તુજ નેનનનો કે અંતરનો લાગ્યો,

કે લાગ્યો પ્રેમ બસીનો એ અથાગ-મધુર રાગ તુજ.

તુજ સુંદર મધુર રાગ.

અતિશય કોઈ અનુપમ પળમાં,
 કોણ જાણે તેં સાધ્યો કો લાગ ? મધુર રાગ તુજ.
 તુજ સુંદર મધુર રાગ.
 રાગે અજબ એ તિરલતા જાણે,
 ટપકે નિશ દિન સુરતા પરાગ. મધુર રાગ તુજ.
 તુજ સુંદર મધુર રાગ.
 પ્રભુ મોહન સુંદર રસિક વર,
 એ રાગે કદી અંતર જાગ. મધુર રાગ તુજ.
 તુજ સુંદર મધુર રાગ.

જીવન પથ નવ બુલો.

(માલકોશ)

જીવન પથ નવ બુલોરે.
 બુલોરે જગજીવન પથ નવ બુલો.
 સીધો સુધો આડો ન અવળો,
 રાત દિવસ એ ખુલ્લો રે. જીવન પથ.
 જગજીવન પથ નવ બુલોરે જીવન પથ
 મારગ ઉભી લલચાવે ધુતારી,
 એને હાવે ભાવે નવ બુલોરે. જીવન પથ.
 જગજીવન પથ નવ બુલોરે—જીવન પથ.
 વાટ જોઈ હું જનમ જનમથી,
 હવે ક્યારે આવી હું બુલોરે. જીવન પથ.
 જગ જીવન પથ નવ બુલોરે,
 જીવન પથ નવ બુલો.

બરોસો પુરણ.

(વાઘેશ્વરી)

મને તો છે તુંમાં બરોસો પુરણ.
 બરોસો પુરણ રે બરોસો પુરણ.
 મને તો છે તુંમાં બરોસો પુરણ.
 નિત સરવર નહ નદીયો તરાવે,
 તો ભવસાગરેય તું તરવીશ મોહન-બરોસો,
 મને તો છે તુંમાં બરોસો પુરણ.
 નિત નિત વિદ્ય હરી સુખથી દિ વીતાવે,
 તો સુખે જરૂર વીતવીશ જીવન-બરોસો.
 મને તો છે તુંમાં બરોસો પુરણ.
 આટલેથી વચન માનું પુરણ કૃપાલ હું,
 જીવન વીત્યે જરૂર તું મળીશ જીવન. બરોસો.
 મને તો છે તુંમાં બરોસો પુરણ.

રાધા કૃષ્ણ જીગલ જોડ.

(૫૬.)

રાધા કૃષ્ણ જીગલ જોડ ઉભો નેનન સમોર.
 ઉભો નેનન સમોર, નિત ઉભો નેનન સમોર.
 રાધા કૃષ્ણ જીગલ જોડ ઉભો નેનન સમોર.
 ખુદરોડે ઉઠાડો એ રેને સુવાડો એ,
 પળ પળ જોડે જ્યાં જ્યાં ત્યાં ત્યાં દેખું એખે ઠારે ઠાર. ઉભો.
 રાધા કૃષ્ણ જીગલ જોડ ઉભો નેનન સમોર.

વૃંદાવન કે કુંજગલન, યમુના તટ બેઠાં,
 કે ફરત ફરત અહિં તહિં જોઉં બે મન કંઈ ચોર તોર ઉભો.
 હસત હસત બેય મીઠાં મસ્કલડાં મારે,
 ઘેરાં નેને નેન તન મન ધન રાધા ચંદચકોર. ઉભો.
 કયાંય કયાંક પ્રભુ એવું દેખું આ નેને મુજ,
 માનીશ જીવન ધન આશ એ પુરો ચિત્ત ચોર. ઉભો.
 રાધા કૃષ્ણ જુગલ જોડ ઉભો નેનન સમોર
 ઉભો નેનન સમોર નિત ઉભો નેનન સમોર.
 રાધા કૃષ્ણ જુગલ જોડ ઉભો નેનન સમોર.

સહુથી મન ઉઠોરે.

(ભેરવી)

સહુથી મન ઉઠોરે કે તમસું લાગે.
 કે તમસું લાગે લાલ કે તું સું લાગે.
 સહુથી મન ઉઠોરે કે તમસું લાગે.
 સરવર નીર ભર્યું ન મોતીયે પાંચીકે સહુ,
 ઉઠાડો લોળા હંસ કે ભ્રમ ભાગે. કે તમસું.
 સહુથી મન ઉઠોરે કે તમસું લાગેરે.
 સુર ખસુર થયો, સારંગી, મીજલસ ગઘ,
 મૃગ બેઠો બેભાન જાણી વાગશે કે વાગેરે. કે તમસું.
 સહુથી મન ઉઠોરે કે તમસું લાગેરે.
 ટોળાં હરણ રણ દોડે ધ્રુમ તપ્પે મૃગજળે,
 વીંટી 'લ્યો જાળ સહુ કે જાળે એ આગે. કે તમસું.

સહુથી મગ ઉઠોરે કે તમસું લાગેરે,
હઠ હોય સહુ વાતે, આટલું જ માનો મારે,
ચરણ કમલે ભૂ ભૂં ગુંબું એ મન માગેરે. કે તમસું.
સહુથી ઉઠોરે કે તમસું લાગે.

મુજ મન કલેશ હરો.

(બીહાગ.)

મુજ મન કલેશ હરો.
કલેશ હરો જી-મુજમન કલેશ હરો.
મુજ મન કલેશ હરો.
એ તાપ અમાપ ન કેમે સહાય એ,
કાંક તો અમી ઝરણુ ઝરો.
મુજ મન કલેશ હરો.
શાંતિ તમારી ને બંસી સુર,
આજ આવી હૃદયે ઠરો.
મુજ મન કલેશ હરો.
આશ તમે તમસું જોઉં એક,
દયાનીધિ દયા ઉભરો.
મુજ મન કલેશ હરો.
પ્રમુ સુંદર પાયે પડું તમ,
તવ કરી મને કાં વીસરો ?
મુજ મન કલેશ હરો,
કલેશ હરોજી, મુજ મન કલેશ હરો.

કેદાર વાર કર મારી.

(કેદાર.)

કેદાર વાર કર મારી.

વાર કર મારી રે. કેદાર—

કુંજભવન બેઠો રસિક પ્રિયાસું,

કે જા દાસ કે આબો દ્વાર.

કેદાર વાર કર મારી.

ભુધર સું રહી થયો ભક્તવત્સલ તું,

શ્રી નરસૈ ઉતાયો પાર.

કેદાર વાર કર મારી.

આરે સમય હો અતિ વિપત્તિનો,

રાધે સું હોય રમતો તો કર ઈશાર.

કેદાર વાર કર મારી.

પ્રભુ સુંદર ને યાદ ખીરદ દે,

કે સમો ચુકેય 'દયે મુજ સાર.

કેદાર વાર કર મારી.

સુકાની રે'જે ચેતતો.

(ગરખી.)

જીવને લેળાય છે હવે પુરરે સુકાની રે'જે ચેતતો રે.

ચેતતો રે—હો સુકાની રે'જે ચેતતો.

ધૂમ ગોટા શાં ઉડ્યાં આવે જો આભમાં રે,

ઘડીમા ઉંધું નાંખી દેશે નાવ જરૂરે. સુકાની રે'જે.

જીવને લેળાય છે હવે પુરરે—સુકાની રે'જે ચેતતો રે

આળસ મરડી ઉઠ્યો પવન આકાશમાં રે,
 જોતજોતામાં મંડ્યો વા'વા ઘેલોતુરરે. સુકાની રે'જે.
 જીવને લેળાય છે હવે પુરરે-સુકાની રે'જે ચેતતો રે.
 આમ તેમ જોવે તક નવ ચૂકતો રે,
 સુકાન હાથે લીધું છે જાણી ચતુરરે. સુકાની રે'જે.
 જીવને લેળાય છે હવે પુરરે-સુકાની રે'જે ચેતતો રે.
 એક તારે રે બરોસે છંધ્યે નીસર્યાં રે,
 તો પહોંચાડજે હો પાર જરૂરરે-સુકાની રે'જે,
 જીવને લેળાય છે હવે પુરરે-સુકાની રે'જે ચેતતો રે.

આરતીએ રતિ લાગી.

(પુરવી)

આરતીએ રતિ લાગી સુંદર શ્યામ.
 સુંદર શ્યામ હો સુંદર શ્યામ.
 આરતીએ રતિ લાગી સુંદર શ્યામ.
 આજજ તુજને નીરખ્યો મેં પુરણ,
 જાતાં નેન ઠરી ધનશ્યામ. સુંદર.
 આરતીએ રતિ લાગી સુંદર શ્યામ
 આનન્દ સાગર નેન હાસ્યે તું છલકે,
 છલકે હું નાહી રહી આ કામ. સુંદર.
 આરતીએ રતિ લાગી સુંદર શ્યામ.
 આજ 'થ્યાં સાર્થક નેનને જીવ્યું,
 થઈ પ્રભુ પુરણ કામ. સુંદર.

આરતીએ રતિ લાગી સુંદર શ્યામ.

એવાને એવા અંતર વસાએ રે,

મારે પ્રીતમ આઠે જામ.

સુંદર.

આરતીએ રતિ લાગી સુંદર શ્યામ.

સુંદર શ્યામ હો મુજ પુરુષ ધામ.

આરતીએ રતિ લાગી સુંદર શ્યામ.

કો'ને મને લાલ.

(૫૬)

શું ગજ સું મને તારશે! કો'ને મને લાલ.

કો'ને મને લાલજી હો કો'ને મને લાલ.

શું ગજ સું મને તારશે! કો'ને મને લાલ.

ધુધવે નિશદિન આરત એ અંતર,

લેલી રસરૂપ હૃદયે શું એ ઠારશે! કો'ને મને લાલ.

શું ગજ સું મને તારશે! કો'ને મને લાલ.

આધિ વ્યાધિ કેરાં બહુ જુડ વળગ્યાં રે,

ચડી આવી ગરૂડેય સહજે વિદ્યારશે! કો'ને મને લાલ.

શું ગજ શું મને તારશે! કો'ને મને લાલ.

અધમ ઉદ્ધારણ પતિત પાવન છો,

એવું ખીરદ સમે શું સંભારશે ? કો'ને મને લાલ.

પ્રભુ સુંદરજી પ્રીતમ મારા,

જીવન ધન ધન કરીને ઉજાવશે ? કો'ને મને લાલ.

શું ગજ શું મને તારશે! કો'ને મને લાલ.

કો'ને મને લાલજી હો કો'ને મને લાલ.
શું ગજ સું મને તારશો કો'ને મને લાલ.

તે દિ રંગ રાખ્યો તો તેં કેદાર.

(કેદાર)

તે દિ રંગ રાખ્યો તો તેં કેદાર.	
રાખ્યો તો તેં કેદાર.	તે દિ
મુક્યો અડાણે તોય જગવ્યો સુંદરને,	
દોડાવ્યો ધરણીધર હાર.	તે દિ રંગ.
રાજ દરબાર લજન ધુન લાગી,	
થઈ ઉભો ત્યાં રાગ સરદાર.	તે દિ રંગ.
ધુળ નાંખી તેં સન્યાસીની આંખે,	
દેવરાવ્યો નરસૈ ને દાર.	તે દિ રંગ.
ફટ ફટ કરીયાં દુરીજન સરવે,	
પળ પળ નવ લાગી વાર.	તે દિ રંગ.
રાધા સું ખેલતા હરિને જગતી,	
સમય આવે લેવરાવજે મુજ સાર.	તે દિ રંગ.
જોમ તે દિ રંગ રાખ્યો તો તેં કેદાર.	

શું કહેવું ?

(પદ.)

મારા અંતરના જાણણુદાર રે શામળા શું કેવું ?
શું કેવું રે શું કેવું. મારા અંતરના—

આ કર આ કર કહી ને નિશકિન,
 વૃથા શાને ઉડાડવું થુંકરે;
 આંટી ઘુંટી તુંથી કંઈ ન અજાણી,
 તુંતો જાણ્યું આવે ક્યાં ચુંકરે.
 મારા ભવસાગર તારનારરે.

હો શામળા શું કે'વું—મારા અંતરના—
 તુંથી અજાણ્યું કંઈ નવ બહાલા,
 તો વીનવ્યે શું વધુ થાયરે;
 પળપળ તકની વાટજ જોતો બેઠો,
 કે ક્યારે શુભ માંહે કરાયરે.

મારા જીવન મૃત્યુના ભરથારરે.
 હો શામળા શું કે'વું—મારા અંતરના—
 મારા અંતરના જાણણુહાર રે—શામળા શું કે'વું.

જેમ કહો તેમ.

(કાશોરો.)

જેમ કહો તેમ મોહનજી પ્યારા
 હુંતો બેઠો તમ આધારરે.

જેમ કહો.

રીસ ચડાવી ક્યાં તમથી જાવું,

એક જગમાં છો તારણુહાર.

જેમ કહો.

ચરણ રજની રજ છઉં હું બહાલા,

મારે હોયે શું તમથી રાર.

જેમ કહો.

મુજી જીવન ધન તમમાં બહાલા,
 એ આધાર શું શી તકરાર.
 પ્રભુ સુંદર લગી લગી વીનવું,
 હયો હરસ મને એકવાર.

જેમ કહો.

જેમ કહો.

શું કર નસડાઈ ?

(કાશી.)

શ્રી માધવ મનની જાણ્યે આમ શું કર નસડાઈ ?
 કર નસડાઈ શું કર નસડાઈ ? શ્રી માધવ.
 જાણ્યું કે તુજ વીણ મુજ કયાંય ન ઠેકાણું,
 રહે એટલે શું મરડાઈ ? શ્રી માધવ.
 શ્રી માધવ મનની જાણ્યે આમ કર શું કર નસડાઈ !
 ગાય હું તો લાલ માર જીવાડ તું,
 શોભે તેથા રા'કે કસાઈ. શ્રી માધવ.
 મોહીયે એટલા મરશું શું બહાલા,
 કેને કેટલાં પડીયે પાય. શ્રી માધવ.
 શ્રી માધવ મનની જાણ્યે આમ શું કર નસડાઈ ?

આજ પ્રભુ મને મનન વીસારજે.

(ગરબી.)

આજ પ્રભુ મને મન ન વીસારજે.

મન ન વીસારજે—

મન ન.

આજ પ્રભુ મને મન ન વીસારજો.
 વિનતિ કરું હું બહાલા સુણજો તું નંદલાલા,
 ચિત ધખી ધુણી જગ કેરી તું ઠારજો. મન ન.
 આજ પ્રભુ મને મન ન વીસારજો.
 પળ પળ રે'જો લેજો મુકજો ન અળગોરે,
 ગજ સમ સમે વારે, ધાધને તારજો. મન ન.
 આજ પ્રભુ મને મન ન વીસારજો.
 અરજ એ કર જોડી દેજો નવ કદી છોડી.
 જેમ સંભારું હું તેમ તુંય સંભારજો. મન ન.
 આજ પ્રભુ મને મન ન વિસારજો.
 મન ન વીસારજો મન ન વીસારજો.
 આજ પ્રભુ મને મન ન વીસારજો.

સુર ધુન લાગે.

(કાનડો)

જો એવી સુર ધુન લાગે.
 સુર ધુન લાગેરે જો એવી સુર ધુન લાગે.
 કાંચળી ઉતારે નાગ રાગે વીરાગે જેમ,
 એમ હું સું ભવ ભ્રમ સહુ ભાગે. એવી સુર ધુન.
 જો એવી સુર ધુન લાગે.
 અંતર તર લેદી નખશીખ નીકળે છેદી,
 કોટિ બ્રહ્માંડ એક તાર કરે રાગે. એવી સુર ધુન.
 જો એવી સુર ધુન લાગે.

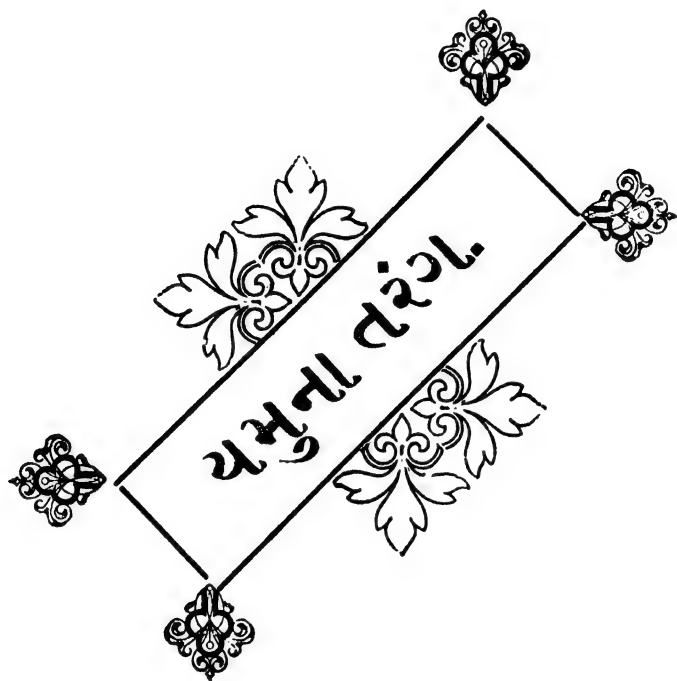
ડોલત ડોલત રાધે સુંદર આવે,
જન્મ મૃત્યુ પંખી ખહી ઉડી મને ત્યાગે. એવી સુર ધુન.
ને એવી સુર ધુન લાગે.
સુર ધુન લાગે રે ને એવી સુર ધુન લાગે.

હવે તો ને હરિ આવે.

(૫૬)

હવે તો ને હરિ આવે.
હરિ આવે રે પ્રભુ આવે.
હવે તો ને હરિ આવે;
આટલો તરસ્યો આટલો તલસું,
કાંઈ હયા ને આવે. ને હરિ આવે.
હવે તો ને હરિ આવે.
કેટલું રોઠું નીર સુકાયાં,
આવવું કે સું ન કહાવે. ને હરિ આવે.
હવે તો ને હરિ આવે.
ખીજું કહું શું સહુ એ જાણે,
જાણ્યે ય આમ સતાવે. ને હરિ આવે.
હવે તો ને હરિ આવે.
હરિ આવે ને પ્રભુ આવે,
હવે તો ને હરિ આવે.

તો જરીક હસી 'લ્યો.

(કાનડો.)

ઘડીક જો નયન મળ્યાં તો જરીક હસી 'લ્યો.
 જરીક હસી 'લ્યો ઘેલાં, જરીક હસી 'લ્યો.
 ઘડીક જો નયન મળ્યાં તો જરીક હસી 'લ્યો.
 ઠેા સંયોગે યોગ મળ્યા એ આપણને કંઈ નહિં જાણુરે,
 કોઈરીત પણ એકસ્થાન મળ્યા તો જરી નેન વસી'લ્યો તો જરીક.
 ઘડીક જો નયન મળ્યાં તો જરીક હસી 'લ્યો.
 નવ ગ્રહ તારક નવ આપણ ધૂમ કેતુ શાં ઉડતાં ફરીયેરે.
 ક્યારે કઈ પળ જુદાં પડ્યું તો અંતર વિલસી 'લ્યો તો જરીક.
 મીઠલડાં મોંઘેરાં સ્મરણાં ભાતાં પ્રવાસ તણાં જે.
 ક્યારેય નવ ખુટે એટલડાં સુધા શાં મનડે ઠસી 'લ્યો તો જરીક.
 ઘડીક જો નયન મળ્યાં તો જરીક હસી 'લ્યો.
 નાવ સઢે સુસમિર ભરાશે સોનરી સાગર છલશે રે,
 નયન પલકનાં જાશે ખેંચી થશે ભેટ ચકોર શશીશો તો જરીક.
 ઘડીક જો નયન મળ્યાં તો જરીક હસી 'લ્યો.

યમુના કિનારે.

(ભેરવી.)

યમુના કિનારે કોઈ કહેતું તે સાચું ?
 શ્યામ મથુરા નથી 'ગ્યો કેને યાચું યમુના કિનારે.

યમુના કિનારે કોઈ કહેતું તે સાચું ?
 ક્યાં છા અજાણ્યાં ચાળા એનાથી,
 સુના યમુના નીરપર ઓઢી વાદળ છાયારે. યમુના કિનારે.
 શ્યામ મથુરાં નથી 'ગ્યો કહે યાચું—
 યમુના કિનારે કોઈ કહેતું તે સાચું ?
 દિવસે એ સુર અંખાર લપેટી,
 તું સું રાધે ઉભો મરકલ મારે. યમુના કિનારે.
 શ્યામ મથુરાં નથી 'ગ્યો કે યાચું.
 યમુના કિનારે કોઈ કહેતું તે સાચું ?
 રજની યે ઓઢી અંધાર પછેડી,
 જાણુ નવ તેમ ઉભો તુંજ રે ઘર ખારે. યમુના કિનારે.
 શ્યામ મથુરા નથી ગ્યો કે યાચું,
 યમુના કિનારે કોઈ કહેતું તે સાચું ?
 ઉભે વાદળ રંગી શાલ હુશાલા,
 ઓઢી કે'તું કેમ જો નેનન ભારે. યમુના કિનારે.
 શ્યામ મથુરા નથી ગ્યો કે સાચું ?
 આમ હસેને ખનાવે તું રાવે,
 રીસે ખાંધી લેને હૃદય માંયેરે. યમુના કિનારે.
 શ્યામ મથુરાં નથી 'ગ્યો કે એ સાચું ?

મુર્છના શી રાગ તારી.

[પુરવી.]

મુર્છના શી રાગ તારી.

સાગર નીર જેમ અરંગી મોજા ઉછળે વિવિધ રંગ,

વિવિધ તેજ તરે નીર એમ એવી સુરત તારી. મુર્છના.

મુર્છના શી રાગ તારી.

એક રૂપ એક દીપક એક તેલ એક વાટ,

જ્યોત જેમ જુદી સહુ એમ તરંગ (તુજ) ખલીહારી. મુર્છના.

મુર્છના શી રાગ તારી.

રંગ (રાગ) ભરી સુંઠરી સુર નેન હલક મલક મુખ,

છલક મલક હાવ ભાવ તું સું જાય હારી. મુર્છના.

શું મુર્છના શી રાગ તારી.

કહે વધુ શું કહું અનૂપ મનહર જગ જોડ ન તું,

શ્યામ સું સલુણી જુલે તુજ ચડતાં પ્રમારી. મુર્છના.

મુર્છના શી રાગ તારી.

સ્વપન એવાં.

[નાથ કેસે ગજકો ખંધ છુટાયો-રાગ.]

સ્વપન એવાં કંઈનાં કંઈક વહી ગયાં.

કંઈના કંઈક વહી ગયાં સ્વપન એવાં.

મ્હોર વસંત જેમ વિધવિધ રંગી કુલે કુલીને જેમ કુલેરે,

ગિરિ ઝરણાં પર કુલના ત્રાપા બેઠા જતા જેમ કુલેરે.

સ્વપન એવાં કંઈનાં કંઈક વહી ગયાં.

જેમ કો યુવાને શીખવી અનંગની ખુળી નયનથી ટપકે રે,

વર્ષ જતાં જેમ ઈન્દ્ર ધનુષ્ય સું એક મટકાં માં સટકે.

સ્વપન એવાં કંઈનાં કંઈક વહી ગયાં.

સ્વપન વહી ગયાં હું ન કાં સ્વપન થઈ કાં ના થાઉં ને ઉકુરે,

કુંજ ઠોકિલ કુ વનમાં વસંત મું શ્યામ ચિત્ત પર કાં ન ઉડું
હું હુંહું;

સ્વપન એવાં કંઈનાં કંઈક વહી ગયાં.

એકલો સારંગીયો.

(સારંગ.)

એકલો સારંગીયો હલકે સારંગ.

હલકે સારંગ ફરતો છલકે સારંગ.

એકલો.

તાલ સુર પુર રાગે સારંગી એને ઉભરે કંઠ,

આવ્યો જાણે વૃજ ભુમિથી આજ કેા શ્રી કંઠ. એકલો.

“ આજ જગ ખદલી ગયું રાધી વાત ગઈ સમાઈ,

ગાય, “હતી ન હતી થઈ થઈ ગઈ તે થઈ ગઈ. એકલો.

કોણ સુણે એનું તાન સહુ સહુમાં એકતાન,

“ ગોકુલ કુલ મંદ સુવે રાધી રેતું રાન.

એકલો.

“ આંખ આંખમાંહિ પેસી હૈયાસુની બીણ શ્યામ,

“ હાલ બેહાલ આજ મુખ એક રટતી નામ. એકલો.

“ ઠંગ કે ધડો ન અંગ વસ્ત્ર ઉડે જેમ તેમ,

“ એક રહી પીંજર સુના ઉરમાં અગન.

એકલો.

ગોકુલની ગલીયનનું ગાતો વાજે ધનનન.

“ આંખભર કરત રૂદન હા કૃષ્ણા કે'તાં જોતો ગગન. એકલો.

“ આખર ન ઘર આવ્યો રાધી વિરહ રણો નિરંતર,

“ કંઈ ઉપાય 'શ્યા નહિં રહિ રાધિ રોઈ અંતર”—એકલો.

મારે ઘરથી કંઈ નહિં દુર.

(ખીહાગ.)

મારે ઘરથી કંઈ નહિં દુર એ કુંજગલન.

કુંજ ગલન વન ધન વૃદ્ધાવન.

મારે ઘરથી કંઈ નહિં દુર એ કુંજગલન.

સુર ઉગે કે સુંદર આવે,

વનમાં ઘેન ચરાવન રે;

આવે ખંસી ખજાવે લાવે, -

ફરી ચરે અહિં તહિં ગોધન રે. દુર એ કુંજગલન.

મારે ઘરથી કંઈ નહિં દુર એ કુંજગલન

આંખલીયે બેસી કોયલી,

કુ કુ એ ગજવે વનરે;

ત્યાં કો સમે સંધ્યા એ નાચે,

મોર ઢેલડી સું થનગન રે. દુર એ કુંજગલન.

મારે ઘરથી કંઈ નહિં દુર એ કુંજગલન.

ગાયે વિધ વિધ પંખી મીઠાં,

હું જઈ ઉભું ખારરે;

મોહન જોતાં નેનન ઠારે,

જે દિ થી લાગી લગનરે.

દુર એ કુંજગલન.

મારે ઘરથી કંઈ નહિં દુર એ કુંજગલન.

કુંજગલન વન ધન વૃદ્ધાવન.

મારે ઘરથી કંઈ નહિં દુર એ કુંજગલન.

તુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.

(કાનડો.)

તુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.
 વદન હાસ્ય સદા મલકે રે.
 તુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.
 એટલો આનંદ સાગર ઉરથું,
 તુજ છલક છલક છલકે ?
 તુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.
 નિશદ્દિન જ્યારે જોતાં સ્ફુરતું,
 શું એ તે ખંસી સુર હલકે ?
 તુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.
 નયનો તુજ ઉભરાય અમીઝર,
 કે એ શું સહુ હુંસું પ્રીત ઝલકે ?
 તુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.
 વદન હાસ્ય સદા મલકે રે.
 તુજ વદન હાસ્ય સદા મલકે.

એ કે'શો કોઈ.

(કંઈના કંઈક વહી ગયાં-રાગ.)

એ કે'શો કોઈ કોણ એ દેશનો વાસી.
 કોણ એ દેશનો વાસી-એ કે'શો કોઈ-
 એ કે'શો કોઈ કોણ એ દેશનો વાસી.

કલ્પના અપ્સર પાંખ બેસી નિત,
 સુરતને દેશ ઉઠતો;
 આનન્દ ચન્દ્ર સુધાએ ભીંજતો જગ,
 ભીંજતો કે અભિરામ વિલાસી.
 ગાતો આવ્યો કેાણુ એ દેવ ઉપાસી. એ કે'શો કેાઈ.
 અનુપમ ગીત નિત વદને અળકતું,
 હાસ્ય સુધા ઝરવરતું;
 ધ્યાન ધૂન અજળ રગ રગ રેલતું,
 રે'તી કવિતા હાસી પાય તળાંસી.
 કે મુખ ચુ'ખન ખ્યાસી; અર્લાંગન અભિલાષી. એ કે'શો કેાઈ.
 અવારે દેશ જે એ દિવ્ય કરેને,
 સુર લોક સું ઇષી કરાવે;
 સુખ ઓઘ નેને ધુમત વરસે,
 ચાલે ઇશ કૃપા કેરો રાશો.
 રસ રૂપ દેવાંશી; આત્મ પ્રકાશી.
 એ કે'શો કેાઈ કેાણુ એ દેશનો વાસી.
 કેાણુ એ દેશનો વાસી-ગાતો આવ્યો કેાણુ-
 એ કે'શો કેાઈ કેાણુ અ દેશનો વાસી.

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

(કાનડો.)

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

આરતની.....આરતની.

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

વિરહ અંતરમાં જવાળે ભભુકે,

એ શોભા અગનની શાંત.

મિલન.

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

આમ મળીશ પ્રિય આમ વધાવીશ,

એમ મન હોંસો એકે વિરમતી.

મિલન.

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

આજ ન આવ્યા કાલ જરૂર એ.

એમ જીવન સુસરણી ઉતરતી.

મિલન.

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

એ કુંજે એ ગલને ભવને,

કંઈ આશ ઉગતી આથમતી.

મિલન.

મિલન સમાપ્તિ આરતની

નિશ્ચિન લંબવળે જ મિલન (તુજ) પ્રિય,

એ કે શોભા પ્રિય સખીનો વિનતિ.

મિલન.

મિલન સમાપ્તિ આરતની.

કેદાર એજ સાર.

(કેદાર.)

કેદાર એજ સાર.

કેદાર એજ સાર હો કેદાર એજ સાર.

શું રે કામણ કયાં કે શું તપ ચયાં,
મોહન મન હયાં કારજ નિજ સયાં.

પળવારે લગાડે.

કેદાર એજ સાર.

રાગ બીજા સુર લોકે ઉભા બાર આનંદ થોકે,
તું તો વૈકુંઠ ગોલોકે જ્યાં બંસી સુર ઝોકે ઝોકે.

ઉભો આનંદ આવાડે.

કેદાર એજ સાર.

શું તું હયાઝર અંતર બેસતું તુજ નિરંતર,
પ્રભુ દાસ ધો તું અંતર લેટવતો મુંઢર.

ન્યાલ કરતો હિહાર.

કેદાર એજ સાર.

આ તમ અમ મિલનનો ના આખર પ્રસંગ.

(સિંહાનો કાનડો.)

આ તમ અમ મિલનનો ના આખર પ્રસંગ.

આખર પ્રસંગ આ ના આખર પ્રસંગ.

આ તમ અમ મિલનનો ના આખર પ્રસંગ.

ત્યા તમે કાં નેન થકી આમ આંસુ સારો,

પ્રીત ધોઈ નાંખો જ્યાં જામ્યો પ્રથમ રંગ;

આ તમ અમ મિલનનો ના આખર પ્રસંગ.

નિમિષ નિમિષે તમ અમ સું મિલન થશે,

પછી છો વધાવજો અમને ઉર ઉછરંગ.

આ તમ અમ મિલનનો ના આખર પ્રસંગ.
 સુંદર પ્રીતમ પછી મળ્યેય ઓળખશે ના,
 જ્યાં પહેલેથી ખતાવે આવે ઢંગ.
 આ તમ અમ મિલનનો ના આખર પ્રસંગ.

મળ્યે મન એકમેકનાં થઈ એક કે.

(ભૈરવી.)

મળ્યે મન એકમેકનાં થઈ એક કે ત્રિભુવન તમ તણું.
 ત્રિભુવન તમ તણું-ત્રિભુવન તમ તણું-ત્રિભુવન તમ તણું.
 મળ્યે મન એકમેકનાં થઈ એક કે ત્રિભુવન તમ તણું.—
 જેના દરસસું વ્રજ ઘેલું ઘેલું,
 છોડશે ન દ્વાર એકે પળ તમ તણું-ત્રિભુવન તમ તણું.
 મળ્યે મન એકમેકનાં થઈ એક કે ત્રિભુવન તણું.
 સુર કે શશીની વાંસે ભમશે ન મંડળો,
 પળશે ઘેલાં ઘેલાં એ પગે તમ તણું-ત્રિભુવન તમ તણું.
 મળ્યે મન એકમેકનાં થઈ એક કે-ત્રિભુવન તમ તણું.
 જ્યાં ભેશે ત્યાં ગોકુલ વૃંદાવન,
 ઉભરશે એક દૃગે તમ તણું-ત્રિભુવન તમ તણું.
 મળ્યે મન એકમેકનાં થઈ એક કે-ત્રિભુવન તમ તણું.

આજ કાંઈ નવ નવલ રાગ ગા.

(માઠ)

આજ કાંઈ નવ નવલ રાગ ગા; બારણીયે આવ્યો ભો.

આજ કાંઈ અવનવી ટેર સુણાવ કોઈક દિયે આંચો ભે.
 એકનું એક ગમે નહિં મુજને,
 રોજ રોજ મનમોહનજી;
 એવું કેવું કહી ન શકું તુંને,
 એવે રૂપ સુહા-ખારણીયે આંચો ભે.
 આજ કાંઈ નવ નવલ રાગ ગા; ખારણીયે આંચો ભે.
 સુર શશી નિત નિત નહિં એવા,
 સાંજ સવાર ન એવી રે.
 રૂતુ રૂતુ ફરતી નોખી અનોખી,
 તેમ તુંય અજબ જ થા.-ખારણીયે આંચો ભે.
 રસ સાગર નું નટવર નાગર,
 શું તુજને હોય કે'વું રે
 તાન ધૂન લય તે રૂપે તુજ,
 પળમાં લાન ભુલા જા-ખારણીયે આંચો ભે.
 આજ કાંઈ નવ નવલ રાગ ગા; ખારણીયે આંચો ભે.
 આજ કાંઈ અવનવી ટેર સુણાવ કોઈક દિયે આંચો ભે.

કંઈ એવી લગન લગાવ.

(પદ.)

કંઈ એવી લગન લગાવ કે નિશદિન મગન રહું.
 નિશદિન મગન રહું કે નિશદિન મગન રહું.
 કંઈ એવી પ્રીત જગાવ કે હું વિરહની અગન રહું.
 તુજને સમવે હર ભે છીછરે લાગે રે,
 તો કરી દેને એ રસ ફરીયાવ-કે નિશદિન.

કંઈ એવી પ્રીત જગાવ કે હું વિરહની અગન રહું-કંઈ.
 અંતર ઉલટે ભાવ વિવિધ કંઈ,
 સહુને એક આરત ભાવે બદલાવ-કે નિશ્ચિન.
 કંઈ એવી લગન લગાવ કે નિશ્ચિન મગન રહું.
 કંઈ એવી પ્રીત જગાવ કે હું વિરહની અગન રહું.-કંઈ.
 કંઈ રે અનેરી પળ ઘડી ગોતી રે,
 પછી દે દરશન ના દહાવ-કે નિશ્ચિન.
 કોટિ ભવનિ તરસ છીપાવ-કે નિશ્ચિન.
 કંઈ એવી લગન લગાવ કે નિશ્ચિન મગન રહું.
 કંઈ એવી પ્રીત જગાવ કે હું વિરહની અગન રહું.

માણુને મીઠલડાંરે.

(ભૈરવી.)

માણુને મીઠલડાં હો મળ મનમાનતી રે,
 મળ મનમાનતી ત્યાં મળ મનમાનતી રે;
 માણુને મીઠલડાં હો જીવ કે પછી જામતી રે.
 વાળે સ્વર્ગીય સમિર એ મીઠડા.

ઉર ઉભરને આનન્દ બહેનરે;
 એ નીર છલખલ સારસ રસ ખેલો,
 તેમ રમને નેનન ઘેન રે. માણુને મીઠલડાં.
 ધનપતિ ઠેરાં ઉતરે અચાનક,

તન મન વન ઉપવન રે;
 ભરને ભરચક લહેરે લહેરાને,
 એની : કુસુમ સોરમ મોહન રે. માણુને મીઠલાં.
 કેટીક સ્વર્ગ વારે એક નજરે,
 એવાં લોક મન હાલી મળને રે;
 સાગર મોજ શાં એમાં ઝુલને તુરંગે,
 દેવ દેવી શાં હળને મળને રે. માણુને મીઠલાં.
 મીઠાં મળને મીઠલાંને,
 મારી વતી મીઠાં લેનેરે;
 કંઈક વધે સંતોષ જરીયે,
 કંઈ અમર પ્રસાદી દેને રે. માણુને મીઠલાં.
 માણુને મીઠલાં હો મન મનમાનતી રે.

તુજ ગીત મુજ જીવન.

(પુરવી.)

તુજ ગીત મુજ જીવન હો મોહન,
 હો મોહન હો હો ઘેલા. તુજ.
 મુજ ગીત તુજ જીવન હો કે ન હો. તુજ.
 આથમે સુર કે વ્યાપે સઘળે દૈત્ય કારમો ભારી
અધારે..

જકડે જગને નિખ ધે રજની જેમ તેમ એ મુજ મનરે. તુજ.
 હળવે ટેવાયું જે મુખડું ખમીરુંકેમ શકે શોક : ભારે
 ગાયે ટેવાયું જે ચિત કેમ કરી શકે એ રૂઢનરે. તુજ.

જેમ ઘવાયું કે પાંખોડું પડે ધરતી પર નિરધાર રે,
 તેમ બેશુદ્ધ થઈ જાયે પાંખી-મન આથમતાં આનંદ. તુજ.
 પ્રભુ નિત ધ્રુવ પેઠે મુજ મન તુજ ગીતને નિતસું સ્થાપોરે,
 એટલું ઇચ્છું મધુરવદન કે રેલે નિશ્ચિન જીવન. તુજ.

તેં રોવાને મેં હસવાને.

(૫૬.)

તેં રોવાને મેં હસવાને અહિં અવતાર લીધા'તા,
 તું રોયો નેન શ્રાવણને અને બાહરવા રેલાવી;
 હસું હું તો હૃદય ફાગણ અને એ ચૈત્ર ખડલાવી. તે.
 તું રોયો એકલો ને શાંત થયો બસ અંતને ખોળે,
 હસતો ખુબ અહિં રેલું ચડી આનંદને ઝોલે. તે.
 જીવનના ખાગમાં જોયાં ચુટયાં પુલ ઘર હળાહળનાં,
 તે રોવામાં, મેં હસવામાં ચુટયાં હસતાં મીઠાં પળમાં, તે.
 તું ત્યાંથી ને હુંયે ત્યાંથી પડ્યાં છુટા બન્ને પન્થે,
 પ્રભુના પાય કે વહેલા કે જાણે આવીયા અન્તે. તે

તું રાગથી અજાણ પ્રાણ.

(કલિંગ.)

તું રાગથી અજાણ પ્રાણ.

એટલે ભટકે રસવીહોણા વિરાગે શુન્ય શુન્ય હૃદય રાવે,
 એ એક રહી તુજ જીવન તાણ પ્રાણ. તુ રાગથી.

શું તને મળ્યો ન એવો પ્રેમ પટકંત ભોગી કીધો
 શ્યામ શું નં પલકે સંયોગી રે,
 આવી હું સું ન તુંને જીવન લહાણ પ્રાણ. તું રાગથી.
 દિલ જો દેવું'તું તારે તો કાં ન દીધું પટકયો પારસ
 પથરે કાજ ન સીધું,
 શું નોતો નંદકુંવર દાણી દેવા દાણ પ્રાણ. તું રાગથી.
 શું પ્રભુથી શોભનાની શોભા વધુ લેખો ઉંધે રવાડે
 ચડ્યો કે'ને શું પેખી,
 ખરાબે ચડતાં ભાંગ્યું પટકયું (જીવન) ંહાણ પ્રાણ તું રાગથી.

ઉડાડી 'દ્યો અખિલ ગુલાલ.

(હોરી.)

ઉડાડી 'દ્યો અખિલ ગુલાલ ઘેરૈયા ઉડાડી 'દ્યો
 અખિલ ગુલાલ.
 ઉડાડી 'દ્યો અખિલ ગુલાલ ઘેરૈયાં રસિયાં ઉડાડી' દ્યો
 અખિલ ગુલાલ
 ફરીથી વસંત ન આવશે પાછી જામશે આવો ન તાલ,
 લાલ કેસુ આ પાછાં નહિં ખીલે નહિં આવે ઘર
 નંદલાલ. હો રસિયાં.
 ઉડાડી 'દ્યો અખિલ ગુલાલ ઘેરૈયાં રસિયાં ઉડાડી' દ્યો
 અખિલ ગુલાલ.
 આ રે ઝમક અંગ આ રે ચમક રંગ આ સહુ
 મનના ખ્યાલ.

કાળના ખ્યાલને તાલે બદલશે મન વન સહુ તાલ
તમાલ. હો રસિયાં;

ઉડાડો 'દયો અભિલ ગુલાલ ઘેરૈયાં રસિયાં.

ઉડાડી' દયો અભિલ ગુલ ૩.

નેનનનાં તુર ઉર કેરાં પુર અસુર 'થયે સુકાશે અકાળ.

પાછાં પસ્તાશે નિશદ્દિન મન લીધો ન લેહોવો હતો

જ્યારે કાળ. હો રસિયાં.

ઉડાડી 'દયો અભિલ ગુલાલ ઘેરૈયાં રસિયાં.

ઉડાડી 'દયો અભિલ ગુલાલ.

જીવન એક સુરો.

(૫૬.)

જીવન એક સુરો બસુરો એક તારો,

નિશદ્દિન ટગુમગુ દીપ શાં બળતાં;

વાટ સંકોડી કરને ઝગારો.

એક તારો.

પુરવા દીપમાળ હું આવ્યો જગ મંદિર,

ત્યાં 'થયું' મંદિર મંદ કરી દે ઠઠારો.

એક તારો.

સારીગમ એ સાત સુર ઉભરાવ ઉર સતારે,

કર એને ત્રિભુવન નથાવન રો.

એક તારો.

સુર તેજ એક લાગે સમરંગી ભરીયું એ,

નેન ખોલી દે બતાવ સુરલોક કિનારો.

એક તારો.

અંતર કે નેન શ્રવણ નાકે તું ભટ અંજને,

કે કંઈ અનેકે જોઈ મુણ લાગે જ્ઞાન ભુલાવનારો. એક.

ગયે રાગ દિલ.

(૫૬.)

ગયે રાગ દિલ પરાગ ગયો,
 દિલ પરાગ ગયો કે દિલ બાગ ગયો. ગયે.
 અસીમ આકાશ ભર્યું તારલા નવનવથી,
 અથમ્યે શશીપર નભે આનંદ સુહાગ ગયો. ગયે.
 એણે લટકંત આશ સુરલોક અતવે,
 રાગ ગયે જીવને સ્વર્ગ અતવાનો લાગ ગયો. ગયે.
 રસ રંગ સાગર જે નેન અંતરે નાચે નિત,
 સાગર મટી જાહુએ ક્ષણે ક્ષુદ્ર તડાગ થયો. ગયે.
 ગયે રાગ દિલ પરાગ ગયો,
 દિલ પરાગ ગયો કે દિલ બાગ ગયો. ગયે.

આજ દિન.

(૫૬.)

આજ દિન અહોદિન માનો ને કાલ નહિં એવી 'તો નહિં
 થનારો.

જન્મે જનમથી કર્મો જેની રાહ દેખતાં'તાં;
 એ આવ્યો ઉષા-સમિર શો પુલ બાગ એ વિકસાવનારો.
 આજ દિન.

હસતાં જીવે એ તમારા બાગ આજનાંમાં મીઠાં,
 પગેથી છુંદતા ના એ દિલથી ભેટો કરી એક તારો.

આજ દિન.

આશને ઉમેદ જે હતી બહુ નિશ્ચિનથી ફિલે,
 આવી બે આજમાં છુપાઈ તો મુખ શું તું છુપાવનારો ?
 આજ દિન-

આજને પીછાની 'લ્યો એ છે જેને તમે ટુંઢતા'તા,
 ઉરથી ઉર લગાવી 'લ્યોને માની 'લ્યો એ મુખ ફિનારો.
 આજ દિન.

આજ દિન અહોદિન માનોને કાલ નહિ એવી'તી
 નહિ થનારો.

એ કોયલ કે બુલબુલ.

(ભેરવી.)

પંખી પીંજરે એ કોયલ કે બુલબુલ.
 કોઈ એ લોકનું અહિં આવીં ભરાણું,
 બેઠને વસંત કે અથાગ પુલ શુલ. એ કોયલ.
 પંખી પીંજરે એ કોયલ કે બુલબુલ.
 અવનવાં ઉગતાં આથમતાં નભ જોતાં;
 શુંજે મન-કુંજે ગીત નવલ અણ્ણમુલ. એ કોયલ.
 પંખી પીંજરે એ કોયલ કે બુલબુલ,
 બહુગારી એ આંખ્યાં સુરત કામણુ નેન;
 મસ્તી અણુઉતારમાં ઝુલે મશગુલ. એ કોયલ.
 પંખી પીંજરે એ કોયલ કે બુલબુલ.
 દિન રેન બહેળા ખળખળ વહ્યા જાયે;

થાય ગાયે એક ગીત રસે અનુપમ અતુલ. એ કોયલ.
પંખી પીંજરે એ કોયલ કે ખુલખુલ.

તુજ હસવે બોલે કે મીટે.

(ભીમપલાસી.)

તુજ હસવે બોલે કે મીટે ?

હસવે બોલે કે મીટે—

તુજ હસવે.

એ કમલ ગુલાબ કે એ મોગરડે,

કે'ને શેષે જગ ભવ ફીટે.

તુજ હસવે.

કુસુમ કળીશી વીકસે ઉષાએ,

સોરમ શું તેજ સાગર છલે અહીં દીઠે. તુજ હસવે.

રૂપેરી તારકને તેજસું વિચારે,

જેમ કોટિ જગ બાર ખુલે એક સુર મીઠે. તુજ હસવે.

એ ત્રણ આવી ઉભાં મુજ આગળ,

કો ત્રણમાં સુંદર કે સૌ પ્રેમે વીટે ? તુજ હસવે.

લટકંત નીસરણી.

(કાનડો.)

યુગ યુગથી લટકંતી નીસરણી.

કોણ બાળે રે એ પાર ઉતરણી.

યુગ યુગથી.

મોજે બપોર કેરે કનક દારિકા કે દેખે,

યોગ સિદ્ધ થાય તેમ કે બાળે પામે જીવન તરણી.

યુગ યુગથી.

ડુંઢા કાં વ્યર્થ જગ જુના મુસાફર,
 આજે જ સાહોને આ છે એજ (ચંતામણી. યુગ યુગથી.
 દેખે ન દેખે આજે જાદુ ભર્યું છે એમાં,
 સાપ દોર થાય જેમું જેવી જેની કરણી. યુગ યુગથી.
 જગને વીંટે નદી ખેય સુકાય જાય,
 પ્રભુ રીઝયે જાય જનમને મરણી. યુગ યુગથી.

એવું તે શું કહોને.

(૫૬.)

એવું તો શું કહોને સ્હાયું ન સ્હાય.	
સ્હાયું ન ચ્હાય જેને નિજનું ન કરાય.	એવું તે.
એવું તે શું કહોને સ્હાયું ન સ્હાય,	
સ્હાયું ન સ્હાય જેને વ્હાયું ન વ્હાય.	એવું તે.
જેનાં નામ જેટલાં તે પાશ બધા જાણો.	
એ પાશે એ કાંસે કહો કોણ ના કસાય.	એવું તે.
હિલ અધુરે જોઈયે ન કરવે કાંઈયે જુઓ,	
એ પ્રોત થકી કહોને પછી કોથી છટકાય.	એવું તે.
એમ એનાં નામો જો લાખો કરોડો,	
કહો કેમ એકે એકે એ ના સપડાય.	એવું તે.
આંહિં નહિં તો ત્યાં બાંધી, બંધાણી પ્રીત,	
પછી જુગ જુગ જાયે તોય ગાંઠ ન છોડાય.	એક તે.

શું એકજ રાગે.

(સારક.)

શું એકજ રાગે સુર લોક અંતર અવતરશે.

આળસ મરડી ઉઠ્યો રાગ કંઠે કે ના,

ત્યાં તો ઉષા અભેદ ખીલે રે;

અવનવા લોક થોકથોક ઉભરે,

છાય ઉર એની મુજ ઝીલેરે;

જાણે છલકંતાં ઉભરશે રે.

શું એકજ રાગે.

કિન્નર કે ગન્ધર્વ તણાં,

અહિં તહિં જોડાં વિહરે રે;

ઉડંતા ગાયે મીઠલડાં,

સુરતી અનેરી લહરે રે;

ઝરી સ્વર્ગ શોભા કે ઝરશેરે.

શું એકજ રાગે.

આ જગ નીચું કયાંયનું કયાંયે,

મન્દ પાતાળ સું પડયું લાગે રે;

જ્યાં જાવો ત્યાં સુર સુર સુંઢરી,

ઘેલાં ઘેલાં વિલસતાં રાગે રે.

રાગે આતો શું સંગીતે ન હશે રે ? શું એકજ રાગે.

મને સંભારે કે ના.

(માલકોશ,)

એ મને સંભારે કે ના,

સંભારે કે ના મને સંભારે કે ના;

હું તો એમાં રહું જેને હું મુજ કહું,
 ખીજું શાને. ચહું ખીજું હોય શું મારે. એ મને.
 સંભારે એ કે ના મને સંભારે એ કે ના,
 એ પ્રભુ જવાડે કે મારે, જે શેષેથીય એનો અર્થ સારે;
 કેમે અંતર વિદારે, કે તારે થાય મારે.
 કરે ન્યાસ દિદારે—સંભારે એ કે ના.
 મને સંભારે એ કે ના—સંભારે એ કે ના.

જેમ કેા સ્વપનથી જાગી.

(ભૈરવ કે કલિંગ.)

જેમ કેા સ્વપનથી જાગી નિંદર રાગી,
 નિંદર રાગી તોય મુજ નિંદર ભાગી—
 જેમ કેા સ્વપનથી જાગી નિંદર રાગી.
 રંગ સુગંધ કુસુમે પર જેમ બેસે,
 સંગીત ધુન શ્રવણે બેસે રે;
 તેમ યૌવન ઘેને નેન બેઠી'તી,
 ત્યાં ક્યાં અથડી સ્વપન માળ ભાગી. નિંદર રાગી.
 જેમ કેા સ્વપનથી જાગી નિંદર રાગી,
 યૌવન મન 'ગ્યેા આનંદ સ્વપનસું;

જે પળ પણ રહ્યો તો છવાઈ રે,
 ચંદ મુરત નીર સ્થિર બેઠી જ્યાં,
 ત્યાં જેમ સમિર લહેરે રે, જાય લપસી ત્યાગી
 નિંદર રાગી.

જેમ કે સ્વપનથી જાગી નિંદર રાગી,
 હવે એ વીનવતાંય નાવે પાછીરે,
 કે જે સું સ્વપ્ન પાછાં આવે રે;
 આવ્યો દિન થાકો પાય હું લાગી,
 પણ જે ગઈ તે ગઈ હાથ ના'વી હું અલાગી.
 નિંદર રાગી.

નિંદર રાગી તોય મુજ નિંદર લાગી.
 સ્વપન જાળ લાગી જેમ કે સ્વપનથી જાગી. નિંદર રાગી.

મંદ સમિર લહેરે.

(ભીમપલાસ.)

મંદ સમિર લહેરે સ્ફુરે કે હેરે અંતર,
 એતો મુજ ગીતડું અવનવું અલબેલડું.
 નવનવું કે અપસરા બાળ સમું. એતો મુજ.
 સંધ્યાની સુરખીની કે પ્રભાત પ્રભા સમું,
 સળગત બપોર રણે નીલ સમું અળવીતડું. એતો મુજ.
 પ્રિય સ્મરણ કે સ્વપ્ન સમું કે પ્રિયના ઢરસ સમું,

અજબ રંગ એ આલિંગન સું ચોરતું ચીતડું એતો મુજ.
 અળકે વળી છુપી જાય અળળે પાછું સમાય,
 અંતરે આનંદ છોળ છલકે નવલ પ્રોત સમોવડું. એતો મુજ.
 બુલવે ઉમળકાને હિંડેળ અહાહા કરતું કડ્ડોલ,
 સાચું એતે મુજ ગીતડું કે પ્રિય મુખ હસંત મીઠડું ?
 એતો મુજ.

જેની નિશદિન તું અંખના અંખે.

(કાવેરો)

જેની નિશદિન તું અંખના અંખે

એ કંઈ જુદું જુદું રે

જેની.

જુદું જુદું એવું એ સમજે નાવેરે,

આશ નિરાશ જે દિન રેન પળે પળ;

વાંસે સતાઈ હસીને બેલાવે રે,

મુરખ મળશે મળશે કરી કરી,

જઈએ જેમ ત્યાં ક્યાંએ લઈ જાયેરે.

જેની.

નહિં ઘરમાં કે બહાર ને બેમાં,

તો શેમાં સવાલ જગાવે રે;

કોઈ કરી ન શકે મુંઝાવે,

એમ જીવન જગ લોઢે લોઢાવેરે.

જેની.

જેમ આકાશ ક્ષિતિજે દેખાયે,

લટકતું કેા દોડે રહાવે રે

જેની.

ક્ષિતિજે ખોંચ્યા કે બીજી ત્રીજી,

એમ ક્યાંનું ક્યાં સુધી રહ્યું લલચાવેરે.

જેની.

પ્રભુ જેને જાણી લજીયે નિશદિન એ કરે,
 અંતે નવ હોયે હોય ન્યારો રે;
 ખીજો ઉભો રહ્યો રે' લલચાવે.
 જેની નિશદિન અખના અંખે—

શું એ મન થાય કે ગણગણું સુર.

(પુત્રી.)

શું એ મન થાય કે ગણગણું સુર.
 ગણગણું સુર મન મુજ ગણગણું સુર,
 શું એ મન થાય કે ગણગણું સુર.
 હવે તો વૃંદાવન નથી રહ્યું વૃંદાવન,
 તોયે ક્યાંથી સુણું ગલને સુર દુર રે. કે ગણગણું.
 શું એ મન થાય કે ગણગણું સુર.
 ક્યાં એ સુંદર ક્યાં એનાં ગોધન,
 વેણ ક્યાં પેલી ઘેલીતુર રે. કે ગણગણું.
 શું એ મન થાયે કે ગણગણું સુર.
 હતું ન હતું 'શ્યું સહુ સ્વપન ઉડી 'શ્યું,
 થાતાં અકુર અતિ કુર. કે ગણગણું.
 શું એ મન થાય કે ગણગણું સુર.
 પ્રભુજી ગાય એ સું મનનો આનંદ 'ગ્યો,
 તોય ગાઉં શું ઝીણું ઉર. કે ગણગણું.
 શું એ મન થાય કે ગણગણું સુર.

ગણગણું સુર મન મુજ ગણગણું સુર,
શું એ મન થાય કે ગણગણું સુર.

જેટલી વૃંદાવન કુંજગલન હો.

(કાનડો.)

જેટલી વૃંદાવન કુંજ ગલન હો એટલા હો સુર.
એટલા હો સુર મારા એટલા હો સુર,
જેટલી વૃંદાવન કુંજ ગલન હો એટલા હો સુર.
સહુ સુરમાં સુંદર ગાઉં,

વિધવિધ કીઠા ખડેલાઉં;

લાડીલો લાલ લડાવું,

પ્રેમન કે પુર. જેટલી વૃંદાવન.

એટલા હો સુર મારા એટલા હો સુર.

જેટલી૦

શ્યામ રાધા બોલાવું,

વાતમાં બિને રીસાઉં;

હસી હસી બે પાછાં મીઠાવું,

ઉરનકે ઉર-જેટલી વૃંદાવન.

એટલા હો સુર મારા-એટલા હો સુર,

જેટલી વૃંદાવન કુંજ ગલન હો એટલા હો સુર.

જરી હળીયે મળીયે.

(બીહાગની ધુન.)

આવોજી જરી હળીયે મળીયે. આવોજી.

આવોજી જરી હળીયે મળીયે. આવોજી.

દુખતે ધુજતે કળકળતે હૃદયે. આવોજી.

આ જગ ત્રાસ અતિ તિમિર આભાસ વાસ,

એમાં તું પુરણ દુઃખ દીલાસ, પડયે આશ

ઉન્નત આશ્વાસ;

એક અંધગલી મેલી ખીચું વળણ વળીયે. આવોજી.

આવોજી જરી હળીયે મળીયે આવોજી

દુખતે ધુજતે. કળકળતે હૃદયે

શરદ નદ સરવર નીર શાંત નહે પડયે સમીર,

થાય નીર સ્થિર આછરે એમ અંતર સર આછરીયે;

દુઃખ શોક મેલી તળીયે. આવોજી.

આવોજી જરી હળીયે મળીયે-આવોજી

દુખતે ધુજતે કળકળતે હૃદયે.

નેને નેન ઉર સું ઉર અધુરં તોય આરત પુર.

મેલી સુર સુર ભુ લોક ઘડીકભર ઉગવીયે;

એને સુર કર રંગ ઉછળીયે.-આવોજી.

આવોજી જરી હળીયે મળીયે-આવોજી.

દુખતે ધુજતે કળકળતે હૃદયે,

આવોજી પ્રિય હળીયે મળીયે.

નિત નિત પ્રિય મિલન એજ.

(ભેરતી.)

નિત નિત પ્રિય મિલન એજ માનોજ દિવાળી,
નિત નિત પ્રિય મિલન એજ માનોજ દિવાળી;
માનોજ દિવાળી એને એકજ રસાળી.

નિત નિત પ્રિય મિલન. એજ માનોજ દિવાળી.

એ તો સુર ગંગ સરિત જગ શિવ જટા ગુટે કુટે,
કે એને પ્રચંડ રૂપે, લાલ ચન્દ્રિકા નીહાળી. નિત.

નિત નિત પ્રિય મિલન એજ માનોજ દિવાળી.

સ્નેહભીનાં નેન લળે મરકલે સુધા વચન ચળે,
અંતરે અંતર ઢળે શું ન એણે હૃદ વાળી ? નિત.

નિત નિત પ્રિય મિલન એજ માનોજ દિવાળી.

માનોજ દિવાળી એને એકજ રસાળી,

નિત નિત પ્રિય મિલન એજ માનોજ દિવાળી.

અંતર વચ ઉભો.

(પદ.)

આલી ખાલ કો શ્યામ શરીર,

મુજ અંતર વચ ઉભો રે.

આલી.

અંતર વચ ઉભો રે અંતર વચ ઉભો.રે.

આલી ખાલ કો શ્યામ શરીર.

આલી.

જેમ સાગર મધ ઉભો વિષ્ણુ હસંતા,

ઝીલે ઝો મોજા જે ધોવે ઝોના પાયરે;
 ઝીલતા ગાતા પૃથિવ શું કરતા,
 જગવતા ઘેરંતા 'નન્દે પથરાય રે. આલી.

જેમ ઉભો નલ મધ રાજ સમિરનો,
 કાંઈ ગાન અલૈકિક ગાય રે;
 પવનની ભરતી ઝોટ રચતો,

લહરી (આપણ) અથડાતાં મન લીન થાયરે. આવી.
 અંતરિક્ષે જેમ મુરત વિરાટી ઉભી,
 જેનાં કિરણ છલે ચોમેર રે;
 છલતાં જગ સુર લોક બનાવે,

પોતે વરસે આનન્દ ચોમેરરે. આવી.

એમ સખી એ હસતો રંગે,
 મુજ અંતર તેજે ભરે આનન્દરે;
 ગાતાં પ્રકાશે કરે મને ઘેલો,
 મુજને મંદ રેન સું વીંટી લે છન્દરે. આવી.

આણુ ખાલ કો શ્યામ શરીર,
 મુજ અંતર વચ ઉભોરે.

જરી લગી ટકોર.

(કનડો.)

જરી લગી ટકોર છુટે બંસી શોર.
 બંસી શોર છુટે બંસી શોર;

જરી લગી ટકોર છુટે બંસી શોર.

ઉઠી અહિં તહિં ટેલે મોહન,

ધૂન ઝગવે નહ કિશોર—

જરી.

જરી લગી ટકોર છુટે બંસી શોર,

જેવી લગન પ્રીત પ્રીતમ મનમાં;

એવો ઉઠાવે તોર—

જરી.

જરી લગી ટકોર છુટે બંસી શોર,

એક પલકે ઉલટાવે તન મન;

કેને કેમ સમજું એ દોર---

જરી.

જરી લગી ટકોર છુટે બંસી શોર,

એક તાન એક ગાન એક ગુસ્તાન શ્યામ,

અનોધિ લગાવે ઠોર—

જરી.

જરી લગી ટકોર છુટે બંસી શોર,

પ્રભુ કેરી પ્રીત ન્યારી ન્યારી;

એક પલકે ચોરે ચિત્તચેર—

જરી.

જરી લગી ટકોર છુટે બંસી શોર

એ ગત દિન સ્મરણાં.

(૫૬.)

એ શું ગત દિન સ્મરણાં લપસી ગયાં શું અંતરથી;

લપસી ગયાં કે નાખ્યાં ભુંસી અંદરથી.

એ શું

બૂતે સુર પ્રકાશે અબકતાં નવલાં બાળ કરોળ સું રંગેરે,

વાતો પવન સળકાવતો એ લઈ, જાતો નજર અંગ અંગેરે;
લપસી ગયાં કે ભુંસી નાખ્યાં અંદરથી. એ શું●

નીર બુદ્ધ બુદ્ધ જેમ નલ ને સુર સહુ, રંગ વિવિધ ઉર ધરતારે,
પવન જરીક વધુ વાતાં સમાતા, ભૂતે ભૂત નીરે નીર થઈ સરતારે;
લપસી ગયાં કે ભુંસી નાખ્યાં અંદરથી. એ શું●

કુલ કે યુવા સું દાણીક સખી કાં, કોનાં થાતાં હશે આંસુ કાજરે,
મૃગજળ સમ પળે ંહેતાં સમાતાંથી, હશે બાંધી શું જીવનપાજરે
લપસી ગયાં કે નાખ્યાં ભુંસી અંદરથી. એ શું●

ઘડી ઘડી હળતાં મળતાં પ્રભુ સું, વેળ વાતાં વન વિચરતાંરે,
રમતાં રંગ ખેલતાં સંગે કાં હવે ભુલે અમને વિસરતાંરે;
લપસી ગયાં કે નાખ્યાં ભુંસી અંદરથી

એ શું ગત દિન સ્મરણાં લપસી ગયાં અંતરથી.

મુજ ઉર ગુંજન.

(પદ.)

બસ સમિર સુણે જો મુજ ઉર ગુંજન,
સમિર સુણે મુજ ઉર ગુંજન ઉર પુર ગુંજન;
બસ જો એ સમિર સુણે જો મુજ ઉર ગુંજન.

કાન દે કે નવ કો મારે કામ ન,
બસ એને સુણતાં સમાધિ લાધે મનરંજન; શ્યામ સુણે●
સુણતાં ધ્રુમે રસીયો વન વન ઉપવન,
સ્પુરવે મધુરે ટહુક કોકિલ કુંજન; શ્યામ સુણે●

રસ હેલી જામે ત્યાં છાનો થાંભી ઉભે,
 શીખી ગીત શીખવે ધુમી વન વન; શ્યામ સુણે૦
 ભક્ત કે કવિએ થાય કે ન ભેળો,
 વાહ કે' જોને ભેળે કોકિલ મોરે એ પવન; શ્યામ સુણે૦
 ખસ સમિર સુણે જો મુજ ઉર ગુંજન,
 મુજ ઉર ગુંજન મુજ ઉર પુર ગુંજન;
 ખસ સમિર સુણે જો મુજ ઉર ગુંજન.

કુસુમ ખીલ્યું ક્યારે.

(ભેરવી.)

એ મન ઉપવનમાં કુસુમ ખીલ્યું ક્યારે,
 કુસુમ ખીલ્યું ક્યારે સુમને કે વારે. એ મન.
 કયો એ મલય સમિર વાયો,
 કે વસંત પડયો પડછાયો,
 કે સુર યુવતિ પદ્મવ છાયો;
 કે શું મહન વને રહાયો ?
 કે વન જોતાં લોભાયો સુરત પલકે રે. એ મન.
 હું તો તરૂં છાંય બેઠો,
 બેઠો સાવ શુન્ય મન,
 આહિં કે અકથ્ય જગે,
 ગુંજતો ગીત ગુંજન,
 ધ્રુમત ધ્રુમત હું જાણું કે ના કે વારે. એ મન.

રજની તિમિરે ઘેરી,
તનમન લગવીએ ઘેરી;
તેમાં (જેમ) શરદ ચંદ હોરી
આવ જાય હેરણીયા હેરી,

નસવે તિમિરને ઉભી પુરવ દારે. એ મન૦

વન ખડેક ખડેકે ભર્યું,
કુલ કોકિલ મયુર જગવ્યું,
જાગી જોઈ હું વિસ્મય ભર્યું
સ્વપન શું કયાં વીસર્યું,
ઝરે શું ઉભો કો સ્વપ્નને દારે.
કુસુમ ખીલ્યું ક્યારે સુમન કો વારે.

એ મન૦

એ મન૦

કંઈ સખી કામણુરે.

(૫૬.)

કંઈ સખી કામણુરે, રજની કેરા દેશ મહિં.
રજની કેરા દેશ મહિં, રજની કેરા દેશ મહિં.
જીણી ઝરમર વરસતી હાસ્યો,
કરે નયન કાંઈ ગલીરાં હાસ્યોરે,
ચંદ શું કરતી કંઈક પ્રતીક્ષા,
જોતાં લાગે જુદો ન એનો વેશ ?
શાંતિ મધુરી એ તો એની,
કંઈ જીણું જીણું કેતીરે;

એ દેશ.

સમજે ભેદ કે હોય ભેદ.

(બાકી) ઘેને ઘેરાણે શું કે સમજે લેશ રે. એ દેશ.
સંગીત સ્વપનાં ને ગન્ધર્વો,

સુર સુંદર કિન્નરી કેરારે;
બૂતના ઘર ત્યા પાસો પાસે,
આ સહુ નજીક નજીકના દેશ. એ દેશ.

કવિજન કે કે રસિક ચીતારા;
રસિકજન ને આ મળ એકજ રહે,
પ્રિય કેવું એ સાંજે રાખી હાડીયે ખેસી,
ખેસી રજની ને મળાયે ભુટ્ટીયે સહુ કલેશ એ દેશ.

કોણ કે' સખી હું હઠશ તારી.

(૫૬.)

કોણ કે' સખી હું હઠશ તારી.

કંઈ સખી કામણરે એ રજની દેશમહિ.

રાધે કોણ કે' સખી હું હઠશ તારી.

તાં મને દાજે બહુ પળપળ નિશદિન.

પ્રીત કીધી ફળી શું ના, ના ફળનારી. કોણ કે' રાધા.

શ્યામ નામે ચડે જામર મને રીસ.

તરછોડી (તને) કરી કુખ્જ પ્યારી. કોણ કે' રાધા.

ખીજા ભલે વખાણુ કે છો એ પુજેરે,
 હું તો કદી નવ ભાવે જોનારી. કોણુ કે' રાધા.
 તોય કાંઈ લખે તું સું તો ભણું એને ભાવેરે;
 લખી પીનવું જો લે તુજને સ્વીકારી. કોણુ કે' રાધા.
 પ્રભુ જોખી તું ગોકુલ ભામિની,
 જોડો મીઠું છેતરી વેણુ બજવી. કોણુ કે' રાધા.
 રાધા કોણુ કે સખી હું હર્ષિ તારી.

રેને ન શું સજની.

(૫૬.)

રેને ન શું સજની, રેને ને શું સજની ?
 આપણુ વીચરીયે અલૌકિક દેશ. રેને ન શું.
 સહુ આ ઘરખાર આપણુના,
 આ યમુના કીનાર વનરાવનરે;
 ઓઢી કો જાડુ ચુદ્દલડી રે,
 શું ન દેખાય જુદે જ વેશ રે ? રેને ન શું.
 મંદ ઝરે શિત કિરણો એવા,
 જે સું રેલે કામી મન ઉદ્દેગ રે;
 કંઈક અકથ્ય ન સમજ પડે એવી,
 આરત ભાવે મન કંઈ કંઈ વેગ. રેને ન શું.
 માથું ભલે ઢળે સુંહરતામાં,
 મન ધ્રુમત ફરે કોઈક દેશરે;

વખત ગયો કંઈ ગયો નવ કેએ,	
સટકે રસ ઘેને ઘેરી ચંદ્ર રેનરે.	રેને ન શું રેન.
મુછાં મધુરી પુરી ન અધુરી,	
નેન જેવો દિન આવી ઉભોરે.	રેને ન શું રેન.
રમતી સંતાઈ જાય આકાશે,	
મન ન ઉભરતી હાસો શેષ.	રેને ન શું રેન.
રેન ન શું સજની રેન ને શું સજની,	
આપણુ વીચરીયે અલૌકિક દેશ.	રેને ન શું રેન.

જવન હીંચકે.

(સિંહાનો કાનડો.)

હજી ક્યાં સુધી ઝુઝીશ જવન હીંચકે,	
જવન હીંચકે હાસ્ય રૂદનને—	જવન હીંચકે.
ખાલ્ય ગયું ગઈ પ્રાતઃ જવનની,	
હવે આવી ઉભું જો યૌવન રે—	જવન હીંચકે.
ઘેરાં પાણી ખાલ્યે હાસ્ય રૂદનનાં,	
ગભીરાં એ શાં નીર લોચન રે—	જવન હીંચકે.
કે જાદુગર ખેડા ખે એ સાગર વચ્ચે;	
છલે ક્યાં સુધી કરી કામણુ રે—	જવન હીંચકે.
હાસ્ય રૂદન ને કુંદી ઉઠ તું,	
ઉભો અહિં જોતો જો રાહ મોહન રે—	જવન હીંચકે.
નેને નેન મેળવી પ્રીત પારખ,	
કર સાહી એ જા વૃંદાવન રે—	જવન હીંચકે.

રાધા રાસ ગોકુલ ને યમુના,
 એ દેખાડશે સહુ સહુ ગોધન રે— જીવન હીંચકે.
 આપણને નવ હે.યે રેવાં,
 જેને લાગી લગન મનમોહન રે— જીવન હીંચકે.
 ઉભી ઉભી જાશે થાકી બહાલો,
 ઉઠ બે.લ બે.લાવે કોકિલ મધુવન રે— જીવન હીંચકે.

અંતરે ધુધવ.

(વાઘેશ્વરી.)

અંતરે ધુધવ ધુધુ નિત રસસાગર,	
નિત રસસાગર હો નટનાગર.	નિત.
સાગર વચ્ચે ઉભો ચકિત વરૂણએ	
ખારો પોતે મીઠો જોઇ કરે ઝુઝુ.	નિત.
કે રસભીની નજર નાંખી ઉર;	
કર કુંજ કે ભર કોકિલ કુજન કુકુ.	નિત.
કોકિલ મયુર ચકિત શાંત થઇ બેસી,	
સુણે શીખે એસું ગાન કે'તા આ સું શું.	નિત.
જરીક આલાપે ત્રિભુવન સહુ મોહે,	
તરે નેન આવી ગાતાં મધુર સુરં.	નિત.

